debreceni
független Ujság
politikai napilap

VASÁRNAP, 1937 MÁJUS 23. XXXIII. ÉVFOLYAM 114. SZÁM. 16 fillér

A.M.N. MÚZEUM HÍRLAP OSZTÁLYA

Páratlan melegséggel, nagy pompával búcsúztatta Budapest az olasz uralkodópárt és Mária királykisasszonyt

Budapest, május 22. Az olasz király szombaton már hajnali félhatkor szárnysegédei kíséretében Esztergomba utazott. A Bazilika előtt Serédi Jusztinián bíboros hercegprimás fogadta a főkáptalan tagjaival és a helyi hatóságok vezetőivel a királyt. Néhányszavas beszéddel üdvözölte Viktor Emánuelt, majd

körülvezette a Bazilikában és a székesegyház kincstárában. Innen az ásatásokhoz mentek.

A kiásott régi királyi palota terraszáról pereekig gyönyörködött őfelsége a kilátásban. Ezután a primási palotába hajtattak a hercegprimás autóján. A király megtekintette a palota termeit, azután elbúcsúzott Serédi Jusztiniántól.

Tíz óra után néhány perccel a kormányzó autója már újra a Vár udvarán volt.

Közben Elena királyné féltizkor autón a városba ment és leányával, Mária savoyai hercegnővel és udvarhölgyeivel

meglátogatta az olasz iskolát.

Az épület előtt feketeinges formaruhában sorfalat álltak az intézet leánynövendékei, majd amikor a királyné és királykisasszony beléptek az épületbe,a kislányok az olasz királyhimnuszt énekelték. — Rózsacsokrot adtak át a királynénak és a királykisasszonynak.

Az uralkodópár az olasz kolónia tisztelgését fogadta

Féltizenegykor benépesedett az Esterházy ucca környéke, mert a király és a királyné az olasz követségre készült, hogy fogadja a budapesti olasz kolónia és Budapest olasz vendégeinek tisztelgését.

A tisztelgő olaszok között foglalt helyet egy régi garibaldista, a 80 éves Gulissati

és egy 90 éves matróna, Olvari Gabriella, akit hordszéken hozott két feketeinges fasiszta az ünnepségre.

Elsőnek gróf Ciano, Olaszország külügyminisztere és kísérete érkezett a palota elé.

Tizenegy órakor érkezett meg a követség elé a király és kísérete. Mögöttük a következő kocsiban Mária hercegnő érkezett.

A követség pompásan feldíszített előcsarnokában gróf Vinci, Olaszország budapesti követe fogadta a magas vendégeket. Mögötte sorakoztak fel a követség tisztviselői díszruhás lakájok kettős sorfala között: a lakájok hatalmas lobogó fáklyát tartottak a kezükben. A tűz fénye érdekes módon világította meg a fekete egyenruhás csoportot.

A király, a királyné és kísérete ezután a követségi palota erkélyére mentek. Az erkély a parkra néz.

Amikor III. Viktor Emánuel megjelent a budapesti olaszok előtt, azok lelkes evviázásban törtek ki,

majd rázendítettek az olasz királyhimnuszra, hogy éneklésüket a Giovinezzával végezzék be. Amikor a himnusz véget ért, az egyik fasiszta felkiáltott: »Üdv a királynak!«, mire a feketeingesek csoportja mint egy ember kiáltotta rá a választ: »Evviva il Re.«

A spontán üdvözlés után Viktor Emánuel az erkély lépcsőjén lement a kertbe és ellépett a fasiszta alakulatok előtt.

Gulissattival és az ősz Olvari asszonnyal hosszabban beszélgetett.

A királyné ezalatt a fasiszta kislányokkal beszélgetett.

Néhány percig tartott a királyi pár sétája az olasz állampolgárok között, majd visszatértek az erkélyre. A zenekar újra a királyhimnuszra zendített s a királyi pár az olasz közönség lelkes éljenzése közben elhagyta az erkélyt és néhány percet a követség csodálatosan pompás fogadótermében töltött. Féltizenkettő volt, amikor a királyi vendégek visszahajtattak a Várba.

Mária királykisasszony és a rendőr

Az olasz követségen történt fogadáson mesélték a királyi család kíséretének tagjai, hogy Mária hercegnőnek kedves kalandja volt pénteken délután a Várban. Inkognitóban taxin lement a Belvárosba, selymet vásárolt, majd taxin visszatért. A Szent György téren kifizette a soffőrt és gyalogosan akart visszatérni a Várba. Csakhogy

a rendőrök nem ismerték fel és nem engedték be a Várba.

Három rendőrrel próbálkozott, míg végre észrevette a dolgot Hain Péter detektívfőfelügyelő és így sikerült Mária hercegnőnek visszajutnia a királyi várpalotába.

Horthy kormányzó és felesége ma délben félkettőkor dezsönét adott a Várban,

amelyen az olasz királyi család tagjain kívül résztvett Ciano külügyminiszter, a kíséret, Vinci gróf követ, Darányi miniszterelnök és felesége, Kánya külügyminiszter, Vértessy kabinetirodai főnök és felesége, Villani kvirinali magyar követ és felesége, gróf Erdődy Rudolf, Bárczy államtitkár és felesége, báró Apor rendkívüli követ, valamint a budapesti olasz követség tisztikara és az udvari díszszolgálat.

A lóversenytéren

Budapest, május 22. *III. Viktor Emanuel* olasz király és császár, *Heléna* királyné és császárné és *Mária* királykisasszony vitéz nagybányai *Horthy* Miklós kormányzó és felesége társaságában ma délután látogatást tett az új lóversenytéren. A mikor a vendégek a kormányzó páholyban megjelentek, a közönség hosszas éljenzéssel és tapssal fogadta őket. Néhány perccel a megérkezés után került sor a 3. versenyszámnak a lefutására. Az uralkodópár és a kormányzói pár egész idő alatt nem hagyták el a páholyt, ellenben *Ciano* gróf hosszabb sétát tett ifjú *Horthy* Istvánnal s megtekintette a nyergelőt, a mázsaházat. A közönség mindenütt lelkesen megéljenezte. Félórás szünet után következett a 4. futam, a tavaszi díjért, amelyben *Horthy* Jenőnek, a kormányzó öccsének Duce nevű 5 éves ménje is indult. A versenyt a Duce nyerte meg igen biztosan. Ekkor a vendégek felállottak. Az uralkodópár és a kormányzópár kocsiba szállásánál Erdődy gróf búcsúzott el a magas vendégektől.

Az ünnepélyes elutazás

Budapest, május 22. III. Viktor Emánuel király és császár, Heléna királyné és császárné és Mária savoyai királyi hercegnő, Ciano gróf külügyminiszterrel s kíséretükkel szombaton 19 óra után elutazott a fővárosból. A királyi vendégek búcsúztatása ünnepélyes keretek között történt. A főváros népe az elutazás alkalmával is tüntető, meleg szeretettel ünnepelte a királyi vendégeket.

Alig hagyta el az udvari hintó a királyi várat, megkezdődött az ünneplés és

az útvonalon végig sorfalat álló tengernyi nép szünni nem akaró lelkes éljenzéssel kísérte a királyi vendégeket a keleti pályaudvarig.

A Szent György téren, a Hunyadi János úton, a gróf Tisza István uccán, az Andrássy úton, a Mussolini téren, a nagykörúton és a Rákóczi úton nem volt talpalatnyi hely a katonai s rendőrkordon mögött. Százezrek szorongtak a gyalogjárón. A zászlódíszben pompázó házsorok ablakai is tömve voltak. A keleti pályaudvar előtti térség páratlanul gazdag szép ünnepi képet nyujtott, hatalmas, 20 méteres magyar és olasz lobogóival. Az érkezési csarnok falait végesvégig olasz és magyar zászlókkal ékesítették. Köztük az oszlopokon magyar és olasz és a savoyai ház címerei díszlettek. Az előcsarnok falait világos mogyorószínű selyemlamé kárpit borította. Az egész csarnok valóságos délszaki kert, rengeteg pálmával, babérral, borostyánnal. A délszaki növények között villanyfüzérek tündéri fénybe borították a belső csarnokokat.

A fedett várócsarnokban díszszázad állt.

Az előkelőségekkel szemben álltak fel Vinci gróf olasz követ vezetésével a budapesti olasz követség tisztikara, az osztrák követ, a német követ s a jugoszláv követ.

Amikor a menet a királyi várból elindult, a tűzérség 24 díszlövést adott le. Az őrség fegyverbe lépett, a kürtösök a díszjelet fujták s meghajoltak a zászlók a király és császár előtt. A menetet rendőr lovasszakasz vezette be. — Közvetlenül utánuk jött az első hintóban Ferenczy Tibor rendőrfőkapitány, vitéz Koós Emil ezredes első szárnysegéddel. 100 lépéssel utánuk lovagolt vitéz Lázár Károly alezredes, a testőrség parancsnoka.

tíz lépéssel mögötte jött a királyi lovasfogat Őfelségével és Őfőméltóságával.

Mögöttük, mint érkezéskor, 8 lovastestőr haladt kivont karddal.

Majd Heléna királyné és császárné és a főméltóságú asszony kocsija következett ugyancsak 8 lovestestőr kíséretében. Vitéz Hadnagy Adorján testőrfőhadnagy lovagolt a harmadik ötösfogat előtt, amelyben Mária hercegnő és gróf Zichy Rafaelné foglalt helyet. 8 lovastestőr zárta le az ötösfogatok sorát.

Gyors ügetésben haladt a páratlanul színpompás menet végig az útvonalon

s mindenütt lelkes üdvözlés fogadta. Pontosan háromnegyed 7 óra volt, amikor a kürtös megfujta a díszjelet és a rendőrlovascsapat befutott a keleti pályaudvarhoz vezető útvonalon. A menetet leírhatatlan ünneplés fogadta. Az egész tér egyetlen éljen volt. Amikor a király a városcsarnok bejárata elé ért, a közönség szünni nem akaró eja, eja üdvözléssel fogadta.

A királyi család a vásárcsarnokban vett igen szivélyes búcsút az ott álló előkelőségektől. A király sorra kezet fogott az előkelőségekkel, akik mély meghajlással csókoltak kezet a királynénak és Mária királykisasszonynak. III. Viktor Emánuel, amikor végighaladt az előkelőségek félköre előtt, visszatért középre és mégegyszer igen melegen elbúcsúzott *Darányi* miniszterelnöktől és *Vértessy* Sándornétól. A királyi család már indulásra várva beszélgetett a főméltóságú párral, amikor a később érkező fogatokból egymásután szálltak ki a kiséret tagjai s a díszszolgálat. Amikor Őfelsége megpillantotta vitéz *Ruszkay* Jenő tábornokot, *Ccholtz* Andor folyamőrkapitányt és gróf *Teleki* Gyula követségi titkárt, hozzájuk lépett és velük is kezet szorított. Indulás előtt 7 perccel lépett ki a király a kormányzóval a fedett várócsarnokból.

A honvéd zenekar ebben a pillanatban rázendített a királyi himnuszra.

A király és a császár a Főméltóságú urral ellépett a díszszázad arcéle előtt, Heléna királyné, a főméltóságu asszony és Mária királykisasszony pedig mindjárt az udvari vonat felé indult, követve a búcsúztatásukra megjelent előkelőségektől s a kíséret tagjaitól. A király és császár és kormányzó, elhaladva a díszszázad előtt, szinte egy időben érkeztek a királynéval s a főméltóságú asszonnyal a szalonkocsihoz. — Rendkívül szivélyes és meleg búcsú következett.

Horthy Miklós Heléna királynénak majd Mária királykisasszonynak hatalmas lila orchideacsokrot nyujtott át, III. Viktor Emanuel a kormányzóhoz lépve, mindkét karjával átölelte őt és jobbról-balról megcsókolta a kormányzó arcát. Ezután a főméltóságú asszonytól búcsúzott el kézcsókkal. A kormányzó Heléna királynétól és Mária királykisasszonytól búcsúzott el hasonlóképen.

A királyi család felszállt a szalonkocsiba s annak ablakából integettek barátságosan. Az előkelőségek lelkesen éljeneztek. A katonaság tisztelgett, a polgári előkelőség pedig cilinderüket magasan tartva intgettek. Az udvari vonat méltóságteljes lassusággal elindult, mialatt a honvéd zenekar még mindig a királyi himnuszt játszotta. A királyi pár a szalonkocsi ablakából mégegyszer búcsút intett a főméltóságú párnak. Mária királykisasszony szintén kihajolt az ablakból s úgy intett búcsút. A főméltóságú pár és az előkelőségek megvárták, amíg az udvari vonat lehagyja a fedett várócsarnokot, a honvéd zenekar ekkor rázendített a himnuszra s a kormányzó visszatérőben újból elhaladt a díszszázad arcéle előtt. Majd búcsút vett az előkelőségektől, és gépkocsin hajtatott vissza a főméltóságú asszonnyal együtt a királyi várba. A még mindig sorfalat álló közönség nagy ünneplésben részesítette a kormányzói párt.

Hivatalos jelentés Darányi, Kánya és Ciano tanácskozásairól

Budapest, május 22. Az olasz királyi pár budapesti tartózkodása idején egyrészt Darányi Kálmán miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter, másrészt gróf Ciano olasz külügyminiszter között fontos tanácskozások folytak a két országot kölcsönösen érdeklő kérdésekről abban a szellemben, amint azt a római megállapodások előírják. A tanácskozások eredményéről ma délután a következő hivatalos jelentést adták ki:

III. Viktor Emánuel, Olaszország királya és Etiópia császára, Elena, Olaszország királynéja és Etiópia császárnéja budapesti látogatása alkalmával gróf Ciano olasz külügyminiszter ismételten folytatott megbeszéléseket Darányi Kálmán magyar miniszterelnökkel és Kánya Kálmán magyar külügyminiszterrel. Ezeken a legbarátságosabban lefolytatott megbeszéléseken megvizsgálták az összes időszerű európai kérdéseket és különösen behatóan foglalkoztak Közép-Európa politikai és gazdasági problémáival. Az olasz és magyar kormányférfiak a legnagyobb megelégedéssel állapították meg teljes egyetértésüket a megbeszélések tárgyául szolgált összes kérdésekben és megerősítették azt a szándékukat, hogy a jövőben változatlanul folytatják eddigi politikájukat.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Május 25, kedd: Alsóság, Báté, Görcsöny, Himesháza, Nagyrákos, Nemesdéd, Pápa, Pincehely, Szombathely, Vál, Zala.

Május 26, szerda: Balmazujváros, Bihariakeresztes, Mélykút, Porcsalma, Pápa, Tabajd, Ujmalomsok, Zalagyömrő.

Arzénnel permetezett, meghalt a belélegzett méregtől

Szombat este 6 órakor egy eszméletlen férfit hoztak be szekéren a Bellegelőről. Az eszméletlen ember, *Rákóczi* Mihály 31 éves napszámos délután a kertjében arzénnal permetezte a fákat. *Permetezés közben olyan sok arzént szívott magába, hogy arzénmérgezés tünetei között összesett és elvesztette az eszméletét.* Hozzátartozói hozták be szekéren a mentőállomásra, ahonnan azonnal kiszállították a belgyógyászati klinikára. Ott ápolás alá vették, az orvosok mindent megtettek, hogy megmentsék a szerencsétlen embert, *a borzalmas méreg azonban annyira felszívódott Rákóczi Mihály szervezetébe, hogy nem lehetett megmenteni az életnek* és a fiatal napszámos az esti órákban meghalt.

Nagy sikert arattak a nagycserei kis énekesek

Vasárnap este a vármegyeháza dísztermében újra megszólaltak a nagycserei áll. elemi iskola kis tanítványai, zsufolásig megtelt díszteremben.

A bevezető számok után Herboly Mártuska 5 éves kis cseppség elimádkozta a »Hiszekegy«-et, majd *Herboly* Zoltán tanító úr üdvözli a nagyszámú közönséget. Filmszerüleg pergett le a műsor *Túri* Jóska és *Laki* Gizella 10 éves gyermek karmester vezetése mellett. Szebbnél szebb versek, kánonok, népdalok, egyvelegek hangzottak el, Mécs László, Ady, Petőfi, Kodály műveiből.

Kitünt a kis *Herboly* Mártuska, aki 5 éves létére meghatóan szavalta el Adynak »A magyar messiások« c. versét.

Vasárnapi istentiszteleti rend

Istentiszteleti rend a ref. templomokban május 23-án, vasárnap. Nagytemplom d. e. 10 óó. Kiss Antal Jenő, d. u. 5 ó. Csánki Gábor. iKstemplom d. e. 9 ó. dr Kosdy János d. e. 11 ó. dr Dancsházy Sándor, d. u. 5 ó. Szabados László, Kossuth u. d. e. 10 ó. dr Csikesz Sándor, d. u. 5 ó. Tamás Ferenc. Árpádtér d. e. 10 ó. Nagy István d. u. 5. ó. Nagy Sándor, Ispotály d. e. 10 ó. Csánki Gábor, d. u. 5 ó. Kulcsár Dezső, Homokkertben d. e. 10 ó. dr Soós Béla, d. u. 5 ó. Kovács József, Kerekestelep d. e. 10 ó. Erdei Mihály, d. u. 3 ó. Erdei Mihály, Wolaffkatelep d. u. 3 ó. Szilágyi László, Nyilastelep d. e. 10 ó. Mezey Béla, d. u. 3 ó. Kecskés József th., Csapókert d. e. 10 ó. Pataky László, d. u. 3 ó. Kardos Sándor th., Nyulas d. e. 10 ó. dr Farkas Pál, Téglavető d. u. 3 ó. Kovács Árpád, Sámsoni út d. u. 3 ó. Farkas Dezső th. Nagycserei lelkészi lak d. u. 5 ó. v. Szabó Endre, Pallag d. e. 10 ó. v. Szabó Endre, Nagyhortobágy d. e. 9 ó. Halász András Téglaskert Birinyi János. Nagytemplom d. e. 12 ó. levente istentisztelet Mezey Béla.

Miserend a Szent Anna uccai róm. kath. templomban és kápolnákban. — Rendes miserend, reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor a Szent Évet megnyitó ünnepélyes istentisztelet. Misét mond Mellau Márton pápai prelátus. Mise közben felolvassa a püspökkari közös pásztorlevelet. Szent mise után a Szent Évet megnyitó ünnepély a Főgimnázium udvarán. A további szentmisék kezdete, 11, háromnegyed 12 és fél egy órakor. A kertségi kápolnákban a rendes miserend, mint a mult vasárnap.

Az evangélikus templomban vasárnap reggel 8 órakor levente-istentisztelet. Prédikál Pass László. 9 órakor ifj. énekóra. Utána exhortációt tart Labossa Lajos. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László. Délután 5 órakor istentisztelet. Prédikál Böjtös Sándor.

Istentiszteletek sorrendje a gör szert. róm. kath. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. d. e. 8 órakor diákmise, d. e. 9 órakor katonamise, d. e. 10 órakor nagy szentmise, közben a kettős szentév kihírdetése, nagymise után az egyháztanács díszközgyülése keretében a szentév megnyitása és a nagybizottság megalakítása, az iskola emeleti nagytermében. D. e. háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, d. u. fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, d. u. 4 órakor vecsernye, utána májusi ájtatosság szent beszéddel. — Május 27-én Urnapján reggel 8 órakor csendes szentmise, mely után körmenetben csatlakozunk a szentséges körmenethez.

NB. EREDMÉNYEK:
Ujpest—Phöbus 2:2 (1:1).
III. ker.—Elektromos 0:0.

Debreczeny Tivadar kiállítása

Vasárnap délelőtt nyilik meg a Déri múzeumban *Debreczeny* Tivadar szobrászművész kollektiv kiállítása.

Az országosan ismert szobrász alkotásainak a javát adja, hogy azokban a maga művészetét és tehetségét mutassa be látogatóinak. A kiállításon a szobrok mellett, amelyek között hatalmas alkotások is szerepelnek, mint a Krisztus szobor, a tiszadobi hősök szobra, a Harcoló lovas, a debreceni frontharcosok által készíttetett ivótülök, grafikával is szerepel, amelyeken mintázó készségét mutatja be plasztikai adottsága mellett.

A kiállítás május végéig van nyitva, s bizonyára nagy sikert arat majd a debreceni közönség körében. A kiállítás anyagáról következő számunkban részletes kritikában számolunk be.

Időjóslás

A szél gyengülése, változó felhőzet, néhány helyen (főként az ország keleti felében) még zivatar. A hőmérséklet keleten még csökken, nyugaton már emelkedik.

SAIGO JUGO HERCEG A MAGYAR-JAPÁN ELŐADÓESTEN

Előkelő és nagyszámú közönség hallgatta végig szombaton az egyetemen azt a japán-magyar előadóestet, amelyre Debrecenbe érkezett Saigo Jugo budapesti katonai attasé, vitéz dr. Nagy Iván miniszteri titkár és Mezey István dr., a Magyar-Nippon Társaság elnöke.

Hankiss János dr. üdvözlésére Saigo Jugo válaszolt japán nyelven. A kitűnő diplomata afölötti örömének adott kifejezést, hogy eljöhetett Kossuth városába, Debrecenbe. Őszinte örömmel tölti el az a lelkesedés, amit a magyar nemzet a rokon japán nép iránt tanusít.

Mezey István a japán nép meleg rokonszenvét vázolta lelkes szavakkal.

Vitéz dr. Nagy István miniszteri titkár Japán közoktatásügyét ismertette. Japánban az elemi iskolában már tanítanak idegen nyelveket. 229.000 tanítójuk van, egy iskolára 9 tanító esik, egy tanítóra 42 gyerek. Japánban nagy számú magánegyetem is van.

Az értékes előadás után Hankiss János professzor zárta be az előadást, mely után Saigo Jugo és kisérete a Hortobágyra rándultak ki, amely igen tetszett nekik.

Hogy ment tönkre a debreceni idegenforgalom?

Miért kap évi ezer pengőt a budapesti Corvin utazási iroda a debreceni idegenforgalmi hivataltól? — A debreceni idegenforgalmi szervek idegenek idehozatala helyett, miért csinálnak lelkes buzgalommal propagandát a balatoni nyaralásnak?

Országosan köztudomású, az idegenforgalom tekintetében Debrecen város mélyen alulmaradt azokkal a friss erők kel szemben, amelyek Szegeden és más vidéki városokban fáradhatatlanul, ügyesen és áldozatkészen, sikeresen mű ködtek azon,, hogy az egyre növekvő magyar idegenforgalomból busás hasznot szürjenek ki a maguk vidéke számára. Amíg például az utóbbi években az idegenek rendszeres nyári ellátására rendezkedett be Szeged, amíg Miskolc nyári és téli idegenforgalmi adottságait igen ügyesen kihasználja, amíg Kecskemét Bugac nevű pusztájából nemzetközi attrakciót csinál, a debreceni idegenforgalom nemhogy előrehaladt volna, hanem mélyen alája süllyedt néhány év előtti színvonalának is.

Csak közismert tényt állapít meg az ember az előbb említett három példával szemben, ha bevallja, hogy Debrecennek szóbajöhető idegenforgalma a külföldről és az ország távolabbi vidékeiből egyáltalán nincsen, ami pedig a közelebbi vidéket illeti, kereskedőink épen eleget beszélhetnének arról, mily védtelenül állanak a mohó budapesti imperialista kereskedő-politikával szemben és mint vesztik el egyre-másra vidéki vevőiket a Debrecen közvetlen közelében lévő városokban.

Természetes, hogy ebben a helyzetben a debreceni polgár elsősorban arra gondol, hogy van a városnak egy idegenforgalmi hivatala, amely bizonyára meg fogja akadályozni a debreceni idegenforgalom teljes elsorvadását. Valóban ez is lenne a feladata a debreceni idegenforgalmi hivatalnak, amelyről azonban minden tájékozott igen jól tudja, hogy produktiv munkára — mint a gyakorlat bizonyította, — teljesen képtelen szerv, képtelen pedig azért elsősorban, mert a bizottság, amely hivatott volna ezt az idegenforgalmi hivatalt irányítani, évek óta nem is működik. Az történt ugyanis, hogy amidőn Debrecen felfüggesztett polgármesterét dr Vargha Elemér helyettes polgármester helyettesítette, az idegenforgalmi bizottság működését egyszerűen megszüntette és az idegenforgalmi hivatal irányítására egy öt tagból álló direktóriumot küldött ki. Hogy ez a direktórium mily sikerrel végezte a dolgát, azt látjuk a következményekből, a debreceni idegenforgalom teljes elsorvadásából. Hiába van itt a Hortobágy, Középeurópa egyik legnagyobb idegenforgalmi attrakciója, hiába Debrecen város világszép strandfürdője, Nagyerdője, múzeuma, fejlett kultúrája, amelyek az egész vidéken páratlanok, ide ugyan idegen be nem teszi a lábát.

Hogy mit csinál a debreceni idegenforgalmi hivatal? Ezt láthatták azok, akik a napokban megkapták a budapesti Corvin-utazási irodának felhívását. Ebben a felhívásban a Corvin-utazási iroda, mint Debrecen szabad királyi város hivatalos utazási irodája felhívja a debreceni publikumot arra, hogy az ő igénybevételével nyaraljon a Balatonon. Ezt a felhívást Debrecen szabad királyi város idegenforgalmi hivatala küldte szét posta útján a debreceni közönségnek és vállalkozott egyuttal arra, hogy a Corvin utazási iroda üzletére vonatkozóan mindenféle tájékoztatást megad.

Idegenforgalmi hivatala Budapestnek is van és igen jól tudjuk azt, hogy Budapest fürdővárosnak mily hatalmas propagandát csinál ez az iroda, mindenáron arra bírva rá a budapestieket is, hogy Budapesten élvezzék a nyár örömeit. Józan észjárás szerint az lenne a természetes dolog, hogy a debreceni idegenforgalmi hivatal Debrecen város szépségeit dicsőítve, idehozná az idegeneket és nem úgy értelmezné az idegenforgalmat, hogy Debrecenből idegenbe vigye el a debrecenieket. A debreceni idegenforgalmi bizottság azonban, úgy látszik, a Balaton propagálását tüzte ki céljául és nem Debrecenét és nem a Corvin budapesti utazási iroda lett a Debrecenbe irányuló idegenforgalom fellendítője, hanem a debreceni közönség pénzén fenntartott idegenforgalmi hivatal lett kiszolgálója a Corvin utazási iroda érdekeinek.

Ugyan ilyen érdekes dolog, hogy az OMVESZ, vagyis az Országos Magyar Vendégforgalmi Szövetség számára Debrecen város idegenforgalmi hivatala rendez Debrecenben előadást, »Nyaraljunk itthon« címmel. Ma este a Déri múzeumban volt ez az előadás és természetesen nem a Debrecen nyaralási örömeit festették le rajta, hanem igenis a többi magyar vidéki városok és fürdőhelyek nyári gyönyöreit ecsetelték szívet indító és pénztárcát megoldó módon.

Megbotránkoztató számunkra az, hogy amíg Debrecen számára semmi eredményt nem hoz, sőt az eddigi idegenforgalmi térhódítást is elvesztette a debreceni idegenforgalmi bizottság és idegenforgalmi hivatal, oly lelkes módon dolgozik más vidékek idegenforgalmának fellendítésén a debreceni közönség zsebéből. De meglepetés volt számunkra az is, hogy Debrecen város hivatalos képviselete lett a budapesti Corvin utazási iroda, amely az ismert budapesti Corvin áruháznak egyik osztálya. Utánajártunk ennek és megtudtuk a következőket:

Debrecen közgyűlése az idegenforgalmi bizottságba annakidején hét tagot választott. Ezt a bizottságot egyszer sem hívták össze, hanem ehelyett dr Vargha Elemér helyettes polgármesterrel az akkori uralkodó rezsim egy öttagú bizottságot bizott meg az idegenforgalmi hivatal irányításával. Az öttagú bizottság a debreceni érdekek képviseletére utazási irodát keresett Budapesten. Ez a dolog már régebben is szóbakerült és az akkor polgármesterkedő Vásáry István nem volt hajlandó a város pecsétjét és presztizsét az akkor jelentkezett utazási irodákra rábízni. Igaz, hogy akkor még vagonokban jöttek külföldi utazó csoportok Debrecenbe és a Hortobágyra és az idegenforgalom irányítása így valóban felelősséget jelentett. A behelyettesített idegenforgalmi bizottság azonban úgy oldotta meg a kérdést, hogy Debrecen város utazási irodájának vezetését rábízta a Corvin utazási irodára, amely mint mondottuk, a Corvin áruház egyik üzletága, helyisége is a Corvin áruházban van. A debreceni idegenforgalmi bizottság egy évre kötötte meg a Corvin áruházzal a szerződést azzal a feltétellel, hogy az áruház házi megafonján hírdeti a Debrecenbe való utazást, budapesti sajtókapcsolatait Debrecen népszerüsítésére használja fel és ezért a debreceni idegenforgalmi hivatal egy évre ezer pengő fix összeget fizet a Corvin utazási irodának, egyuttal segítségére lesz debreceni üzletkörének megszervezésében is.

Hogy mily naiv és mennyire improduktiv ez az ablakon kihajított ezer pengős üzlet, annak bizonyítására talán elég rámutatni, hogy a Corvin utazási iroda nem valami óriási külföldi üzletkörrel dolgozó és régen bevezetett iroda. A Corvin utazási iroda néhány éve áll fenn, üzletköre nem az ideérkező külföldi utascsoportok ellátása és szervezése, hanem a Budapest és Balaton közötti utasforgalom közvetítése. Címe rövid idővel ezelőtt még ez volt: Corvin Balaton Utazási Iroda. A cég bonitását, nagy üzletkörét egyáltalában nem vonjuk kétségbe, kifogásunk csak az, hogy a Corvin áruház és utazási iroda publikuma sajnálatosan nem az a réteg, amelyből Debrecen számára idegenforgalom lenne kifejleszthető. Ezt bizonyítja az is, hogy a szerződés megkötése óta eltelt félév alatt a debreceni szállodák sajnálatosan nélkülözték a Corvin utazási iroda utasait. Szerintünk a Balatonra könnyen levihető főleg fillérres gyorsokkal, de bizonyára azon kívül is a Corvin iroda köznösége, azonban, mint az előre látható is volt, Debrecen számára ez a kezdeményezés eredményt nem hozhatott. Debrecen óriási reklámot kapott volna, ha ez ősz szeget ujságírók megbizására költi. A Corvin és a debreceni idegenforgalmi hivatal között kötött szerződés kimondja, hogy az ezer pengő visszafizetésére fordítandó a Corvin által rendezendő, Debrecenbe irányuló utazásokból a Corvinra eső jutalék fele. Az idegenforgalmi hivatal annyira tisztában van ennek az üzletnek a kilátástalan voltával, hogy idáig még csak érdeklődni sem tartotta érdemesnek: rendezette-e ide utazásokat a Corvin és a jutalékból vajjon mennyi esik a debreceni idegenforgalmi hivatalra?

A mi nézetünk az, hogy Debrecen város az idegenforgalmi üzletet nem nélkülözheti, másrészt nemzeti kötelesség az, hogy hasznosítjuk részben a Hortobágyot, részben pedig Debrecen idegenforgalmi attrakcióit. Miután pedig a debreceni idegenforgalmi bizottság és hivatal ezt a munkát elvégezni az eddigi eredményekből láthatóan ép oly kevéssé képes, mint a Corvin utazási iroda, tisztelettel javasoljuk Debrecen város polgármesterének, hogy az idegenforgalom irányítását az egész vonalon vegye ki azok kezéből, akiknél eddig volt s akik a munka elvégzésére képteleneknek bizonyultak és bizza olyanokra, akiktől várható, hogy a debreceni idegenforgalmi propaganda megszervezését ismét elölről kezdve, eredményes és közhasznú munkásságot fognak végezni!

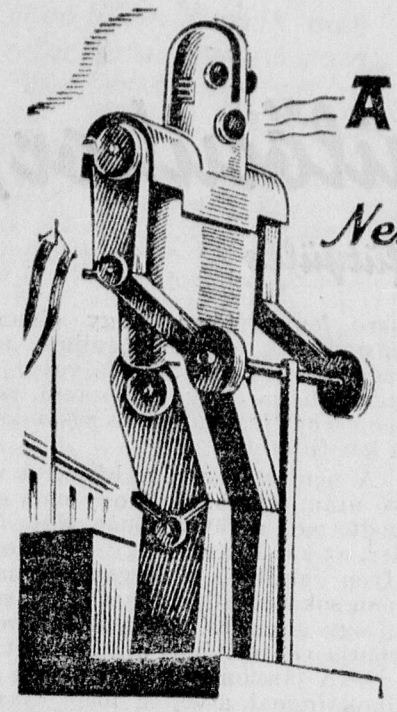

A Robotember mondotta a Nemzetközi Vásáron

Robotné, a feleségem
Üzeni az asszonynépnek:
Szívleljék meg mindazok,
Kik mosóteknő mellé lépnek,
Hogy a ruha megfürödjön
Hófehéren omló habban,
Legyen kéznél minden házban
A Flóra terpentinszappan.
A ruhája gyönyörű lesz,
A munka is jobban megyen,
Jegyezzék meg hát a jelszót:
Okos legyen, Flórát vegyen!

Anyakönyvi hírek

Születések: Majinka János npsz., fiú István. Lazányi János hentes, leánya Ilona. Terjék József npsz., fiú József. Dörgő Károly kubikos, leánya Ilona. Szilágyi József majoros, fiú István. Gebei Sándor kocsis, fiú László. Stefánusz Gyula npsz., leány Margit.

Házasságok: Szomják Tibor MÁV tisztviselő—Seiwerth Erzsébet. M. Nagy Ferenc sajtmester—Schneider Mária. Pál Miklós fm.—Szabó Erzsébet. Böszörményi József MÁV altiszt—Pomor Ilona. Kocsis János magántisztviselő—Katona Jolán. Tóth János cipész—Zagyva Julia.

Halálozások: Özv. Koczka Lajosné ref. 77 éves, Kut u. 46. Tisza István ref 22 éves, Patai utca 13. Varga Lajos ref. 28 éves, Nyomtató u. 9. Jergyics Sándor ref. 5 éves, Haláp 105. Rózsa János ref 33 éves, Balmazujváros. Farkas István ref. 57 éves, Kunmadaras.

x Deutsch üzletekben friss körözött, szalámi, gyenge felvidéki túró, teavaj kapható.

Senator Celofilter

a valódi füstszürős cigarettahüvely.

Kettős füstszürője, amely vatta előtétből és 8 réteg tiszta celluloza fátyolból áll, átszüri és nemesiti a dohányfüstöt.

Senki sem nélkülözheti azt a jótékony hatást, amelyet a SENATOR CELOFILTER kettős füstszürője az egészség érdekében kifejt. A dohány és papir elégésekor fejlődő ártalmas égési termékek nagyrészét hajszálcsöveket alkotó rostjaiban visszatartja. A cigaretta szopókájának teljes kitöltésével kényszeriti a dohányfüstöt, hogy minél hosszabb és tekervényesebb uton haladva csak minél átszürtebb és hüvösebb állapotban kerülhessen a szájba. Ezáltal a csipős és erős dohányfüstöt enyhévé és kellemessé varázsolja. A torok és garat érzékeny részeit kiméli. A nikotin csökkentésével az **egész szervezetet óvja** és különösen **női dohányosok részére** nélkülözhetetlen.

Számtalan előnye, luxus kiállitása, a felhasznált anyagok elsőrendüsége és a füstszürő bőkezü adagolása ellenére 1 doboz ára csak 46 fillér! Térjen még ma át a SENATOR CELOFILTER töltésére! Néhány fillér többlet 100 cigarettánál nem számit! Bármely dohányárudában, **rövid méretben is kapható!**

2 fillér a fütyülőcukor,

de nincs próbafütyülés

Ott üldögél az üzlete előtt, egyedül van, nincsenek segédei és kiszolgáló kisasszonyai. Az üzlet 4 kereken pihen, a raktár össze van kombinálva a kirakattal, egy pillantással be lehet tekinteni az árukészletet: a piros, meg kék és sárga és fehér fütyölő cukrokat, a malátakockákat, a csavarcukrokat, fillér darabja.

Az árusnéni olyan öreg szegény, lehet, hogy annak idején én is tőle szereztem be mindennapi fütyölőcukromat. Ezeket az öreg néniket, akik egész nap ott ülnek az üveg kalickák mellett az uccasarkon és őrzik azt a néhány darab édesholmit, akkoriban a világ legboldogabb nénijeinek hittem. Ott ülhetnek a rengeteg fütyölőcukor mellett, mind övék, a piros is, meg a kék is, meg a sárga, ha akarják, mind a szájukba vehetik és egész nap fütyülhetnek. A fütyülőcukros korszakban sohasem jutott eszembe, hogy ezek a boldog nénikék éhesek is lehetnek. (Ott volt a sok cukor, ették volna meg!)

Árukészlet: 24 darab fütyülőcukor, 4 malátatábla, egy tucat csavarcukor, öt darab fonnyadt nyalóka. Uristen, miből él ez a néni!? Mennyit árulhat naponta, kik lehetnek a vevői?

Megállok mellette, lesem, az első vevőt. Az emberek nem veszik észre az üvegkalickát, mindenki siet. Egy gyerek jön, elmegy mellettünk, lassan megáll, visszalép:

— Egy fütyülőcukrot kérek.

— Tessen parancsolni, milyen színű kell?

— Piros. Mert azzal be lehet festeni az arcot és lehet indiánt játszani. És a végét Manci megveszi szájruzsnak.

A gyerek két ujjal kiemel egy pirosat. Nézegeti, aztán kijelenti, hogy csak akkor veszi meg, ha fütyül, mert a multkor is vett egyet és az nem fütyült. Éppen ezért kifogja próbálni valamennyit és a legjobb hangút megveszi.

A néni tiltakozik, nem lehet kipróbálni az árut. Amelyiket a szájába veszi a vevő, meg kell venni. Ő vigyáz a vevőinek egészségére, nem lehet megengedni az ilyesmit, nagyon sajnálja. A gyerek erre el kezd fenyegetőzni, hogy elmegy egy másik cukros nénihez, aki megengedi a próbát, ő jó vevő, őt nem lehetne így elijeszteni, vele nem lehet így bánni. És visszakéri a két fillérét.

A néni elkeseredve bámul a vevő után, már bánja, hogy nem engedte meg a füttypróbát. Két fillér, az két fillér. Nagy pénz egy ilyen kalickás öregasszonynak, nem sok két fillért lehet összeárulni egy nap. Két fütyülőcukorért eladja vén életének apró titkait:

— A jányommal lakom, meg az unokáimmal, a vejem meg csavarog, azt akarja, hogy én tartsam el őket. Elég vót nekem felnevelni a jányt, még iskoláztattam is, két polgárit végzett, azt akartam, hogy rendes iparoshoz menjen. — Összeakaszkodott ezzel a csavargóval, oszt csak jönnek a gyerekek, de enni nem tud nekik adni. Nem tudok miattuk aludni sem, minden éjszaka figyelni kell, mert meglopnak. A tulajdon unokáim fosztanak ki, minden éjszaka eltünik egy pár fütyölőcukor, abbul akarnak jóllakni, nem törődnek velem. A tulajdon unokáim!

A sok cukor között megkeseredett vénaszony keményen kiköp egy beteg nyáladékot a járdára. A maradékot letörli száraz ujjával és rendberakja a megbolygatott fütyülőcukrokat, a poros cukordarabkákat a zsebkendőjével tisztogatja meg gondosan. Nem, ő vigyáz a vevői egészségére, inkább vesszen a két fillér, nem engedi meg a próbafütyülést.

(fül.)

Pékek, füszeresek kerekpárt, gumit, javítást
Roboz és Hammernél olcsón kaphatnak
Piac u. 8. Telefon: 24-30

Baltazár-ünnepély a Kollégiumban

A Kollégium ifjúsága felemelő ünnepség keretében emlékezett meg nagy pártfogójáról és atyai támogatójáról, Baltazár Dezsőről.

A Kollégium oratóriumában a Szigethy Gyula által dirigált Kántus éneke után Kállay Kálmán egyetemi tanár tartott emlékbeszédet Baltazár Dezsőről, aki önfeláldozó munkájával a Kollégium újjáteremtője lett. Beszédében a Kollégium Baltazár-amerikai alapítványának alapítólevelét idézve: »Egyedül Istené a dicsőség« — megállapította, hogy Baltazár Dezső Istennek a dicsőségét szolgálta akkor is, amikor Amerikába ment, hogy a Kollégium jövőjét megalapozza.

— Mindenhol, a köztársasági elnöktől kezdve mindenütt, ahol csak megfordult, hirdette, hogy a debreceni Kollégiumot nem szabad a pusztulásba engedni, mert a Kollégium letéteményese a hit világosságának, az Isten dicsőségének, az emberszeretet áldozatosságának és a hazaszeretet kötelmeinek.

— Baltazár Dezső nemcsak támogatta, de szerette a Kollégiumot. »A Kollégium, az én nevelő anyám iránti hálámtól nem fogok sírom zártáig megválni...« — mondotta a nagy püspök. Igy is volt. Most egy esztendeje még itt volt közöttünk. Meleg szeme végig tekintett az ifjúságon, akikről azt mondotta gyakran, hogy: ezekért voltam Amerikában. Most nincsen már közöttünk, de nekünk, akik nemcsak az embereknek, de elsősorban az Isten dicsőségére rendeztük ezt az ünnepet, meg kell mondanunk, hogy Istené a dicsőség, amiért Baltazár Dezső a miénk volt.

Kállay Kálmán egyetemi professzor nagy hatást keltő beszéde után a Kollégium széniora mondott beszédet, amelyben az ifjúság háláját juttatta kifejezésre Baltazár Dezső emléke iránt. Orbán Lajos szavalata után a Kántus énekével ért véget az ünnepély.

Az ünnepi megemlékezésen nagy közönség vett részt, akik között megjelent Makláry Károly püspök, Erdős József nyug. egyetemi tanár, a kollégiumi tagozatok teljes tanári kara s Baja Aly lelkész, aki Baltazár Dezső püspököt elkísérte Amerikába és ott hűséges munkájával támogatta munkáját.

Az önbiztosítási eszme térhódítása

Május végéig még csatlakozhatnak a dohánytermelők jégkármegtérítésének alapjához a termelők és a dohánykertészek.

Irta: **Dr. PAPP-SZÁSZ TAMÁS,**
a Dohánytermelők Országos egyesületének igazgatója.

Egyesületünk 15 évvel ezelőtti megalakulásakor egyik legfontosabb programpontjának tartotta a dohánytermelés jégbiztosításának kötelezővé tételét. Kezdettől fogva önbiztosítási alapon képzeltük el az új jégbiztosítási rendszert, mert

a dohánytermelők szinte kivétel nélkül elviselhetetlenül magasnak tartották a különböző biztosító intézetek jégbiztosítási tarifáit

s ennek volt a következménye az, hogy a dohánytermelők sokszorosan túlnyomó része kimaradt a biztosítás védősáncai mögül, mert képtelen volt a toronymagas díjtételeket megfizetni.

Nagyon sok előítélettel, megnemértéssel és ellentétes anyagi érdekekkel kellett megküzdenünk, de néhai elnökünk, gróf Hadik János, majd kiváló utódjának, gróf Bethlen Pálnak vezetése alatt egyesületünk nem riadt vissza a nehézségektől, állandóan napirenden tartotta a kérdést és e küzdelemben segítő társainkul szegődött az OMGE s az Állandó Dohánytermelési Szaktanács is.

Kitartó harcunk végül is teljes sikerrel járt, mert május 1-én megjelent „A dohánytermelők jégkármegtérítési alapjá"-nak szabályzata, amelyhez e hó utolsó napjáig hozzájárulhatnak ama dohánytermelők, akik ehhez még nem csatlakoztak, de hozzájárulhatnak azon dohánykertészek is, kiknek termelői nem csatlakoztak az alaphoz. Meg kell jegyeznem, hogy

a termelők nagy többsége, mintegy 70 százaléka máris csatlakozott s ez világosan bizonyítja az akció példátlan népszerüségét.

Hogy az önbiztosítási rendszer milyen hatalmas előnyöket nyujt a biztosító társaságok eddigi szolgáltatásaival szemben, arra mi sem jellemzőbb, mint hogy az önbiztosítási rendszernél a díj a fuvarpótlék nélkül számított dohánybeváltási ár 5 százaléka, amely azonban a legnagyobb kár esetén sem haladhatja meg a 6 százalékot, ezzel szemben a biztosító társaságok 12—14 százalékos díjtételekkel dolgoznak.

Az önbiztosítási alapot maga a m. kir. dohányjövedéki központi igazgatóság kezeli, az ügyvitelt is az látja el s ez teljes biztosítékot nyujthat a dohánytermelőknek atekintetben, hogy sohasem kell tartaniok a Phönix-botrányhoz hasonló kínos és káros eseményektől.

Gondoskodás történt aról, hogy a jégkárbecslés a lehető leggyorsabban és legigazságosabb szellemben történjék. A jégkárt első fokon a dohányjövedéki igazgatóság által kinevezett szakértő jégkárbecslő biztos állapítja meg a termelő által elért 10 évi átlagár és a 10 évi körzeti átlagár alapján. Olyan gazdaságban, ahol 10 év óta még nem termeltek dohányt, a termelés kezdetétől kell az átlagjövedelmet kiszámítani. Ötszázalékos, vagy annál kisebb kárt nem térítenek meg. Ha a károsult a becsléssel nincs megelégedve, úgy panasszal fordulhat a felülvizsgáló bizottsághoz, amely a károsult által megnevezett szakértőből és a három érdekképviseleti szerv által évenként kijelölt 10 dohányszakértő közül a károsult által választott elnökből áll. Egészen bizonyos, hogy ilyen körülmények között

a jégkárbecslés ellen egyetlen termelőnek sem lesz ezután panasza.

Az önbiztosítási eszme eme diadalmas előretörése harsány figyelmeztetésül szolgálhat a biztosítási gondok miatt töprengő gazdatársadalomnak egyéb vonatkozásokban is.

A Tiszántul ünnepe

Tasnádi Nagy András, Ravasz László, Makkai Sándor, Palló Imre a Csokonai-Kör szombati Szabolcska-ünnepélyén.

Az Országos Bethlen Gábor Szövetség és a Csokonai-kör május 29-iki Szabolcska-ünnepélye a Tiszántúl egész társadalmának ünnepe lesz. Nemcsak Debrecenből, hanem a szomszéd városokból is sűrün érdeklődnek jegyekért. Sok hivatal tisztviselői, katonatisztek, testületek csoportosan vesznek részt. Páholyjegyeiket a főispántól, dandárparancsnoktól kezdve az összes előkelőségek és testületek kiváltották. — A jegyek terjesztésén körülbelül félszáz előkelő hölgy buzgólkodik s a Bika-díszterem kétharmadrésze elővételben elkelt. Hétfőtől kezdve a *Méliusz* és *Csáthy* könyvkereskedésekben újra kaphatók a jegyek. Öt páholyjegy előjegyezhető Csobán főlevéltárosnál (tel. 11—30.) Egy előkelő pénzügyi szakember negyven jegyet vásárolt abból a célból, hogy minél több hittanhallgató gyönyörködhessen Ravasz László és a többi kitünő szereplők előadásában.

A jegyterjesztő hölgyeket és intézményeket ezúton kéri az előkészítő bizottság, hogy a szerdán átvett jegyekkel hétfőn déli 12 óráig elszámolni szíveskedjenek. (:)

HIRDETMÉNY. F. hó 25-én, kedden a Baromvásártéren nyilvános árverésen Debrecen város tulajdonát képező 1 darab bikaborjú elárvereztetik. Gazdasági tanácsnok.

VIGSZINHÁZ
Ma és hétfőn orosz kalandor-regény Hans Alberssel
Savoy Hotel 217
Ezenkivül
Az olasz királyi pár budapesti látogatása.

Hajduszoboszlói Gyógyfürdő
ma már európai hírű.
Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatorium, strandfürdő.
Páratlanul eredményes fürdő- ivó- és belélegzőkúrák.
A fürdő Hajdúszoboszló 73 és 78 fokos sós, jódos, brómos, hidrocarbonatos hévvizei táplálják. 3.000 liter forróviz percenként.
Magyar- és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő
IGAZGATÓSÁGA

Dr. Domján Elek az új evangélikus püspök

Tegnap délután bontotta fel az egyházkerületi bizottság a tiszakerületi püspökre adott szavazatokat dr. Streicher Andor alispán, egyházmegyei felügyelő elnöklete mellett Nyiregyházán. Az ülésen résztvett Pass László alesperes, tb. esperes is, aki a jegyzői teendőket látta el. A szavazás eredménye szerint 40 szavazatot kapott dr. Domján Elek sátoraljaújhelyi lelkész, tiszavidéki egyházmegyei esperes, kormányfőtanácsos, aki ezidőszerint hivatalosan ellátja a püspökhelyettesi teendőket. A másik jelölt, Duszik Lajos hegyaljai esperes, miskolci lelkész 8 szavazatot kapott összesen. Ilyen módon a 48 érvényes szavazatból 40 szavazattal, abszolut szótöbbséggel dr. Domján Eleket választották meg dr. Geduly Henrik püspök utódjául a Csonka-Tiszakerületbe.

Dr. Domján Elek most 67 éves. Sopronmegyében, Vásárosfaluban született. 1893-ban avatták lelkésszé. 1921 óta a tiszavidéki egyházmegye főesperese. A közegyházi életben tevékeny vezető szerepet vitt. A tiszai egyházkerület pénzügyi bizottságának, lelkészegyesületének, gyámintézetének, az egyetemes egyházi számvevőszéknek az elnöke, egyetemes egyházi törvényszéki bíró, zsinati tag. Több, mint 40 éve működik az egyházkerületben és ismeri alaposan ennek minden ügyét, kérdését.

Irodalmi és társadalmi téren nagyértékű munkát végzett. Ő adta ki II. Rákóczi Ferenc latin nyelvű önéletrajzának magyar fordítását. A theologia doktora; a sátoraljaújhelyi nemzeti kaszinónak elnöke.

Az új püspökre sok és nehéz feladat vár az egyházkormányzat terén, mivel a most befejezett zsinati törvényhozás új törvényeit neki kell átvinni a gyakorlati életbe a meglévő többévtizedes jogállománnyal összhangzásban.

A nyiregyházi gyülekezetben szó van arról, hogy a dr. Geduly Henrik halálával megürült gyülekezeti lelkészi állásra az új püspököt fogják meghívni Sátoraljaújhelyről lelkésznek. Ugyancsak felajánlja az új püspöknek az üresedésben levő lelkészi állását a diósgyőrvasgyári gyülekezet is, mely esetben Miskolcon lehetne a püspöki hivatal. Ebben a kérdésben a közeljövőben lesz döntés.

A jövő héten tartják meg a református gimnázium cserkészünnepélyet

Szombat délután a református gimnázium »Erő« cserkész csapata nagyszabású ünnepélyt hirdetett, amelynek keretében fogadalmat tettek volna a csapat cserkészei. Az ünnepély bevételét a szegénysorsú cserkészek táborozásának és tábori felszerelésének a kiegészítésére szánták. Az ünnepélyt, amelyet a református gimnázium udvarán szándékoztak megrendezni, az eső lehetetlenné tette, így a jövő hét valamelyik napján rendezik meg. A szombati ünnepélyre azonban alapos felkészültséggel jelentek meg a szülők, akik a maguk cserkész szeretetével, büffét rendezve akartak hozzájárulni a csapat megsegítéséhez. Nehogy a sok étel, sütemény, szendvics kárba vesszen, a leleményes cserkészek az ünnepély helyett a tornateremben uzsonnát rendeztek az agyonhalmozott büffeasztalok között, ahol a jótékony szülők és pártfogók maguk szolgálták fel a megjelent vendégeknek a sok inyencfalatot, miközben a csapat cigányzenekara muzsikájával emelte a hangulatot.

Villanyvezetéken áthajított dróttal lett öngyilkos egy fiatalember

Megdöbbentő öngyilkosságot követett el egy 17 éves kabai napszámos, *Kovács* Lajos. Kiment az országútra, ahol drótot vetett keresztül a villanyvezetéken. A drót másik végét megfogta és a 15.000 volt erősségű áram a szerencsétlen fiatalembert pillanat alatt megölte. Már csak a szénné égett holttestét találták meg. Búcsúlevelet nem hagyott hátra és így nem lehet tudni, miért követte el az öngyilkosságot a 17 éves fiatalember.

Halálraítéltek Bilbaoban két német önkéntes repülőtisztet

London, május 22. A spanyol nemzeti hadsereghez érkezett jelentés szerint, mint Salamancából jelentik, a baszk hadbíróság zendülőkként

halálra ítélte Kienzle Walter és Schulze Günther német állampolgárokat, akik önkéntesként a spanyol nemzetiek légi haderejénél teljesítettek szolgálatot.

A bilbaói hadbírósági tárgyalás négy órán át tartott. A két német repülőt az ügyész lázadással és gyilkossággal vádolta.

Nagy feltűnést keltett Monzon államügyész vádbeszéde, aki a két németet papok, asszonyok és gyermekek meggyilkolásával vádolta. A gyilkosságokat a vádlottak, az ügyész szerint, Durangóban, Guernicában és Galdazanóban követték el.

Ugy tudják egyébként, hogy a halálraitélteknek megkegyelmeznek. A védő már benyujtotta a kegyelmi kérvényt.

— A durangói bombázásban nem vettem részt — mondotta Schulze — és magam voltam a legjobban megdöbbenve, amikor erről a bombázásról készült fényképeket megmutatták nekem.

Schulze előadta a tárgyaláson, hogy az a légiflotta, amelyben ő szolgált, 22 repülőgépből állt, — valamennyi gép Heinkel-gyártmányú volt és mindegyiket német pilóta vezette.

Schulze kijelentette a továbbiakban, hogy nagy igazságtalanságnak tartja asszonyok és gyermekek lelövését géppegyverekkel és Németországban sohasem mondták neki, hogy Spanyolországban ez lenne a feladatuk.

Berlin, május 22. Biztosra veszik Berlinben, hogy Faulte tábornok, a német birodalom nagykövete, Franco tábornok nemzeti kormányánál mindent el fog követni a két német tiszt kiszabadítása érdekében.

London, május 22. Bilbaói Reuter-jelentés szerint

Delbos francia külügyminiszter a halálraitélt német repülőknek kegyelmet kért

Aguirre baszk köztársasági elnöktől.

A Dóczi intézet tornaünnepélye

Az intézet vezetősége az eddigi szokásoktól eltérve, ez évben fényes keretek között tartja meg a szokásos tornaünnepélyét a Stadionban. A több, mint ezer résztvevő lelkes örömmel készül ez alkalomra, hogy bemutassa buzgó vezetőinek, szüleinek és ismerőseinek tudásának legjavát. Változatos tornagyakorlatok, táncok, atlétikai versenyek, színpompás felvonulások teszik élénkké a műsort. Az intézet ezen ünnepélyére a vezetőség szeretettel meghívja a szülőket, ismerősöket, a sport barátait és mindenkit, akit a leány ifjúság testnevelése érdekel. Jegyek 2 P-től—0.30 P-ig kaphatók az előadás előtt a helyszínen, elővételben a Magoss trafikban (Városháza) és Juhász trafikban (Széchenyi u. 8.)

Az ünnepély a nagy melegre való tekintettel nem három, hanem pontosan négy órakor kezdődik.

Tiszteletbeli doktorrá avatta a debreceni egyetem dr. Pintér Jenőt

Szombaton délben a Tisza István Tudományegyetem díszes külsőségek között avatta díszdoktorrá dr *Pintér* Jenő egyetemi tanár, budapesti tankerületi főigazgatót.

Az egyetem központi auláját szinültig megtöltötte az előkelő közönség. *Makláry* Károly püspök, *Kölcsey* Sándor polgármester, *Mellau* Márton apostoli kormányzó helyettes, *Baja* Mihály lelkész, *Báthory Szűcs* László tábornok, *Oláh* Lajos táblaelnök, dr vitéz *Bessenyei* Lajos tankerületi főigazgató, az egyetemi tanárok teljes számban, dr *Karl* János, dr *Papp* Ferenc, dr *Jausz* Béla, *Hupf* Antal igazgatók, dr *Balogh* Sándor kultúrtanácsnok, dr *Balogh* Gyula kormányfőtanácsos, vitéz *Lépes* Győző ezredes.

A kollégiumi énekkar által előadott Himnusz után dr *Tankó* Béla ezidei rektor megnyitotta a közgyűlést, majd dr berei *Soó* Rezső bölcsészkari dékán tette meg előterjesztését dr Pintér Jenőnek tiszteletbeli doktorrá leendő avatására. A dékán méltatta Pintér tankerületi főigazgató, egyetemi tanár rendkívül értékes, a magyar tudományt maradandó alkotásokkal gyarapító irodalmi munkásságát, valamint azt a kiválóan eredményes tevékenységét, amelyet a magyar oktatásügy széles mezején a doktorrá avatandó tudós évtizedek óta kifejt.

Most dr *Tankó* Béla rektor a hagyományos ünnepies szertartással doktorrá fogadta Pintér Jenőt és igen meleghangú üdvözlő beszédet intézett hozzá, végül pedig átadta neki a tiszteletbeli doktori fokozat oklevelét.

Dr *Pintér* Jenő meghatottan köszönte meg a debreceni tudományegyetem kitüntetését, amelyben nemcsak a személyének szóló megtiszteltetést, hanem a magyar irodalomtörténet művelőinek legamagasabb megbecsülését látja. Híven tiszteletbeli doktori fogadalmához, szívén fogja viselni a magyar tudományosság és oktatás ügyét és a most kapott kitüntetés csak további ösztönzésül fog szolgálni pedagógiai és irodalomtörténeti munkájában.

Az avató közgyülés közönsége lelkesen megéljenezte iPntér Jenőt, akit azután elhalmoztak szívélyes üdvözletekkel.

A. orvosság — fiu,
B. orvosság — leany

London, május 22. Orvosi körökben néhány hét óta feltünést keltő felfedezésekről beszélnek. Két ismert szakorvos állítólag megoldotta azt a problémát, hogy a születendő gyermek felszés szerint fiú legyen vagy lány.

A lapok terjedelmes cikkeket közölnek egy új kipróbált szerről, amely a közlések szerint az esetek 90 százalékában bevált. Az a jelzésü ampullát oly házaspárok használják, akik fiut akarnak, a B megjelölésü ampulla pedig biztosan leánygyermeket eredményez. A szer eddig nem terjedhetett el széles körökben, mert egy ampulla ára most még 100 font sterlingbe kerül, de ha sikerül olcsóbban előállitani és ha tényleg sikeresnek bizonyul, — irják a londoni lapok, — akkor az emberiséget az a veszedelem fenyegeti, hogy túlsúlyba kerül a férfinem, mivel köztudomás szerint a legtöbb házaspár fiut szeretne. Félő az is, — jegyzik meg tréfásan egyes lapok, — hogy a diktatúrák, amelyeknek mentül több katonára van szükségük, monopóliumot fognak csinálni a csodaszerből és csak az A jelzésü ampullát engedik gyártani, hogy csupán fiuk szülessenek.

Egy ember, akinek száma van

Irta: Paál Jób

Budapest, 1937 május hó.

Egyszer már erről is kell írni.

Ahány ország: annyi numerusom van. Akárcsak a Sing-Sing lakóinak... Kupariban legutoljára én voltak a harminckilences, Abbaziában, ha türelmetlenkedtem az ebéd előtt, Alma, a csinos és tüzesszemű kiszolgáló kisasszony leszólt a konyhába: hozzák már a negyvenhármas scampi-ját! A Tátrában kilencvenhat a számom Széplakon és ötvenkettes vagyok Ófüreden. Belgrádban a Hotel Srbski Králjban hallottam, hogy a portás felszólt az emeletre: kopogjon be a tizenkilenceshez, ne gépeljen, mert a huszas hölgy és a tizennyolcas úr aludni akarnak! A cipőm talpára krétával irja fel a lóndiner a szobám számait és a koffereimről mindig megtudom — két hónapon belül — állapitani, — hogy Velencében, Trieszt-ben, San Remoban, Splitben, Dubrovnikban, Susakon hányas számmal tiszteltek meg. Néhol kék krétával rajzolták fel a számokat és kefével is alig lehetett kimosni őket a kofferek díszbőréről.

A számokkal szemben nincsen averzióm, egyedül csak azt nem szeretem, ha valamelyik hotelben azt a szobát adják, amelyre *12/a* van irva. Ez tudniillik a tizenhármas szoba száma és Isten tudja, miért, de egy kicsit babonás vagyok. Különösen azóta, hogy Monte Carloban a 12/a számú szobában konstatáltam, hogy az utolsó sous-m is elúszott a ruletten. Ez ugyan megtörténhetett volna velem a tizenkettes szobában is annál is inkább, mert fél óráig a tizenkettes számot raktam meg *en plain* és ez a szám csak akkor jött ki, amikor — én csak néma szemlélő álltam komoran Monsieur Blanc zöld posztóval behúzott asztala mellett...

Legmagasabb számom it van Pesten, a Svábhegyi Szanatóriumban.

Az idén jubilálhatnék: azt hiszen huszonötödször vagyok lakója a négyszázhetes szobának, csodálatosképpen azonban itt nevem van és senki sem hív négyszázhetes úrnak. Aminthogy mellettem *Egyed* Zoltánnak se négyszázhatos a száma és *Indig* Ottót se nívják kétszáznyolcasnak. A nevén és nem a szobája száma szerint szólítják Mister Lagerlöfföt, a hosszú svédet, aki nem akar tudomást szerezni Culberxtsonról és még mindig a plafonbridzs szabályai szerint licitál. A gróf úr se százegyes itt és Bulla Elmát se nevezi senki kétszázhármasnak.

Annyi sok csavargás után kimondhatatlanul jól esik, hogy az ember végre visszakapja a nevét. Nem mondom: mint hetvennégyest és harminckilencest is megbecsülnek annyi sok helyén a világnak, azonban — valahogyan az az érzésem, hogy uniformizálnak akkor, amikor én mindenképpen szeretnék egyéni életet élni. Itt általában mindennek neve van. Másutt: a modern diéta megteremtette az *A, B, C* és *D* diétákat, az étlapon az áll, hogy »diabetikus«, »fogyó«, »hízó«, »savszegény«, »sóttalan« és Isten tudja miféle diéta, itt reggel bejön a doktor, vagy a diétás nővér és megkérdezi, mi az, amihez gusztusom van. Először csodálkoztam rajta, hogy fogyókúrán lévén nagyszerű töltöttkáposztát szervíroztak ebédre és észre se vettem, hogy *ez* a töltött káposzta valóban úgy készült, hogy fogyni lehet mellette. A konyhán — Györki főorvos nem tud róla, hogy ide is szoktam kirándulásokat tenni — látom: ahány vendég, annyi diéta és néha bizony száznál több ember számára főznek különböző ételeket. És itt nincs számuk az embereknek, hanem becsületes nevükön beszélnek róluk...

Legalacsonyabb volt a számom Szegeden, ahol Istenben boldogult Török Lacival, majd pedig Kovacsics Dezsővel, a későbbi békési főispánnal vívott párbajom után — Istenem: fiatalságon legszebb évei voltak ezek — az államfogházban, mi Hotel Müllernek neveztük az igazgató neve után, a kilences számú szépen berendezett szobát kaptam 21 napra és azóta is, ha Szegedre megyek néha, a Tiszába, vagy a Hungáriába a kilences számú szobát kérem a portásnál. Legmagasabb a számom itt a Svábhegyen és a szobám száma körülbelül annyi, mint a magasság a tenger szine felett. Szerelmes vagyok a négyszázhetesbe, pedig: jobbra és balra, alattam és fölöttem egyformán barátságos és kedves minden szoba, Pest, a Duna, a hegyek körülöttünk, a hegyek oldalain a virágokba borult tavasz egyforma melegséggel integet felénk Istennek abban a paradicsomában, amelyről még ma sem tudom, miért nevezik Svábhegynek...

SZINHÁZ MŰVÉSZET

Kodály Zoltán távirata a Székely fonó szereplőihez

Kodály Zoltán, a világhírű magyar zeneszerző abból az alkalomból, hogy a Csokonai-színház a magyar vidéken először bemutatta *Székely fonó* című hatalmas alkotását, a következő táviratot intézte *Horváth* Árpádhoz, a Csokonai-színház igazgatójához:

Hogy Debrecen megismeri és megérti a székelyt, nagy lépés a magyar lelki egység felé. Köszönet és üdvözlet minden közreműködőnek.

Kodály.

Hová lett Debrecen zenei szervezettsége?

A *Székely fonó* utolsó bizakodó akkordjaival lezárultak a debreceni Kodály-ünnepségek.

Rezignált lélekkel kell megállapítanunk, hogy az első este mindent elsöprő erkölcsi sikere nem volt elég ahhoz, hogy a második előadás telt nézőtér előtt legyen megtartható.

Kodály Zoltán és a *Székely fonó* örök értékeiről beszélnünk már szinte felesleges. Ezek az értékek közkincsek, de még egyszer fájdalmas epilógusként meg kell kérdeznünk, hogy mivé lett ennek a városnak zenei szervezettsége? Három esztendővel ezelőtt a Kollégium udvara szűknek bizonyult, amikor ott három ízben is előadásra került Kodály másik remek alkotása, a *Háry János.*

Azóta *Kodály* Zoltán megírta a magyar zeneirodalom, a magyar népköltészet egyik legnagyobb remekét, a *Székely fonót* és annak két színházi előadásához nem akadt elegendő közönség. Ki felelős ezért? Ki felelős azért, hogy porba és semmibe hullanak a magyarság legszentebb értékei? Bizonyára nem a színház, mert hogy ez az előadás egészen magas nívójú és egészen elsőrendű volt, azt mi sem bizonyítja jobban, mint azoknak a keveseknek szünni nem akaró tomboló lelkesedése, — akik jelen voltak.

Lélekben felemelők voltak a Kodály-ünnepségek, de lesujtottan vesszük tudomásul az óriási közönyt.

Lehet-e bátorsága ilyen körülmények között bárkinek is, hogy 1937-ben, Debrecenben nagy értékeket szólaltasson meg?

És van-e ennél elszomorítóbb?

Szentmihályi János

A SZINHÁZ MÜSORA:

Vasárnap, május 23-án, délután: **Hulló falevél.** — Filléres helyárak.

Vasárnap, május 23-án, este: **Hulló falevél.** — Prömierbérlet.

Hétfőn, május 24-én: **Hulló falevél.** D) bérlet.

—

A szinházi iroda hirei:

Ki ne emlékeznék arra a dalra, amely annyiszor szólt évtizedeken bús nyári estéken és csendes téli alkonyatonl? »*HULLÓ FALEVÉL*« — énekelte három évtized fiatalsága, a múló szerelemnek ezt a népszerű melódiáját. Ennek a dalnak történetét foglalta nagy látványos operettbe *Zerkovitz Béla*, a legnépszerűbb magyar slágerszerző és ezt az operettet mutatja be ma a Csokonai-színház nagyszerű együttese.

Külön érdekessége az előadásnak, hogy az egyik pompás szerepet a gyönyörű *Ihász Klári*, Ihász Aladár rendkívül tehetséges művészleánya játsza, akinek szereplése elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség.

Ihász Aladár rendezte a Csokonai-színház ezidei búcsúoperettjét és *Zerkovitz Béla* melódiáit *Csanak Béla* dirigálja. A bemutatón a színház remek operett-társulata brilliáns szerepekben búcsúzik el és az előadásokat a színház egész kivételes olcsó helyárakkal rendezi meg.

BÉRLŐK FIGYELMÉBE! Két bérleti előadása maradt a Csokonai-színháznak és ezt a következőképpen pótolja: ma, vasárnap este adja az utolsó prömierbérletet és holnap, hétfőn este az utolsó D) bérletet. Ezzel a bérleti napok lezárultak.

A »HULLÓ FALEVÉL« ÖSSZES ELŐADÁSAIN A LEGDRÁGÁBB HELY 1 PENGŐ!

THURÓCZY GYULA búcsúzik szerdán a debreceni közönségtől Színre kerül: *HAMLET*, Shakespeare klasszikus remeke, amelynek címszerepében látja utólszor, mint debreceni színészt, a Budapestre szerződött THURÓCZY GYULÁT a debreceni közönség. Az érdeklődés rendkívül nagy, ajánlatos a jegyeket előre megvenni!

Ma délután és este »HULLÓ FALEVÉL« szezonzáró operettbemutató. Legdrágább hely 1 pengő.

Egy vidám éjszaka

Zsúfolt házak!

Hűvös nézőtér!

Forró siker!

Magyar Színház

— Akik idült székrekedésben és aranyeres bántalmakban szenvednek, vegyék a természetes »**Ferenc József**« keserűvizet egy pohárnyi napi adagokban, kissé felmelegítve, mindig reggel éhgyomorra. Az orvosok ajánlják.

MOZI

HOTEL SAVOY 217.

Bűnügyi történet szerelemmé keverve. A mese érdekes, helyenként Gorkij »Éjjeli menedékhely« című művére emlékeztet. Izgalmas jelenetekben nincs hiány, unatkozni nem lehet. A kiállítás bőkezű, a költségeket nem kiméltek a felvételeknél. Hans Albers markáns egyénisége és férfias alakítása a főszerepben jól érvényesül. A Vígszínház új műsorának értékét emelte az olasz királyi pár budapesti látogatásáról készült felvétel.

Uj iparosok

Kerekes László hentes és mészáros, Tirelli Ferenc fagylaltkészítés, Tirelli Ferenc kávémérés, Varga Gáborné sz. Gulyás Juliánna tejtermék kereskedés, Ecsedi István fuvaros, Vojth Simon korcsma, Eiger Erzsébet korcsma, v. Farkas Károlyné sz. Gulyás Mária tejtermékkereskedés, Dégi József fűszer és vegyeskereskedés, Debreceni Gőzszappangyár Kft. mosópor, szappanpehely és jégszódakészítés, Borbély Juliánna sz. Hegedüs Anna baromfi, tojás, zöldség, gyümölcs, burgonya kereskedés, Bodnár Mártonné sz. Máté Eszter szatócs, Weisz Jenő szatócs, Schultz Józsf fogmíves, özv. Rósenfeld Ábrisné sz. Lővinger Sári szatócs, Mezei Dezső szatócs, Molnár Erzsébet őszeres, Hajék Károly puskaműves, Burai Mária szatócs.

KÖNYVESHAZ

BETHLEN MARGIT: FEHÉR LAPON FEKETE KÉPEK

Az illusztris írónőnek minden írását választékos, vibrálóan eleven stílus, elő beszédszerű közvetlenség és nagy kultúrát tükröző sokrétűség jellemzi. — Irásának témái és alakjai a verbő, valóságos életből fakadnak, sohasem hatnak kitaláltaknak, mindig lebilincselőek és érdeklődést keltők. Az írónő új novelláskönyve is ezeket a tulajdonságokat mutatja. Ezek a kisebb elbeszélések az irásnak valóságos kis remekei egytől egyig. Problémái a mai társadalomnak és életnek izgalmas és felszínen levő kérdései. A magyar novellaskötetnek gyönyörű sorozatába méltó ékesség gyanánt illeszkedik be Bethlen Margit novelláskönyve, amely a kiváló írónő legszebb novelláit tartalmazza.

Bethlen Margit: Fehér lapon fekete képek című műve most jelent meg az Athenaeum 1.60 pengős novellasorozatában.

ERDŐS RENÉE: ÁRGIRUS

Erdős Renéet, a kiváló írónőt már régesrégen szeretetébe fogadta a nagyközönség. Minden írása nagy meglepetést és visszhangot keltett. Olyan problémákhoz mert hozzányulni, amikről csak a hipokrizis és az álszentesség merte mondani, hogy nem égető, mindennapi kérdések. A kiváló írónő legújabb regénye, az Argirus is a régi qualitásokkal csillog. Irásművészete még érettebb, emberszemlélete még elmélyültebb. A bűbájos Árgirus-regéhez fűző cím a modern életnek a mesével versenyző gazdagságát, a szevedélyek tündöklő összecstpását és megoldódását ábrázolja olyan művészettel, amely az olvasót egy csapásra meggyőzi arról, hogy Erdős Renée régi varázsos hatású könyveivel egyenrangú regényt irt megint.

Erdős Renée: Árgirus című új regénye most jelent meg az Athenaeum kiadásában. Ára egészvászonkötésben 4.80 P.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

Jáva — európai szemmel

Hazaérkezett dr. Diczigné dr. Ambrus Matild orvosnő, aki egy évig volt Jávában

Május elején érkezik haza Debrecenbe dr *Diczig* Alajosné dr *Ambrus* Matild Jávából, ahol több, mint egy esztendeig működött az egyik bataviai szanatóriumban, mint sebészorvos.

Hazaérkezése alkalmával felkerestük őt és megkértük, mondja el azokat az impressziókat, amelyeket ez a különös exotikus ország keltett benne. Mosolyogva fogadott és mosolyogva állotta a kérdések záporát. A dolgozószobában ülünk egymással szemben, férje Diczig Alajos dr biztatja a szabadkozó doktornőt és a környezetben, amely elárulja az exotikus országokat járt lakót, a rengeteg emlékkel, maláji, kinai faragásokkal, csipkékkel, kézimunkákkal, ébenfa tárgyakkal egy trópusi gyarmat ezernyi szine, égő napfénye, egy távollevő ország, tőlünk különböző élete.

Az első kérdésekre elmondotta, hogy

egyik orvoskollégа szanatóriumának a berendezésére és annak megindítására ment Jávába 1936 januárjában.

Genovában szállt hajóra és háromheti hajóút után érkezett meg.

— A hajóút — mondja — ma már nem egyéb mint egy luxushotel, amelynél nincs nyugodtabb valami. A sportoktól a bridzsig és a moziig minden van a hajón, bálak és szórakozás s ami a legkedvesebb, minden utas egy családhoz tartozónak érzi magát.

Jávára terelem a szót. A jávai élet keretei után érdeklődöm.

— Kikből áll az európai kolónia ?

— Hollandokból, nagyon sok németből, angolokból, amerikaiakból, kevés magyarból.

— Milyen az európaiak élete Jávában ?

— *A férfiak dolgoznak és szaladgálnak az üzleteik után. A nők nem csinálnak semmit.*

A háztartási munkát, még a gyermeknevelést is a benszülöttek végzik. — A babu és a jongees a maláji nő és férfi szolga a legtökéletesebb inas, szobalány, szakácsnő, de különösen dajka. Az asszonyok egész nap shortban, kimonóban vagy pizsamában járnak. Este 6 órakor gálába öltöznek, még akkor is, ha csak egyedül vannak otthon.

— Milyen az étkezés Jávában ?

— A főeledel a rizs, tengernyi változatban. Nemzeti eledel a sült rizs, a rák, a hal. Az európaiak nagyon szeretik a kinai konyhát. Bevezetet szórakozás, hogy

hetenként legalább egyszer kinai vendéglőben vacsoráznak az európaiak.

— Természetesen az étkezések alkalmával nagy szerepe van a gyümölcsnek. Érdekes, hogy az európaiak, valami megmagyarázhatatlan irtózással viseltetnek az ananásszal szemben. — Jávában az európai mentalitás szerint csak a kulik esznek ananászt. Azt képzelik, hogy valami kristályos anyag van az ananászban és ez ártalmas volna. Az európai étrendben leginkább az előttünk teljesen ismeretlen exotikus gyümölcsök szerepelnek. A rambuta, manga, mangas és a banán százféle változatban. Érdekes azonban, hogy hámozatlanul nem lehet gyümölcsöt enni, sőt a hámozás előtt hígított hipermangán oldattal megöblítik, a baktériumok miatt, a gyümölcsöt. Bélhurut veszély nélkül nem is lehet másképpen megenni.

— Milyen a szórakozás Jávában ?

— Mozi, kaszinó, — igaz, ide az asszonyokat nem engedik be csak ünnepnapokon, nehogy a férfiakat zavarják a bridzs és egyéb kártyajátékaikban — azután a golf, tennisz, — természetesen az asszonyok is bridzsezenek. A hotelekben tánc és vacsoraalkalmak, összejövetelek, amelyeken találkozik az európai kolónia.

— Összetartanak az európaiak ?

— Nemzetek szerint, maguk között.

— Látogatások természetesen vannak ?

— Hogyne. Éppen úgy, mint itthon. Csak azzal a különbséggel, hogy

amint valahova beteszi az ember a lábát, rögtön innia kell.

Alighogy leült, jön a maláji szolga és hozza a jégbehűtött italt. Kola-kola-t vagy más különféle alkoholmentes gyümölcsszörpöket, de enni nem kell, csak a rendes étkezési időben étkeznek, a vendéget sem kínálgatják. De azért sok whisky is elfogy. A cigarettáik kitünőek. Sok egyptomi cigaretta kerül be és alig van ára.

— Milyenek az életlehetőségek odakin ?

— Sokkal jobb mint itthon. Igaz, hogy a bevándorlást és a munkaengedélyeket nagyon korlátozták és sokat is panaszkodnak, mégis kis gond — úgy értem, hogy a megélhetési gondok — mit eszünk, vagy autót vegyünk-e, vagy kicseréljük-e az autót, — ez nem létezik náluk. A nagy gond az üzleti gond, az amelyik súlyosabb szerepet játszik.

Ma milliomos, holnap koldus.

A jávai kereskedelem a gyarmatárura támaszkodik. Tea, cukor, rizs, fűszerek.

— Amikor kimentem — folytatja a gazdasági helyzet lefestését — nagyon rossz állapotok voltak. A cukor kilogramjának az ára 5 holland cent volt. Ma, amikor eljöttem már 10 centre emelkedett. Különösen a gumitermelésben van hatalmas fellendülés. Az állandóan növekvő hadianyaggyártás hatalmas méretekben vitte fel az árakat. — A jövő esztendőre is jó évet várnak.

— Mi általában az európaiak érdeklődése odakinn ?

— *A pénz és a pénz. Minél előbb megszerezni a sokat belőle és akkor — hazamenni.*

Ez minden vágya az embereknek.

— A lakások milyenek ?

— Teljesen megfelelnek az európa

68. Jótékonycélu M. Kir. Államsorsjáték
Huzás junius 4-én
Főnyeremény 40.000 arany pengő
17.000 különböző nyeremény, melyeket mind készpénzben fizetnek ki.
Sorsjegy ára:
Egész ar. P. 3·— Fél ar. P. 1·50
Kapható osztálysorsjegy főelárusitókná és dohánytőzsdékben.

Utazzunk Bártfára!
Klimatikus gyógyhely, vasas viz strand, inhalatórium. — Gyors közlekedés. — Megkönnyitett valuta ellátás.
Felvilágositások
Lord uridivat üzletben
Piac ucca 42

AMERIKÁSOK

Irta: Fáy Fisher Andor

Sólyom János az utolsó lapát szenet hányta a kis bányakocsiba, aztán megigazította a sapkájára helyezett pislákoló karbidlámpát, felszedte az ételhordóját s megindult az alacsony, nyirkos munkahelyéről a kijárat felé.

A hosszú, keskeny és villanyvezetékkel futtatott bányafolyosón ma a szokottnál is nagyobb vigyázattal haladt, jobban meghajtotta fáradt derekát. — Vigyázott nagyon, hogy a teste ne érje a villanyvezetéket, mely egy pillanat alatt kiolthatná életét.

Hogyne vigyázott volna ma kétszeresen Sólyom János, amikor megjött a hajóstársaságtól az értesítés, hogy a hajó, mely hozza az asszonyt, meg Jóskát, aki 5 hónapos volt, mikor otthagyta a Mátra alatti kis faluban, már kikötött New Yorkban és ha az ellis islandi szigorú vizsgálaton is tul lesznek, útnak indítják és holnap már hozza is őket a vonat a kis westvirginiai bányatelepre.

A kijárat előtt állt éppen a munkavezető, akihez odament Sólyom János és nagyon tört angolsággal bejelentette, hogy őt se holnap, de pár napig azután se nе várja munkába, mert jön az asszony, meg Jóska, a fia.

A munkavezető, aki már nagyon régen együtt dolgozott a bevándorolt magyarokkal, a tört angol szavaiból is megértette, mit akar mondani 10 év óta hűséges munkatársa, Sólyom János.

— All right, John — felelte a munkavezető és megveregette Sólyom János vállát.

Sólyom János szépen, csendesen, gondolataiba merülve ballagott hazafelé. Az új lakásba. Mert bérelt egy szép, négyszobás, tiszta munkáslakást, be is bútorozta, edényekkel felszerelte, hogy ha megérkezik az asszony, minden készen legyen a háznál. Még aprójószágot és egy malacot is vásárolt.

Otthon lemosta magáról a szénport, felvette tiszta ruháját, megmelegítette a tegnap este főzött ételt és vacsorához ült.

Nem esett jól az étel Sólyom Jánosnak. Valami belső izgalom fogta el. — A tízéves különélés után alig várta a pillanatot, amikor feleségét és fiát ölelheti.

Vacsora után még tett-vett a ház körül, igazgatta a bútordarabokat, megnézte a baromfiakat, malacot az ólban, aztán lefeküdt.

Álom azonban nem akart szemére jönni. Csak forgolódott ágyában. Végiggondolta a tíz év sok szenvedését, a családtól való távollét keserves napjait. Hány asszony sütötte 10 év alatt kenyerét és hány idegen asztalhoz kellett ülnie ez alatt a hosszú idő alatt . . . De most már a maga aztalánál fog ülni mindig és az süti a kenyeret, az mossa a ruháját, akivel hitet tett messze, messze a tengerentúl a Mátra egy eldugott kis falujában.

Bizsergés fogta el, amikor arra gondolt, hogy holnap este már Erzsit öleli vele, akitől olyan nehéz is volt 10 év előtt a válás.

De hát nem lehetett másként. A kis nádfedeles házat megemésztette a tűz, biztosítva nem volt, nem volt miből építkezni, hát el kellett jönni a családtól, kikereseni az építkezés árát.

Ki tehet róla, hogy aztán jött a nagy világégés, nem lehetett hazamenni. — Nem biztatták hazai levelekben hazatérésre. Mindenki arra biztatta, maradjon csak Amerikában és hozassa inkább maga után a családját. Sólyom János ébren töltötte az egész éjszakáját. Alig pirkadt a hajnal, mikor felugrott ágyából és kezdte magára dobálni ruhadarabjait. Csak, amikor felöltözött, nézte meg az óráját. Akkor látta, hogy még éppen 5 órája van a vonat érkezéséig.

Enni adott az aprójószágnak, malacnak, maga is megreggelizett és elindult az állomásra. Mert nem volt már türelme otthon maradni. Hosszú volt a párórás várakozás. De aztán az is elmult és végre süvített a vonat, lassan, pöfékelve beérkezett a kis bányatelep állomására.

Sólyom János tekintetével végigjárta a kocsisort, míg az utolsó kocsi ajtajában meglátta, hogy egy kendős,ráncosszoknyájú asszonyt tessékel le a kalauz.

Odaszaladt és a kocsiból félénken leszálló asszony derekát elkapta.

— Erzsum, csakhogy itt vagy !

— János . . . — de már többet nem tudott mondani az elfogódott asszony, mert megeredtek szeméből a könnyek, átfogta emberének nyakát, vállára dűlt és úgy zokogott .

Jóskát, a vesszőből font kosarat, a nagy abroszba kötött holmit a kalauz rakta le, aki mosolyogva nézte az egymásba fogódzott emberpárt. Aztán, hogy egy verset elsírt az asszony, csak akkor jutott eszébe a gyerek, aki ott állt szemérmesen mellettük.

— Józsikám, hát itt van édesapád — mondta a gyereknek és tolta az ember felé.

— Édes fiam . . . — kapta el János és csókolta jobbról-balról.

Amikor így túlestek a viszontlátás első boldog pillanatain, automobilba ültek, mely repítette őket a lakás felé.

Jóskának nagyon tetszett az automobil. Nem is álmodta, amikor a mátramenti országúton nagy porfelhőkbe burkolt automobilokat látott, hogy még valaha ő is ülhet ilyenbe.

— Édesapám, hát nemcsak urak járnak ilyenen ? — kérdezte apjától.

— Nem fiam, itt bányászemberek nek is van gépjük — felete Sólyom.

*

A viszontlátás örömteli napjai után jöttek a szürke, robotos hétköznapok. János újra munkába állt és Erzsi egyedül maradt otthon a gyerekkel. — Sorsával elégedett volt, nem kellett napszámba menni dolgozni, hogy meglegyen a betévő falat. Csak a házkörüli munkát kellett végeznie, takarítani, sütni, főzni, mosni. A főzés sem volt gondokkal öszekötve, nem kellett csipetnyire beosztani a zsirt, rántanivaló ízeket.

— Istenkém — mondogatta a szomszédasszonynak, — itt semmivel sem kell spórolni. Itt jut mindenre. Még befött is kerül az asztalra, amit otthon csak akkor ettem, amikor uraknál szolgáltam.

Boldogok, elégedettek voltak nagyon. János rendesen keresett, jutott mindenre, ami kellett. Szép, új ruhákat rendelt árjegyzékek után, mert a sokráncú szoknyát, amiket magával hozott, nem hordják Amerikában. — A gyerek meg különösen hamar feltalálta magát. A gyerek mindenütt otthon van. Hamar felejti a régi tanyáját, az új pajtások felejtetik a régieket. Sólyom Jóskának is csapatosúl voltak pajtásai hamarosan.

*

Sólyom János egy délután dult ábrázattal jött haza a postáról. Szinte megnyult, megsárgult az arca.

Az asszony a konyhában foglalatoskodott, a gyerek kint játszott az udvaron. Kalapját az asztalra csapta. Leült, magaelé bámult, mint aki eszét vesztette, mire az aszony nagyon megijedt.

— Mi bajod van, János ? — kérdezte az aszony félénken.

— Ez — és egy feltépett óhazai levelet csapott elébe.

— Jézus Máriám — sikoltott Só-

Egy ember, akinek száma van

Irta: Paál Jób

Budapest, 1937 május hó.

Egyszer már erről is kell írni.

Ahány ország: annyi numerusom van. Akárcsak a Sing-Sing lakóinak... Kupariban legutoljára én voltak a harminckilences, Abbaziában, ha türelmetlenkedtem az ebéd előtt, Alma, a csinos és tüzesszemű kiszolgáló kisasszony leszólt a konyhába: hozzák már a negyvenhármas scampi-ját! A Tátrában kilencvenhat a számom Széplakon és ötvenkettes vagyok Ófüreden. Belgrádban a Hotel Srbski Králjban hallottam, hogy a portás felszólt az emeletre: kopogjon be a tizenkilenceshez, ne gépeljen, mert a huszas hölgy és a tizennyolcas úr aludni akarnak! A cipőm talpára krétával irja fel a lóndiner a szobám számait és a koffereimről mindig megtudom — két hónapon belül — állapitani, — hogy Velencében, Trieszt-ben, San Remoban, Splitben, Dubrovnikban, Susakon hányas számmal tiszteltek meg. Néhol kék krétával rajzolták fel a számokat és kefével is alig lehetett kimosni őket a kofferek díszbőréről.

A számokkal szemben nincsen averzióm, egyedül csak azt nem szeretem, ha valamelyik hotelben azt a szobát adják, amelyre *12/a* van irva. Ez tudnillik a tizenhármas szoba száma és Isten tudja, miért, de egy kicsit babonás vagyok. Különösen azóta, hogy Monte Carloban a 12/a számú szobában konstatáltam, hogy az utolsó sous-m is elúszott a ruletten. Ez ugyan megtörténhetett volna velem a tizenkettes szobában is annál is inkább, mert fél óráig a tizenkettes számot raktam meg *en plaine* és ez a szám csak akkor jött ki, amikor — én csak néma szemlélő álltam komoran Monsieur Blanc zöld posztóval behúzott asztala mellett...

Legmagasabb számom it van Pesten, a Svábhegyi Szanatóriumban.

Az idén jubilálhatnék: azt hiszen huszonötödször vagyok lakója a négyszázhetes szobának, csodálatosképpen azonban itt nevem van és senki sem hiv négyszázhetes úrnak. Aminthogy mellettem *Egyed* Zoltánnak se négyszázhatos a száma és *Indig* Ottót se hívják kétszáznyolcasnak. A nevén és nem a szobája száma szerint szólítják Mister Lagerlöfföt, a hosszú svédet, aki nem akar tudomást szerezni Culberxtsonról és még mindig a plafonbridzs szabályai szerint licitál. A gróf úr se százegyes itt és Bulla Elmát se nevezi senki kétszázhármasnak.

Annyi sok csavargás után kimondhatatlanul jól esik, hogy az ember végre visszakapja a nevét. Nem mondom: mint hetvennégyest és harminckilencest is megbecsülnek annyi sok helyén a világnak, azonban — valahogyan az az érzésem, hogy uniformizálnak akkor, amikor én mindenképpen szeretnék egyéni életet élni. Itt általában mindennek neve van. Másutt: a modern diéta megteremtette az *A, B, C* és *D* diétákat, az étlapon az áll, hogy »diabetikus«, »fogyó«, »hízó«, »savszegény«, »sótlan« és Isten tudja miféle diéta, itt reggel bejön a doktor, vagy a diétás nővér és megkérdezi, mi az, amihez gusztusom van. Először csodálkoztam rajta, hogy fogyókúrán lévén nagyszerű töltöttkáposztát szervíroztak ebédre és észre se vettem, hogy *ez* a töltött káposzta valóban úgy készült, hogy fogyni lehet mellette. A konyhán — Györki főorvos nem tud róla, hogy ide is szoktam kirándulásokat tenni — látom: ahány vendég, annyi diéta és néha bizony száznál több ember számára főznek különböző ételeket. És itt nincs számuk az embereknek, hanem becsületes nevükön beszélnek róluk...

Legalacsonyabb volt a számom Szegeden, ahol Istenben boldogult Török Lacival, majd pedig Kovacsics Dezsővel, a későbbi békési főispánnal vívott párbajom után — Istenem: fiatalságom legszebb évei voltak ezek — az államfogházban, mi Hotel Müllernek neveztük az igazgató neve után, a kilences számú szépen berendezett szobát kaptam 21 napra és azóta is, ha Szegedre megyek néha, a Tiszába, vagy a Hungáriába a kilences számú szobát kérem a portásnál. Legmagasabb a számom itt a Svábhegyen és a szobám száma körülbelül annyi, mint a magasság a tenger szine felett. Szerelmes vagyok a négyszázhetesbe, pedig: jobbra és balra, alattam és fölöttem egyformán barátságos és kedves minden szoba, Pest, a Duna, a hegyek körülöttünk, a hegyek oldalain a virágokba borult tavasz egyforma melegséggel integet felénk Istennek abban a paradicsomában, amelyről még ma sem tudom, miért nevezik Svábhegynek...

SZINHÁZ MŰVÉSZET

Kodály Zoltán távirata a Székely fonó szereplőihez

Kodály Zoltán, a világhírű magyar zeneszerző abból az alkalomból, hogy a Csokonai-színház a magyar vidéken először bemutatta *Székely fonó* című hatalmas alkotását, a következő táviratot intézte *Horváth* Árpádhoz, a Csokonai-színház igazgatójához:

Hogy Debrecen megismeri és megérti a székelyt, nagy lépés a magyar lelki egység felé. Köszönet és üdvözlet minden közreműködőnek.

Kodály.

Hová lett Debrecen zenei szervezettsége?

A *Székely fonó* utolsó bizakodó akkordjaival lezárultak a debreceni Kodály-ünnepségek.

Rezignált lélekkel kell megállapitanunk, hogy az első este mindent elsöprő erkölcsi sikere nem volt elég ahhoz, hogy a második előadás telt nézőtér előtt legyen megtartható.

Kodály Zoltán és a *Székely fonó* örök értékeiről beszélnünk már szinte felesleges. Ezek az értékek közkincsek, de még egyszer fájdalmas epilógusként meg kell kérdeznünk, hogy mivé lett ennek a városnak zenei szervezettsége? Három esztendővel ezelőtt a Kollégium udvara szűknek bizonyult, amikor ott három ízben is előadásra került Kodály másik remek alkotása, a *Háry János.*

Azóta *Kodály* Zoltán megírta a magyar zeneirodalom, a magyar népköltészet egyik legnagyobb remekét, a *Székely fonót* és annak két színházi előadásához nem akadt elegendő közönség. Ki felelős ezért? Ki felelős azért, hogy porba és semmibe hullanak a magyarság legszentebb értékei? Bizonyára nem a színház, mert hogy ez az előadás egészen magas nivójú és egészen elsőrendű volt, azt mi sem bizonyítja jobban, mint azoknak a keveseknek szünni nem akaró tomboló lelkesedése, — akik jelen voltak.

Lélekben felemelők voltak a Kodály-ünnepségek, de lesujtottan vesszük tudomásul az óriási közönyt.

Lehet-e bátorsága ilyen körülmények között bárkinek is, hogy 1937-ben, Debrecenben nagy értékeket szólaltasson meg?

És van-e ennél elszomorítóbb?

Szentmihályi János

A SZINHÁZ MÜSORA:

Vasárnap, május 23-án, délután: **Hulló falevél.** — Filléres helyárak.

Vasárnap, május 23-án, este: **Hulló falevél.** — Prömierbérlet.

Hétfőn, május 24-én: **Hulló falevél.** D) bérlet.

—

A szinházi iroda hirei:

Ki ne emlékeznék arra a dalra, amely annyiszor szólt évtizedeken bús nyári estéken és csendes téli alkonyatonl? »*HULLÓ FALEVÉL*« — énekelte három évtized fiatalsága, a múló szerelemnek ezt a népszerű melódiáját. Ennek a dalnak történetét foglalta nagy látványos operettbe *Zerkovitz Béla*, a legnépszerűbb magyar slágerszerző és ezt az operettet mutatja be ma a Csokonai-színház nagyszerű együttese.

Külön érdekessége az előadásnak, hogy az egyik pompás szerepet a gyönyörű *Ihász Klári*, Ihász Aladár rendkívül tehetséges művészleánya játsza, akinek szereplése elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség.

Ihász Aladár rendezte a Csokonai-színház ezidei búcsúoperettjét és *Zerkovitz Béla* melódiáit *Csanak Béla* dirigálja. A bemutatón a színház remek operett-társulata brilliáns szerepekben búcsúzik el és az előadásokat a színház egész kivételes olcsó helyárakkal rendezi meg.

BÉRLŐK FIGYELMÉBE! Két bérleti előadása maradt a Csokonai-színháznak és ezt a következőképpen pótolja: ma, vasárnap este adja az utolsó prömierbérletet és holnap, hétfőn este az utolsó D) bérletet. Ezzel a bérleti napok lezárultak.

A »HULLÓ FALEVÉL« ÖSSZES ELŐADÁSAIN A LEGDRÁGÁBB HELY 1 PENGŐ!

THURÓCZY GYULA búcsúzik szerdán a debreceni közönségtől Színre kerül: *HAMLET*, Shakespeare klasszikus remeke, amelynek címszerepében látja utólszor, mint debreceni színészt, a Budapestre szerződött THURÓCZY GYULÁT a debreceni közönség. Az érdeklődés rendkívül nagy, ajánlatos a jegyeket előre megvenni!

Ma délután és este »HULLÓ FALEVÉL« szezonzáró operettbemutató. Legdrágább hely 1 pengő.

Egy vidám éjszaka

Zsúfolt házak!

Hűvös nézőtér!

Forró siker!

Magyar Színház

— Akik idült székrekedésben és aranyeres bántalmakban szenvednek, vegyék a természetes »**Ferenc József**« keserűvizet egy pohárnyi napi adagokban, kissé felmelegítve, mindig reggel éhgyomorra. Az orvosok ajánlják.

MOZI

HOTEL SAVOY 217.

Bűnügyi történet szerelemmé keverve. A mese érdekes, helyenként Gorkij »Éjjeli menedékhely« című művére emlékeztet. Izgalmas jelenetekben nincs hiány, unatkozni nem lehet. A kiállítás bőkezű, a költségeket nem kímélték a felvételeknél. Hans Albers markáns egyénisége és férfias alakítása a főszerepben jól érvényesül. A Vígszínház új műsorának értékét emelte az olasz királyi pár budapesti látogatásáról készült felvétel.

Uj iparosok

Kerekes László hentes és mészáros, Tirelli Ferenc fagylatkészítés, Tirelli Ferenc kávémérés, Varga Gáborné sz. Gulyás Juliánna tejtermék kereskedés, Ecsedi István fuvároz, Vojth Simon korcsma, Eiger Erzsébet korcsma, v. Farkas Károlyné sz. Gulyás Mária tejtermékkereskedés, Dégi József fűszer és vegyeskereskedés, Debreceni Gőzszappangyár Kft. mosópor, szappanpehely és jégszódakészítés, Borbély Juliánna sz. Hegedüs Anna baromfi, tojás, zöldség, gyümölcs, burgonya kereskedés, Bodnár Mártonné sz. Máté Eszter szatócs, Weisz Jenő szatócs, Schultz Józsf fogmíves, özv. Rósenfeld Ábrisné sz. Lővinger Sári szatócs, Mezei Dezső szatócs, Molnár Erzsébet ószeres, Hajék Károly puskaműves, Burai Mária szatócs.

KÖNYVESHAZ

BETHLEN MARGIT: FEHÉR LAPON FEKETE KÉPEK

Az illusztris írónőnek minden írását választékos, vibrálóan eleven stílus, elő beszédszerű közvetlenség és nagy kultúrát tükröző sokrétűség jellemzi. — Irásának témái és alakjai a verbó, valóságos életből fakadnak, sohasem hatnak kitaláltaknak, mindig lebilincselőek és érdeklődést keltők. Az írónő új novelláskönyve is ezeket a tulajdonságokat mutatja. Ezek a kisebb elbeszélések az irásnak valóságos kis remekei egytől egyig. Problémái a mai társadalomnak és életnek izgalmas és felszínen levő kérdései. A magyar novelláskötetnek gyönyörű sorozatába méltó ékesség gyanánt illeszkedik be Bethlen Margit novelláskönyve, amely a kiváló írónő legszebb novelláit tartalmazza.

Bethlen Margit: Fehér lapon fekete képek című műve most jelent meg az Athenaeum 1.60 pengős novellasorozatában.

ERDŐS RENÉE: ÁRGIRUS

Erdős Renéet, a kiváló írónőt már régesrégen szeretetébe fogadta a nagyközönség. Minden írása nagy meglepetést és visszhangot keltett. Olyan problémákhoz mert hozzányulni, amikről csak a hipokrizis és az álszentesség merte mondani, hogy nem égető, mindennapi kérdések. A kiváló írónő legújabb regénye, az Árgirus is a régi qualitásokkal csillog. Irásművészete még érettebb, emberszemlélete még elmélyültebb. A bűbájos Árgirus-regéhez fűző cím a modern életnek a mesével versenyző gazdagságát, a szevedélyek tündöklő összecstpását és megoldódását ábrázolja olyan művészettel, amely az olvasót egy csapásra meggyőzi arról, hogy Erdős Renée régi varázsos hatású könyveivel egyenrangú regényt irt megint.

Erdős Renée: Árgirus című új regénye most jelent meg az Athenaeum kiadásában. Ára egészvászonkötésben 4.80 P.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

Jáva — európai szemmel

Hazaérkezett dr. Diczigné dr. Ambrus Matild orvosnő, aki egy évig volt Jávában

Május elején érkezik haza Debrecenbe dr *Diczig* Alajosné dr *Ambrus* Matild Jávából, ahol több, mint egy esztendeig működött az egyik bataviai szanatóriumban, mint sebészorvos.

Hazaérkezése alkalmával felkerestük őt és megkértük, mondja el azokat az impressziókat, amelyeket ez a különös exotikus ország keltett benne. Mosolyogva fogadott és mosolyogva állotta a kérdések záporát. A dolgozószobában ülünk egymással szemben, férje Diczig Alajos dr biztatja a szabadkozó doktornőt és a környezetben, amely elárulja az exotikus országokat járt lakót, a rengeteg emlékkel, maláji, kinai faragásokkal, csipkékkel, kézimunkákkal, ébenfa tárgyakkal egy trópusi gyarmat ezernyi szine, égő napfénye, egy távollevő ország, tőlünk különböző élete.

Az első kérdésekre elmondotta, hogy

egyik orvoskolléga szanatóriumának a berendezésére és annak megindítására ment Jávába 1936 januárjában.

Genovában szállt hajóra és háromheti hajóút után érkezett meg.

— A hajóút — mondja — ma már nem egyéb mint egy luxushotel, amelynél nincs nyugodtabb valami. A sportoktól a bridzsig és a moziig minden van a hajón, bálak és szórakozás s ami a legkedvesebb, minden utas egy családhoz tartozónak érzi magát.

Jávára terelem a szót. A jávai élet keretei után érdeklődöm.

— Kikből áll az európai kolónia ?

— Hollandokból, nagyon sok németből, angolokból, amerikaiakból, kevés magyarból.

— Milyen az európaiak élete Jávában ?

— *A férfiak dolgoznak és szaladgálnak az üzleteik után. A nők nem csinálnak semmit.*

A háztartási munkát, még a gyermeknevelést is a benszülöttek végzik. — A babu és a jongees a maláji nő és férfi szolga a legtökéletesebb inas, szobalány, szakácsnő, de különösen dajka. Az asszonyok egész nap shortban, kimonóban vagy pizsamában járnak. Este 6 órakor gálába öltöznek, még akkor is, ha csak egyedül vannak otthon.

— Milyen az étkezés Jávában ?

— A főeledel a rizs, tengernyi változatban. Nemzeti eledel a sült rizs, a rák, a hal. Az európaiak nagyon szeretik a kinai konyhát. Bevezetet szórakozás, hogy

hetenként legalább egyszer kinai vendéglőben vacsoráznak az európaiak.

— Természetesen az étkezések alkalmával nagy szerepe van a gyümölcsnek. Érdekes, hogy az európaiak, valami megmagyarázhatatlan irtózással viseltetnek az ananásszal szemben. — Jávában az európai mentalitás szerint csak a kulik esznek ananászt. Azt képzelik, hogy valami kristályos anyag van az ananászban és ez ártalmas volna. Az európai étrendben leginkább az előttünk teljesen ismeretlen exotikus gyümölcsök szerepelnek. A rambuta, manga, mangas és a banán százféle változatban. Érdekes azonban, hogy hámozatlanul nem lehet gyümölcsöt enni, sőt a hámozás előtt hígított hipermangán oldattal megöblítik, a baktériumok miatt, a gyümölcsöt. Bélhurut veszély nélkül nem is lehet másképpen megenni.

— Milyen a szórakozás Jávában ?

— Mozi, kaszinó, — igaz, ide az asszonyokat nem engedik be csak ünnepnapokon, nehogy a férfiakat zavarják a bridzs és egyéb kártyajátékaikban — azután a golf, tennisz, — természetesen az asszonyok is bridzsezenek. A hotelekben tánc és vacsoraalkalmak, összejövetelek, amelyeken találkozik az európai kolónia.

— Összetartanak az európaiak ?

— Nemzetek szerint, maguk között.

— Látogatások természetesen vannak ?

— Hogyne. Éppen úgy, mint itthon. Csak azzal a különbséggel, hogy

amint valahova beteszi az ember a lábát, rögtön innia kell.

Alighogy leült, jön a maláji szolga és hozza a jégbehűtött italt. Kola-kola-t vagy más különféle alkoholmentes gyümölcsszörpöket, de enni nem kell, csak a rendes étkezési időben étkeznek, a vendéget sem kínálgatják. De azért sok whisky is elfogy. A cigarettáik kitűnőek. Sok egyptomi cigaretta kerül be és alig van ára.

— Milyenek az életlehetőségek odakin ?

— Sokkal jobb mint itthon. Igaz, hogy a bevándorlást és a munkaengedélyeket nagyon korlátozták és sokat is panaszkodnak, mégis kis gond — úgy értem, hogy a megélhetési gondok — mit eszünk, vagy autót vegyünk-e, vagy kicseréljük-e az autót, — ez nem létezik náluk. A nagy gond az üzleti gond, az amelyik súlyosabb szerepet játszik.

Ma milliomos, holnap koldus.

A jávai kereskedelem a gyarmatárura támaszkodik. Tea, cukor, rizs, fűszerek.

— Amikor kimentem — folytatja a gazdasági helyzet lefestését — nagyon rossz állapotok voltak. A cukor kilogramjának az ára 5 holland cent volt. Ma, amikor eljöttem már 10 centre emelkedett. Különösen a gumitermelésben van hatalmas fellendülés. Az állandóan növekvő hadianyaggyártás hatalmas méretekben vitte fel az árakat. — A jövő esztendőre is jó évet várnak.

— Mi általában az európaiak érdeklődése odakinn ?

— *A pénz és a pénz. Minél előbb megszerezni a sokat belőle és akkor — hazamenni.*

Ez minden vágya az embereknek.

— A lakások milyenek ?

— Teljesen megfelelnek az európai

68 Jótékonycélu M. Kir. Államsorsjáték
Huzás junius 4-én
Főnyeremény 40.000 arany pengő
17.000 különböző nyeremény, melyeket mind készpénzben fizetnek ki.
Sorsjegy ára:
Egész ar. P. 3·— Fél ar. P. 1·50
Kapható osztálysorsjegy főelárusitókná és dohánytőzsdékben.

Utazzunk Bártfára!
Klimatikus gyógyhely, vasas viz strand, inhalatórium. — Gyors közlekedés. — Megkönnyitett valuta ellátás.
Felvilágositások
Lord uridivat üzletben
Piac ucca 42

AMERIKÁSOK

Irta: Fáy Fisher Andor

Sólyom János az utolsó lapát szenet hányta a kis bányakocsiba, aztán megigazította a sapkájára helyezett pislákoló karbidlámpát, felszedte az ételhordóját s megindult az alacsony, nyirkos munkahelyéről a kijárat felé.

A hosszú, keskeny és villanyvezetékkel futtatott bányafolyosón ma a szokottnál is nagyobb vigyázattal haladt, jobban meghajtotta fáradt derekát. — Vigyázott nagyon, hogy a teste ne érje a villanyvezetéket, mely egy pillanat alatt kiolthatná életét.

Hogyne vigyázott volna ma kétszeresen Sólyom János, amikor megjött a hajóstársaságtól az értesítés, hogy a hajó, mely hozza az asszonyt, meg Jóskát, aki 5 hónapos volt, mikor otthagyta a Mátra alatti kis faluban, már kikötött New Yorkban és ha az ellis islandi szigorú vizsgálaton is tul lesznek, útnak indítják és holnap már hozza is őket a vonat a kis westvirginiai bányatelepre.

A kijárat előtt állt éppen a munkavezető, akihez odament Sólyom János és nagyon tört angolsággal bejelentette, hogy őt se holnap, de pár napig azután se ne várja munkába, mert jön az asszony, meg Jóska, a fia.

A munkavezető, aki már nagyon régen együtt dolgozott a bevándorolt magyarokkal, a tört angol szavaiból is megértette, mit akar mondani 10 év óta hűséges munkatársa, Sólyom János.

— All right, John — felelte a munkavezető és megveregette Sólyom János vállát.

Sólyom János szépen, csendesen, gondolataiba merülve ballagott hazafelé. Az új lakásba. Mert bérelt egy szép, négyszobás, tiszta munkásházat, be is bútorozta, edényekkel felszerelte, hogy ha megérkezik az asszony, minden készen legyen a háznál. Még aprójószágot és egy malacot is vásárolt.

Otthon lemosta magáról a szénport, felvette tiszta ruháját, megmelegítette a tegnap este főzött ételt és vacsorához ült.

Nem esett jól az étel Sólyom Jánosnak. Valami belső izgalom fogta el. — A tízéves különélés után alig várta a pillanatot, amikor feleségét és fiát ölelheti.

Vacsora után még tett-vett a ház körül, igazgatta a bútordarabokat, megnézte a baromfiakat, malacot az ólban, aztán lefeküdt.

Álom azonban nem akart szemére jönni. Csak forgolódott ágyában. Végiggondolta a tíz év sok szenvedését, a családtól való távollét keserves napjait. Hány asszony sütötte 10 év alatt kenyerét és hány idegen asztalhoz kellett ülnie ez alatt a hosszú idő alatt . . . De most már a maga aztalánál fog ülni mindig és az süti a kenyeret, az mossa a ruháját, akivel hitet tett messze, messze a tengerentúl a Mátra egy eldugott kis falujában.

Bizsergés fogta el, amikor arra gondolt, hogy holnap este már Erzsit öleli vele, akitől olyan nehéz is volt 10 év előtt a válás.

De hát nem lehetett másként. A kis nádfedeles házat megemésztette a tűz, biztosítva nem volt, nem volt miből építkezni, hát el kellett jönni a családtól, kikereseni az építkezés árát.

Ki tehet róla, hogy aztán jött a nagy világégés, nem lehetett hazamenni. — Nem biztatták hazai levelekben hazatérésre. Mindenki arra biztatta, maradjon csak Amerikában és hozassa inkább maga után a családját. Sólyom János ébren töltötte az egész éjszakáját. Alig pirkadt a hajnal, mikor felugrott ágyából és kezdte magára dobálni ruhadarabjait. Csak, amikor felöltözött, nézte meg az óráját. Akkor látta, hogy még éppen 5 órája van a vonat érkezéséig.

Enni adott az aprójószágnak, malacnak, maga is megreggelizett és elindult az állomásra. Mert nem volt már türelme otthon maradni. Hosszú volt a párórás várakozás. De aztán az is elmult és végre süvített a vonat, lassan, pöfékelve beérkezett a kis bányatelep állomására.

Sólyom János tekintetével végigjárta a kocsisort, míg az utolsó kocsi ajtajában meglátta, hogy egy kendős,ráncosszoknyájú asszonyt tessékel le a kalauz.

Odaszaladt és a kocsiból félénken leszálló asszony derekát elkapta.

— Erzsum, csakhogy itt vagy !

— János . . . — de már többet nem tudott mondani az elfogódott asszony, mert megeredtek szeméből a könnyek, átfogta emberének nyakát, vállára dűlt és úgy zokogott .

Jóskát, a vesszőből font kosarat, a nagy abroszba kötött holmit a kalauz rakta le, aki mosolyogva nézte az egymásba fogódzott emberpárt. Aztán, hogy egy verset elsírt az asszony, csak akkor jutott eszébe a gyerek, aki ott állt szemérmesen mellettük.

— Józsikám, hát itt van édesapád — mondta a gyereknek és tolta az ember felé.

— Édes fiam . . . — kapta el János és csókolta jobbról-balról.

Amikor így túlestek a viszontlátás első boldog pillanatain, automobilba ültek, mely repítette őket a lakás felé.

Jóskának nagyon tetszett az automobil. Nem is álmodta, amikor a mátramenti országúton nagy porfelhőkbe burkolt automobilokat látott, hogy még valaha ő is ülhet ilyenbe.

— Édesapám, hát nemcsak urak járnak ilyenen ? — kérdezte apjától.

— Nem fiam, itt bányászemberek is van gépjük — felete Sólyom.

*

A viszontlátás örömteli napjai után jöttek a szürke, robotos hétköznapok. János újra munkába állt és Erzsi egyedül maradt otthon a gyerekkel. — Sorsával elégedett volt, nem kellett napszámba menni dolgozni, hogy meglegyen a betévő falat. Csak a házkörüli munkát kellett végeznie, takaritani, sütni, főzni, mosni. A főzés sem volt gondokkal összekötve, nem kellett csipetnyire beosztani a zsirt, rántanivaló iiszlet.

— Istenkém — mondogatta a szomszédasszonynak, — itt semmivel sem kell spórolni. Itt jut mindenre. Még befőtt is kerül az asztalra, amit otthon csak akkor ettem, amikor uraknál szolgáltam.

Boldogok, elégedettek voltak nagyon. János rendesen keresett, jutott mindenre, ami kellett. Szép, új ruhákat rendelt árjegyzékek után, mert a sokráncú szoknyát, amiket magával hozott, nem hordják Amerikában. — A gyerek meg különösen hamar feltalálta magát. A gyerek mindenütt otthon van. Hamar felejti a régi tanyáját, az új pajtások felejtetik a régieket. Sólyom Jóskának is csapatosúl voltak pajtásai hamarosan.

*

Sólyom János egy délután dult ábrázattal jött haza a postáról. Szinte megnyult, megsárgult az arca.

Az asszony a konyhában foglalatoskodott, a gyerek kint játszott az udvaron. Kalapját az asztalra csapta. Leült, magaelé bámult, mint aki eszét vesztette, mire az aszony nagyon megijedt.

— Mi bajod van, János ? — kérdezte az aszony félénken.

— Ez — és egy feltépett óhazai levelet csapott elébe.

— Jézus Máriám — sikoltott Só-

Bartha István
kövezőmester
és útépítési vállalkozó
Debrecen, Ispotály u. 3/b.
Telefon: 27—85.
Udvarok, járdák, kocsiutak burkolása kővel, keramittal, aszfalttal és téglával legolcsóbb napi árban.

életkereteknek. Szellős villalakások. — Körös körül a peremen szellőző nyílások. Előttük nagy terrasz. Minden házban természetesen fürdőszoba — de ne csodálkozzék — kád nélkül. Van benne egy vízmedence, annak szélén egy csésze és a fürdés úgy történik, hogy az ember ezzel a csészével locsolgatja magát.

— Strandélet van-e Jávában?

— Az európaiak között nem igen. — A tenger a beömlő folyóktól a part közelében meglehetősen piszkos, de ami a legkellemetlenebb, tele van meduzákkal. Ezek meg olyan csípéseket okoznak, mint a csalán. A strandot egy nagy drótháló veszi körül, mely a cápák ellen védi meg a fürdőzőket.

— A kereskedelmi élet fejlett-e?

— Nagyon. Európait gyalog nem lehet látni, azok mindig autón, vagy kocsin járnak, de a Passar Baru-ban a kereskedő negyedben ott állandóan lehet őket látni, sétálva gyalog. A kis toko-kban, üzletekben rengeteg áru van felhalmozva, európai keverve a keleti árukkal. Leginkább a kinaiak üzik a kereskedelmet. Uccai árusokként járva Jávát, magukkal hordozva egy hosszú bambuszrúdon az egész készletet. Néha a lacikonyhás az egész konyhát és éléskamrát is végigcipeli a bambuszrúdján.

— Gyakran járnak az európaiak haza?

— Minden három-négy esztendőben.

— Szeretik-e a hollandokat a bennszülöttek?

— Nagyon. Érdekes jelenség, hogy *a japán terjeszkedéssel mennyire antipatiával vannak.*

Éppen ez az egyik oka a hollandok iránt érzett szeretetnek. Nekem is volt élményem ezzel a kérdéssel kapcsolatban. Kezembe jutott egy Színházi Élet, amelynek az első oldalán az egyik japántárgyú szindarab szereplője volt levéve japán kosztümben. Boldogan mutattam meg az egyik bennszülöttnek, hogy lám, a magyarok is milyen érdeklődéssel vannak a kelet iránt. Megnézi a bennszülött a képet, majd undorodva a földre dobja és megvetően mondja: japonese, japán.

— Milyenek az egészségügyi viszonyok odakinn?

— Kitűnőek. Egészségügyi intézmény nagyon sok van. A hollandok nagyon sokat áldoznak erre. Van egy gyönyörű egyetem, amely teljesen európai nívójú. Nagyobb jóval mint a debreceni klinikai telep. A tanárai európaiak, le az orvosok között már sok bennszülött is van. Van azonkívül egy kinai kórház, ahol kinai orvosok kezelik a betegeket.

— Milyen betegségek a leggyakoribbak?

— Ámok. Amikor az egyik kórházban meglátogattam az egyik ilyen ámokfutó osztályt, az orvos megjegyezte, itt vannak a »gulaschleute«-k, a szurkálók, mert az ámokfutó közveszélyes ebben az állapotban. Amikor rájön a roham, megtámad mindenkit, ha fegyvere van, lövöldözik, ha nincs, akkor — és ez fordul leginkább elő a bennszülöttek között — késsel támadja meg az embereket.

— Azután a lepra. Meglepődve láttam, hogy nincsen meg az elkülönítésük Jávában.

A rendelőkben, illetve az orvosi várószobákban ott ülnek együtt a rendes betegekkel, a vizsgálatokon meg az orvosok éppen úgy tapogatják, fogják, érintik, mint más betegeket.

— Nem fertőz? Hiszen azt mondják, hogy elég a puszta érintés a fertőzéshez? — kérdem meglepődve.

Azt mondják, nincs nagyobb fertőző hatása, mint a tuberkulózisnak.

— Mondjon valamit nagyságos asszony a benszülöttekről.

— Nagyon kedvesek, szelídek. Jártam egészen vad campungokban, bennszülött kunyhókban. Mindenütt szeretettel fogadtak, csak a gyerekek fakadtak sírva, mert féltek a blandától, a fehér embertől. Festői a viseletük. — A batikolt sarung, szoknya, amely nem más, mint egy nagy selyem kendő, amelyet átvetnek a derekukon, felette a blúzszerű cabaya, amit a pemiti, hármas aranytű tart össze, kis lánccal, drágakövekkel. Nagyon szeretik az ékszereket. Valódi brilliánsok, smaragdok nem is olyan ritkák. A ruhájukat pedig a jobbmóduak között sokszor ranygombok díszítik.

Némelyik bennszülött asszony mellett eltörpül egy gazdagon feldiszített karácsonyfa, annyi ékszert szed magára.

— Milyen az időjárás Jávában?

— Meleg, párás levegő. Nehéz lélegzeni, olyan nehéz. Amikor meg decembertől májusig, néha júniusig beáll az esős évszak, nem lehet kimozdulni a házból. Az esős évszak alatt egy félóráig mintha dézsából öntenék a vizet, majd utána kisüt a nap, azután lehetőleg váratlan időpontban újra megismétlődik. Szunyogháló nélkül nem lehet egy pillanatig sem aludni. Szunyog rengeteg van. Mindenki maláriás és mindenki kinint szed.

— Visszavágyik-e nagyságos asszony Jávába? — adom fel az utolsó kérdést.

— Nem. Örülök, hogy minden akadály nélkül nyugodtan lélegezhetem itthon, úgy tűnik fel ez az időjárás, mintha kellemes hűvös volna s nem tudok betelni vele. Nem értem, hogy lehet innen nyaralni menni.

Befejezzük a beszélgetést. Néhány felvételt mutat meg Diczig dr-né, amelyeken a tópusi tájak buja szépsége, a hajók élete, a bennszülöttek viselete van megörökítve. Emlékek. Amikor mosolyogva búcsúzik, mintha itt látnám a szemében ezeket a tengernyi impressziónak az újraéledését és valami megmagyarázhatatlan nosztalgiával gondolok arra a sok szépre, ami megmutatkozott és mint emlék él a Jávát járt orvosnő emlékeiben...

(k. l.)

Uriszabó üzletemet
megnyitottam
HARASZTI SÁNDOR
a Szedlák és Vámos cég volt üzletvezetője és szabásza
Szent Anna u. 2.

Egy magyar gyermek elrablójától majdnem meglincselte a felbőszült tömeg Los Angelesben

A gyermekrabló összeharapdálta áldozata altestét

Los Angeles, május 23. A 37-ik ucca és a Woodlawn Ave. környékét óriási izgalomba hozta Schneider József Budapestről kivándorolt üzletember négy éves kislányának elrablása.

A gyermekrablás délelőtt történt. — Gus Mohr, 47 éves fodrászmunkás meg állt Schneider üzlete előtt, a 37-ik ucca és Maple Ave. sarkán, ahol a négy éves Schneider Dolores társaival játszott. Mohr almát tartott a kezében és azzal csalogatta a kislányt.

A gyanutlanul odamenő gyermeket berántotta autójába és elrobogott vele.

Pajtásai beszaladtak az üzletbe és elmondták, hogy egy férfi elvitte a kis Dolorest. A megrémült szülők azonnal értesítették a rendőrséget, amely azonnal akcióba lépett.

Mohr néhány nappal ezelőtt az iskola körül ólálkodott és csalogatta a gyermekeket. Egy asszony látva ezt, gyanut fogott, fölírta az autó számát és értesítette a rendőrséget.

Ennek alapján meg is találták az nap délután a Santa Fe Aven Gus Mohrt, de a gyermek már nem volt az autójában.

Mohr miután elrabolta a gyermeket, valahol megállt és

összeharapdálta a kislány alsó testét,

mire a gyermek sírva kiabált segítségért. Erre pénzt adott neki, hogy menjen az üzletbe cukrot venni magának.

A gyermek berohant az üzletbe, ahol elmondta, hogy egy ember ellopta a szüleitől.

Az üzlettulajdonos telefonhívására a rendőrség hamarosan megjelent a helyszínen, de a gyermekrablónak nyoma veszett. Néhány perc múlva egy másik rendőrkocsi elfogta Gus Mohrt. Óriási tömeg gyült össze a Maple Ave. és 37-ik ucca környékén, amikor a vádlottat a rendőrkocsival odahozták. Mohrt, a combjain és alsótestén összeharapdált kis áldozat felismerte.

Rémülettől reszkető hangon kiáltozta a kislány az apja karjaiból:

»*Ez az ember vitt el és harapott meg engem. Ne engedd közel hozzám!*«

A tömeg elkeseredése és dühe a síránkozó gyermek hallatára annyira fokozódott, hogy dühösen kiabálták: »Lynch him!«

A tömeg körülvette a rendőrkocsit és már szinte elkerülhetetlennek látszott a feldühödött szomszédok kezéből a gyermekrablót megszabadítani. A rendőrök hirtelen belökték az autójukba és az University rendőrállomásra hajtottak vele.

Néhány perc múlva a leányka apja, Schneider József elé vezették a gyermekrablót.

Schneider torkonragadta és fojtogatni kezdte:

»Neked lógni kellene már most is« — kiáltotta. Csak négy rendőr erős karja tudta a felbőszült ember kezéből kiragadni a gyermekrablót.

— Ha meg akarjuk tudni az igazat, kérdezzük meg játszópajtásaikat — jelentette ki a nyomozó rendőrkapitány. Be is hozták a rendőrállomásra az 5 éves June Steinbecket és 4 éves öccsét. Több férfit állítottak sorba. — June végignézte őket és ujjával Gus Mohrra mutatott:

»*Ez volt az az ember, aki elvitte Dolorest!*«

Mohr ellen megindult az eljárás.

Naptól, légytől és hidegtől
megvédi és diszíti lakását, ha a legolcsóbb **szövött farolet**-et vásárol. Felszerelés díjtalan. **Előnyárak részletre is.**
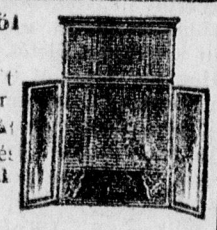
Készíti:
Redőnyüzem
Debrecen, Bethlen ucca 19.

HIRDETMÉNY. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság közli az érdekeltekkel, hogy május hó 26-án reggel 8 órai kezdettel a Hortobágyon a csárda előtti térségen katonai lóvásárló bizottság Ausztria részére lovakat vásárol. A bizottság jó minőségű, kifogástalan felépítésű 3, 4, 5, 6 éves melegvérű csikókat és lovakat vásárol. Előreláthatólag nagyobbrészben 750—850 pengő árat fog fizetni. Azok a gazdák, akik lovaikat el akarják adni a bizottságnak, lovaik járlatlevelét, valamint a fedeztetési jegyet vagy a származási bizonyítványt vigyék magukkal. Debrecen sz. kir. város elsőfogu közigazgatási hatósága.

lyomné és elfehéredett, menten összeesett. Úgy szedte fel az ura a földről és fektette ágyba.

Sólyom nagyon megijedt, nem tudta, mihez kezdjen. Vizes ruhát hozott s azt tette az aszony fejére.

Ettől magához tért, felnyitotta a szemét. Sólyom nem szólt hozzá. Az aszszony törte meg a csendet.

— János, most mán nem bánom, ha agyonücc is. Mer ha nem is olvastam a levelet, tudom, mi van benne. Valaki biztosan megirta a falubul, hogy én egy gyereket hattam otthon a temetőbe. Hát igaz, nem tagadom. Öjjél meg érte, azt érdemlem.

Zokogásba tört ki és hosszan, keservesen sirt.

Sólyom János egy szót sem szólt, csak járt le, meg fel a szobában, mint aki teljesen elvesztette az eszét.

Aztán az aszony letörölte könnyeit és tovább folytatta.

— János, tudom, hogy nagyon bűnös vagyok. De nemcsak én vagyok az oka, hanem te is hibás vagy.

Sólyom János erre megfordult és szúrós tekintetet vetett az asszonyra.

— Igen, igen — folytatta Sólyomné, — a háború után sokáig nem gyütt tőled levél. Azt hittem mán nem is élsz. Vótam Szuhán, Mindszenten, ahonnan sokan vannak Amerikában, tudakolni az amerikás asszonyoktul, irtak-e mán az emberek. Hát mind irt mán akkor, csak te nem. Kaskötő Jani nagyon járt utánam. Nagy szegínysígbe vótam a gyerekkel. Szalonnát, zsirt, lisztet hozott egy setét este, avval kedveskedett. Elvettem tűle, mer se pízem nem vót, se senkim, aki segített vóna. Magamra vótam nagyon hagyatva. Egyszer oszt mán nem birtam vele, pedig sokáig ellenkeztem.

Megint zokogásba tört ki és jó időbe került, míg újra folytatta:

— Mán hat hónapos vótam, mikor oszt gyütt az első levél tűled. Majd az eszem ment el. El akartam emiszteni magam, de féltem, hogy mi lesz akkor a gyerekkel. Kaskötő Jani biztatott, hogy a törvíny elválaszt, ű meg elvesz. De má arra nem álltam rá. Akivel hitet tettem, attul nem válok el, míg ű el nem taszít. Meg lett oszt a kicsi, jány vót. Satnya egy gyerek vót. Biztosan attul, hogy mindig ríttam, még hordoztam. Kéthetes korában meg is halt szegényke. Jézus nevire esküdök, János, hogy se azelőtt, se azután, hogy te irtál, soha senki nem vót nálam. Se Kaskötő Jani, se más.

János tovább járkált fel és alá a szobában. Nem tudta, mit tegyen. Irtóztató fájdalmat érzett szívében, hogy aszszonya hűtlen volt hozzá.

— János te, mondd meg hitedre, hát néked nem vót dógod más asszonnyal a tíz év alatt?

János nem felelt, találva érezte magát.

Járt tovább fel és alá a szobában, de már sokkal higgadtabban. Erzsu is erőre kapot, felkelt az ágyból.

János elé állt és csípőre tett kézzel a szemébe nézett:

— Mondd hát no, János, igaz lelkedre, vót-e dógod más asszonnyal?

— Hát... vót no, osztán mi van vele?

— Hát akkor én rám se vess tüzes köveket — felelte az asszony.

— Aszt nem dobok, de aszt mondom, ha itt rossz lennél, akkor osztán elbánok veled. Eriggy mán, főzd meg a vacsorát, mer mán meg is éheztem.

Jóska jött be pajtásaival és átfogta János lábait.

— Édesapám, mikor veszünk ótomobilt?

— Veszünk fiam, nemsokára, ha Isten segít — felelte János.

Csipkéket

nagy tételben rendkivül olcsón sikerült megvenni. HOROVITZ rövidáru kereskedő Széchenyi ucca 1.

Tarka sorok

AZZAL végződött a nagy szerelem, amit a szülők elleneztek, hogy a fiatalember röneszánsz lovaghoz illően megszöktette a leányt. Amikor megérkeztek kitűzött céljukhoz, azonnal értesítették levélben a szülőket, mire a kislány édesanyja nyomban utánuk utazott. A mama azóta nem érkezett vissza Debrecenbe, úgy látszik, megváltoztatta régi álláspontját, rokonszenvezni kezd leánya szerelmesével.

SIKERÜLT tréfa volt az, amit véghezvittek barátai egy fiatalemberrel. Kora délelőtti órákban felhivták telefonon s amikor jelentkezett, egy női hang bemondta: »Halló, Miskolc keresi a számot.« Aztán zakatolás, kattogás, mintha valóban Miskolc jönne, majd egy mély bariton dörmögte bele a kagylóba: »Halló a miskolci ..... vállalat igazgatóságától beszélek. Az igazgató úr arra kéri önt, hogy rendkivül fontos üzleti ügyben hívja fel délután telefonon a miskolci irodát.« Olyan ügyesen volt »megdolgozva« a miskolci beszélgetés, hogy a fiatalember elhitte és délután fel is hívta a jelzett miskolci vállalatot és az igazgatót kérette a telefonhoz. Óriási volt a megdöbbenése, amikor az igazgató közölte, hogy semmit sem tud a dologról, nem telefonáltatott és egyébként semmi közlendője nincsen, annál kevésbbé, mert nem is ismeri a debreceni telefonálót.

FILLÉRES gyors ment két hétfel ezelőtt Budapestre. Ott történt, hogy az egyik kupé nyugalmát felborította egy ur, aki szinte percenként látogatott egyik utasfülkéből a másikba. Egy debreceni ügyvédjelölt ült az ajtónál, akit kellemetlenül érintett az ajtónyitás sok által okozott léghuzat és mikor az illető úr kiment, bereteszelte mögötte az ajtót, nehogy visszajöhessen. Pár perc múlva jelentkezett a forgalmas ur, az ajtót zárva találta, mire dörömbölni kezdett. Végre kinyitották az ajtót, bejöhetett. De pár perc múlva ismét kiment. Az ügyvédjelölt ismét bezáratta az ajtót, azzal, hogy most már akármit dörömböl, nem engedi vissza. Percek múlva ismét kezdődött a dörömbölés, de a kupé utasai az ügyvédjelölttel egy véleményen voltak: nem kell kinyitni az ajtót. A dörömbölés egyre erősödött, egyre hangosabbá vált, végül is látták, hogy a járkáló úr semmiképen sem akar ottmaradni, ahol van s az ügyvédjelölt dühösen kinyitotta az ajtót. Nagy volt a meglepetés, amikor az ajtóban kövér asszonyt láttak, aki előtt egy síró-rívó hatéves kisfiú állt, igen szomorú helyzetben. — A kövér mama rámutatott a gyerekre és dühösen szólt az ügyvédjelöltre: »Látja kérem, ezt ön tette!...«

MEG kell emlékeznünk arról az édes kis kulisszák mögötti eseményről, ami Az ember tragédiája előadása közben zajlott le a Csokonai-szinházban. A kellékes tizenkét esztendős kisfia is szerepelt a Tragédia előadásán, a londoni szin tömegében sétált fel és alá. A londoni szinben sátrak vannak, ahol mindenféle holmit mutogatnak. A kisfiú a kelléktárban magához vett egy játéktelefont, hogy azzal sétál majd a bazárok előtt. Mielőtt belépett volna a szinpadra, Halasy Mariska meglátta és rászólt a gyerekre: »Tedd le gyorsan, akkor még nem volt telefon.« A gyerek ijedten letette a telefont, körülnézett, aztán magához vett egy kis játéklovat és indult befelé. De útközben még félénken megkérdezte Halasy Mariskát: »Tessék mondani, ló már volt?...«

NEM tudjuk megérteni, hogy mi van itt Debreceben a cseléd-fronton. A héten legalább öt-hat fiatalaszonnyal találkoztam, akik kétségbeesve panaszkodnak a cselédmizériára. Vagy nem kapnak rendes cselédet, vagy megszökik a a cseléd két napi munka után. — Az egyik fiatalasszony elmondotta, hogy a mult héten szobalányt fogadott, aki pünkösd előtt hirtelen eltünt hazulról. Az ünnepség után visszajött és egyszerüen azzal magyarázta kimaradását, hogy ünnepelni volt odahaza falujában. Ugy látszik, hogy a konyhákban új erköles és felfogás keletkezett.

CSEND!!! Három felkiáltójellel kérjük a csendet az éjszakai órákban. Türhetetlen, amit néuány motorkerékpáros az utóbbi időben véghezvisz, különösen a főutcán. Randevut adnak egymásnak, csoportokba verődnek, aztán pöfögni kezdenek, hogy felverjék az alvókat és éktelen berregéssel nekilódulnak. Hosszú sorban egymás után vágtatnak végig a főutcán, az éjszakai járókelőket idegesitik, a kávéházakban a veszett pöfögéstől egymás szavát sem hallják az emberek, no és az alvók kiméletlenül felriadnak. Csendet kérünk, a rendőrség segitségét kérjük! És mi van a csendrendelettel? Éjszaka nem érrvényes?

CIPŐT csináltatott a debreceni szintársulat egyik fiatal hölgytagja. A cipész későn készült el a cipővel, éppen az előadás kezdetére vitte a szinházi öltözőbe. A művésznő éppen csak felrántotta a vadonatúj lábbelit és már rohant is a szinpadra, mert megszólalt az ügyelő csengője. Amikor a jelenése befejeződött, bicegve ment a kulisszák mögé és egyik kolléganője vállára támaszkodva panaszkodott: »Ördög vigye el a susztert, szörnyű kicsire csinálta a cipőmet!« Kolleganője és akik körülötte voltak, mind ránéztek a fájdalmasn nyögdicsélő művésznő lábára, de a következő pillanatban valamennyien harsogva kezdtek nevetni. Kiderült, hogy az ifjú művésznő a lázas sietségben fordítva vette fel a cipőt. A ballábast a jobblábára és a jobblábast a ballábára...

(r. gy.)

Két és fél esztendő a nagypénteki legényhalálért

Halálosvégű verekedés történt idén nagypénteken Vámospércs községben. Két fiatal földmüves, *Székely* József és *Fábián* Imre a falu egyik kocsmájában italoztak. Néhány liter bort megittak, aztán hazaindultak. Utközben összevesztek, dulakodni kezdtek, mire

Fábián előrántotta bicskáját és ellenfele homlokába szúrta.

A szúrás csak könnyebb sérülést okozott, Székelynek fel sem tünt, hogy megsebesült. Elváltak egymástól, de mikor Székely hazatért, észrevette, hogy vérzik a homloka. Annyira ingerült lett, hogy felkapott egy vasvillát és Fábián Imre után sietett.

Amikor utolérte, rátámadt és a vasvillával egymásután háromszor a legény fejére sujtott.

A hatalmas erejű ütések következtében Fábián Imre pillanatok mulva meghalt.

Székely Józsefet a csendőrök letartóztatták és a debreceni fogházba szállították. Szombaton került a büntetőtörvényszék Trásy-tanácsa elé. Azzal védekezett, hogy nem akarta agyonütni Fábiánt, csupán meg akarta verni, hogy elégtételt vegyen, amiért homlokába szurt.

A bíróság tanukat hallgatott ki, majd dr *Bényey* Zoltán ügyész és dr *Nyiri* László ügyvéd mondották el a vád-, illetve védőbeszédet. A védő arra hivatkozott, hogy Székely József illuminált állapotban követte el tettét.

A törvényszék halált okozó súlyos testisértés bűntettéért 2 és fél évi fegyházra ítélte Székely Józsefet. A büntetés jogerős.

Lopott villanyfénynél sakkozott — mert azt hitte, hogy petroleum ég

Tavaly novemberben a debreceni Villanyvilágitási Vállalat igazgatóságához névtelen levél érkezett, amelyben a névtelen levélíró bejelentette, hogy *Hubert* Béla, Bethlen ucca 8. szám alatt lakó asztalos tiltott módon áramot von el. A világitási vállalat azonnal ellenőröket küldött ki az asztalos lakására.

Az ellenőrök Hubert Bélát ott találták a konyhában, egy ismerősével sakkozott, a kis asztal fölött pedig ott világított egy villanykörte, — amelyhez az uccai fővezetékből vezették be az áramot.

Hubert Béla emiatt áramlopás cimén került szombaton dr *Szatmáry* János járásbiró elé. Azzal védekezett, hogy a fia az ő tudta nélkül vezette be az áramot a lakásba, amikor ő nem volt otthon. Ő nem is tudott arról, hogy villanyfény mellett sakkozik, azt hitte, hogy a petróleum lámpa ég.

— Szóval maga ott sakkozott a villanykörte alatt — kérdi a biró — és nem vette észre a villanyt?

— Nem figyeltem. Amikor kijöttek az ellenőrök, nagyon meglepődtem, hogy villany lógott a fejem felett.

Kihallgatta a bíróság *Borsos* János és *Mangó* János villanyellenőröket, — akik azt vallották, hogy az asztalosmester egyáltalán nem lepődött meg azon, hogy fél méternyire a feje fölött villanykörte világit és nem petróleumlámpa. A bíróság ennek alapján 21 pengőre ítélte az asztalost, aki kijelentette: felebbez, mert ő nem tehet arról, hogy a sakkozásban elmerülve nem figyelhette meg a villanykörtét.

Megszünt iparok és kereskedések

Az elsőfokú iparhatóság a következők iparjogosítványát szüntette meg.

Szoták Sándorné szatócs, Hajdu József szatócs, Ignáczi József baromfi, tojás, gyümölcs, déligyümölcs stb. kereskedés, Spitz Ignác tűzifa, szén és építkezési anyag kereskedés, Tirelli Ferenc kávémérés, Tirelli Ferenc fagylatkészítő, Szalkai Árpád és Weinberger Miksa közkereseti társaságban cukrász, Balogh János telephelyről fuvarozó géperejű bérkocsi, Rácz Gáborné baromfi, tojás, zöldség, stb. kereskedés, Székely Margit női fodrász, Rochlitz Sámuel szatócs, Balogh József műkő és cementből készült munkák készítése, Pető Lajos fényképész, Wertheimer Hermann ékszerész, óra és ékszerkereskedés, Nagy Dániel szatócs, Katz Lajosné szatócs, Kovács Mihály fuvaros.

Cseh Margit fényképész, Elekes Juliánna, nőiszabó, Szabó Margit nőiszabó, Pető Zsuzsánna nőiszabó, Lőrinczi Piroska szatócs, özv. Winkler Mórné nőiszabó, Boross Gyula sertéskereskedő, Gyenes Károly vízvezetéki cikkek, burkoló, szigetelő és tetőfedő anyagok kereskedése, Pap József kőmívesmester Tót Sándor rőfös és rövidárú, férfi és női divatárú kereskedés, Kovács Imréné lemezgombkészítés, Tóth Sándor kézimunkakészítés és előnyomda, Törő Antal csizmadia, Weszli György zöldség, főzelék, gyümölcs, stb kereskedés, Weiszkrón József textilárú kereskedés, özv. Grósz Ignácné értékpapirral kész fizetés mellett való kereskedés, kereskedelmi és ingatlanforgalmi iroda, kereskedelmi és kölcsön közvetítő ügynökség, Kanizsa Olga nőiszabó, Lévai Izsóné nőiszabó, özv. Weigand Antalné fűszer- és csemegekereskedés, Aszódi Róza nőiszabó.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY. — Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező szikgáti III. sz. 9 khold 1589 négy szögöl területü, a gugyori csárda földjéből kiszakított 7 khold 1486 négyszögöl területü ingatlanok 1937 október 1-től kezdődő 3 évre, a szennyvíztelepi IV. sz. 10 khold, a szennyvíztelepi 15 khold 620 négyszögöl területü, a komlóskerti V. sz. 5 khold 423 négyszögöl területü ingatlanok 1937 október 1-től kezdődő egy évre f. évi május hó 26-án d. e. 9 órakor a városház tanácstermében tartandó árverésen kerülnek bérbeadásra. Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt a városi házipénztárnál letétbe kötelesek helyezni s az erről szóló letéti jegyet az árverelő bizottságnál bmutatni. Árverelési feltételek a városi gazdasági ügyosztályban (Városháza, félemelet 16. sz.) megtekinthetők. Polgármester.

Schratt Katalin, a színésznő

A bécsi Burgtheater színlapjai pontosan harmincnégy szerepben tüntetik fel Schratt Katalin nevét. Tizenhét évig tartozott a császár barátnője a színház kötelékébe es ebből a tizenhét esztendőből nem maradt meg a számára más, csak a címe, amelyet kinyomtathat a telefonkönyvben és egy csomó elsárgult színlap. A bécsi telefonkönyv „Hofschauspielerin"-nek nevezi Kiss Miklós özvegyét, Schratt Katalin azonban nem kap nyugdíjat a Burgtheatertől azzal az indokolással, hogy a monarchia összeomlásakor elfelejtett optálni és mint magyar állampolgárnak, nyugdíjigénye Bécsben nem lehet...

(16) Copyright by PAAL JÓB (Utánnyomás tilos.)

Heinrich *Laube*, aki tizenkét éven keresztül, 1850-től a kiegyezés esztendejéig vezette a Burgtheatert és aki magas nivóra ,világviszonylatban is művészi színvonalra emelte az udvarnak ezt a színházát, fedezte fel a szinpad számára *Schratt* Katalint, de amikor a jómódu badeni kereskedő leánya Laube támogatásával a Kirschner-féle színészeti iskolába kerül Berlinbe, Heinrich Laube ninesen már a Burgtheter élén, ha nem a Stadttheatert vezeti ott, hol most a Ronacher szinpadán a könnyű muzsikának áldoznak lenge ruhában Thália papnői.

Első stációja Berlinben a Hoftheaterben volt Schratt Katalinnak, utána egészen rövid ideig Laube színházába került. Huszonnyolc éves korában, 1883. november elsején lépett fel először a Burgtheater szinpadán és a tagok névsorát feltüntető könyvben 1900. október 7-én irták Schratt Katalin neve mellé ezt a szót: »Ausgetreten.«

A császár barátnője hirtelen, egyik napról a másikra vált meg addigi szinhelyétől és amikor a Burgtheater igazgatóságánál érdeklődöm a kilépés oka felől, ezt a választ adják:

— A művésznő összeférhetetlen-

Schratt Katalin, mint Mária Terézia a Burgtheater szinpadán.

nek találta a császár oldalán elfoglalt szerepet a szinpaddal és kilépésének ez volt az igazi oka...

Ezzel az információval szemben más és talán megbizható oldalon azt mesélik, hogy Schrattnak a Burgtheatertől való távozását napról, napra megismétlődő jelenetek előzték meg. A művésznő, ki elkésve szokott érkezni Ferenc József randevuira is,

nem volt pontos sem a próbáknál, sem az előadásokon, esténként holt fáradt volt, amit nem lehetett csodálni egy olyannőnél, akinek hajnali négykor kell felkelni minden nap.

A Burgtheater akadálytalanul folyósította számára nyugdíját a szinpadtól való megválása után is egészen az összeomlásig, a pénz elértéktelenedése és az ennek nyomába járó takarékosság azonban arra késztette a Burgtheater igazgatóságát, hogy azon a napon, mikor a Habsburgok megszüntek Ausztria császárai lenni, Schratt Katalin fizetését is beszüntesse. 1918 november 12-ike óta nem kap nyugdíjat a császár barátnője a Burgtheatertől...

Ha Schratt Katalin színésznői karrierjét tekintjük, akkor mindenekelőtt figyelemmel kell lennünk arra, hogy

az a szinpad, amelyen a Berlinben tanult színésznő debütált, a sztárrendszert nem ismerte.

A Burgtheaternek nagyszerű ensenbleje volt, de nem voltak sztárjai és Bécs nem ismerte a sztárgázsikat. Raimers, Sonnenthal, Strakosch, Levinszky egyaránt és egyformán nagy művészek voltak és velük egysorban állott Schratt Katalin is. Nem volt még forgószinpad, nem ismerték a vastapsot és csak a kulisszák mögött suttogtak arról, hogy egyes művészek a klakkmester útján gondoskodnak a karzat tapsairól. Talán Kopácsy Juliska, majd Pálmay Ilka jelentették az első sztárokat Bécsben, a Burgszinházban soha sem fogták ki gavallérok a primadonnák kocsijai elől a lovakat, egyszerűen azért, mert a Burgszinháznak nem voltak primadonnái.

Schratt nyomban nagy szerepben lépett fel, soha sem játszott szobalányokat, akik a szinpadon jelentik, hogy az ebéd tálalva van.

Jónevű színésznő volt már akkor, amikor Ferenc József és Erzsébet Kremsierben megismerték,

hiszen ide már mint arrivált művésznő, mint a Burgtheater ünnepelt tagját, jelentős sikerek után, szinte reprezentációból vitték el vendégszerepelni a Burgtheater igazgatósága.

Első szerepe, amiben feltűnt — két évvel a császárral való megismerkedés előtt — Lorle volt, a Falu és város című darabban. Az akkori bécsi ujságok, melyek vonal alatt, tárcákban számoltak be a szinházi premierekről, melegen és elismeréssel irtak róla. Schratt Katalin kétségkivül jó volt a Burgtheater szinpadán állandóan műsoron tartott klasszikus darabokban, de

valójában ott brillirozott, ahol a bécsi lányt szólaltathatta meg.

Talán neki köszönhető, hogy »Volksdichter«-nek nevezett tipikusan bécsi írók, mint Raimund s Anzengruber szóhoz juthattak a Burgtheaterban, ezekben a zene nélküli osztrák népszinművekben Bécsnek olyan művésznője volt a Schratt, mint Pestnek Blaha Lujza.

Eleinte naiva volt, majd szerelmes színésznő, —jugendliche Liebhaberin— később szalondáma, aztán érettebb korában női karakter szerepeket játszott, volt Mária Terézia, Erzsébet a Don Carlosban, a Faustban, Claire Ohnet Vasgyárosában, Portia a Velencei kalmárban, Dorine a Truffeban, Lucy Watson Az unatkozó világban, de soha sem festett rajta olyan fenségesen a császárnő köpenye, vagy a hercegnő diadémja, mint a bécsi lány egyszerű perkálruhájában.

Ferenc József ezeket a népies darabokat nem szerette.

és rendesen csak olyankor kereste fel udvari páholyát a Burgestheaterban, ha valamelyik klasszikus szinművét jelezte a szinlap.

Schratt Katalin igazi sikereinek nem volt csodálója a császár, ellenben a bécsi nép, a bécsi utca, a Burgtheater karzata annál inkább a szivébe fogadta és ünnepelte ezt a maga korának kétségkivül kivételes tehetségű művésznőjét.

Egy csomó vigjáték — a mai kenerácio régen elfelejtette már a

Schratt Katalin mint Claire Ohnet Vasgyárosában. Angeli mester híres festménye. Erzsébet rendelésére készült és annak idején sokat beszéltek róla Bécsben.

szerzőket és az alkotásaikat — jelentettek igazi sikert Schratt számára. A Gewissenwurm, a Cyprien, Heiratsnest, Journalistin, Sonnwendhof előadásai után olyan tapsban tört ki a karzat és utána a bársonnyal áthuzott zsöllyék közönsége, amitől Schratt Katalin előtt nemigen visszhangzottak a Burgtheater falai.

Jó kolléga és jó cimbora volt egyaránt.

Különös meleg barátságban élt Raimerssel, aki nem rég halt meg, szerette Hedwig Bleibtreut, Lotte Medelskyt, Karl von Zeskat, Hofrat Otto Tesslert, Levinszkyt és Strakoscht, akik egyszer együtt kuráztak — alkalmasint mint Schratt vendégei — Pöstyénben, ahol Schratt Katalin a kilencvenes évek elején egy egész szezont töltött, anélkül, hogy bárki is tudott volna az ottlétéről. A következő esztendők egyikén mesélte Strakosch a vágparti reumafürdőben, a kávéház terraszán az orvosnak, aki még ma is él és gyógyít:

— Schratt Katalin korának egyik legnagyobb művésze lenne akkor is, ha nem fűzné őt barátság a felséghez. Nála ez a barátság nem, hogy előnyére lenne a művészi karrierjének, hanem egyenesen hátrányára van. A kritikákból ellenkező esetben nem a loyalitás, hanem művészi elisme-

A schönbrunni kastély parkjának álomvilágából.

Auspitz-festék Csapó u. 16
37 év óta VEZET!

IRÓGÉP eladás, csere HURAY, Iparkamara T: 17-93

rés őszinte hangja csendülne ki. Bécs ma azt mondja: muszáj a Schrattról szépen írni, mert különben megharagudnék a császár és ez a Bécs elfelejti, hogy sokkal szebben írtak a Schrattról, amikor nem volt még mindennapos vendég Schönbrunnban és a Burgban...

A Burgtheaterlől való visszavonulás után néhányszor fellépett még a szinpadon, vendégszereplésének során vállalt egy-egy szerepet.

Megöregedve kétszer szerepelt csak, egyszer ő maga, egyszer pedig egy tehetséges bécsi színésznő, Keller Hedwig játszotta el Richard Duschinski »Franc Josef« című darabjában Schratt Katalinnak szinpadra vitt alakját. — A művésznő nem tiltakozott a darab ellen, amelyet száznál többször játszottak a Deutsches Volkstheaterban, majd a Raimund-Theaterban ,viszont Richard Duschinski Schratt Katalin alakját nem vitte bántó keretek között Ferenc József szinpad-históriájába.

Néhány évvel ezelőtt egy szinházi menedzsernek eszébe jutott Schrattot a felolvasó pódiumra vinni. Budapesten, a Vigadóban rendezték meg az előadást és a Vigadó zsúfolásig megtelt.

Eljöttek az emberek, mert azt hitték, hogy intimitásokat kapnak a fiatal Schratt budoárjából, ehelyett Goethetől és Schillertől szavalt balladákat, meg románcokat a Burgtheater egykori tagja. — A publikum kiábrándulva hagyta el a koncerttermet, a rendező pedig — megszökött a pénzzel...

Előadás után Izabella főhercegnő látogatta meg öltözőjében Schratt Katalint, átölelte és úgy gratulált neki. Búcsúzásnál meg is csókolta...

Izabellának ez a csókja többet ért Schrattnak minden sikernél, mert ez a csók volt az elégtétel az udvar részéről hosszú esztendőkön át elszenvedett sok-sok intrikáért.

(Jövő varárnapi számunkban folytatjuk.)

SPORT

Történhetnek még csodák?

Elveszthetí-e a bajnokságot a DVSE? — Megmenekülhet-e a kiesőtől a Turul és az NSE?

A bajnoki szezon a befejezéshez közeledik, de a tabella még mindig nem mutat tiszta képet sem a bajnoki címet, sem pedig a kiesést illetően. Mióta a Bocskay annak idején éppen az Ujpest elleni mérkőzésen keresztül biztosította magát a kiesés ellen, azóta nincs biztos mérkőzés és az utolsó pillanatig nem lehet biztosra venni sem bajnokságot, sem kiesést, kivéve ha már egy csapatnak behozatlan az előnye, vagy a hátránya.

A keleti bajnoki cím kérdése még mindig nyilt. A DVSE tulajdonképen már régen megnyerte a bajnokságot, csupán az a kérdés, hogy el tudja-e veszteni.

Hiszen a DVSE-nek már tiszta négy pont előnye volt és ebből könnyelmüsködött el hármat. De még mindig meg van az értékes egy pont, valamint a kitünő gólarány, amely újabb egy pont előnynek felel meg. Ez azt jelenti, hogy a DVSE-nek még két pontot kell leadni, hogy elveszítse a már kezében levő bajnokságot.

A DVSE-nek három mérkőzése van hátra. Az ötödik helyezett NyKISE ellen Debrecenben, a 13. Turul ellen Berettyóújfaluban és a 11. DKASE ellen itthon.

A DVSE-nek elbizakodottságra nincs oka,

hiszen a 12. DEAC-nak adott le pontot legutóbb és nem lesz könnyü feladat a kiesés ellen küzdő Turul ellen játszani idegenben sem. A NyKISE is most van éledőben, ezt a mérkőzést is nagyon komolyan kell venni. Ha azonban a DVSE nem veszti el a nyugalmat, papirforma szerint mindhárom mérkőzést meg kell nyernie és ebben az esetben természetesen biztosan nyeri a bajnokságot.

Az egy pont hátránnyal a második helyen fekvő PMÁV-nak már sokkal nehezebb a helyzete. Debrecenbe kell jönnie ahhoz a DVSC-hez, amelyet testvércsapat létére tavaly éppen ő ütötte el a bajnoki címtől.

Méghozzá a PMÁV játékjoga körül komoly zavarok is voltak. A DVSC játékosainak lelkületében mély tüske maradt emiatt és most akarják viszafizetni a kölcsönt. Ha ugyan sikerül, mert a PMÁV kitünő formában van. De még ezenkívül is nehéz lesz a PMÁV dolga, mert Karcagra és Nyiregyházára az NyVSC-hez kell mennie. Egyik sem öröm.

A harmadik helyezett DVSC-nek a bajnoki címbe beleszólása már nincs,

mert az előtt állóknak sorozatos vereségeket kellene szenvedniök, hogy megelőzhesse őket. Viszont arról meg szó lehet, hogy a DVSC megelőzze a második helyen a PMÁV-ot, amelynek, mint már jeleztük, nagyon nehéz mérkőzései vannak hátra.

A NyTVE negyedik helye is biztos,

míg az NyKISE-t a Báthory könnyen megelőzheti. A középső régiókban a Textil, MTK és KMOVE harcolnak egymással, az NyVSC valószinüleg mostani tizedik helyét tartja meg és aztán következik a veszélyes zóna, amely a tabellán kétes, de valójában nagyon is nyilt képet mutat.

Pontok szerint a DKASE áll legjobban 12 pontjával. Hátralévő ellenfelei azonban a NyTVE (Nyiregyházán), a Textil és a DVSE, tehát pontszerzésre alig lehet reménye.

A DEAC-nak 11 pontja van, de a szalkai MTK mérkőzésen kívül, amelyen kevés esélye van, két aránylag könnyű ellenfelet fogad Debrecenben: a Turult és az NSE-t. Mindkettő ellen győznie kell, tehát a DEAC minden valószínűség szerint megelőzi a DKASE-t.

Nagy kérdőjel még a Turul helyzete. Két mérkőzést játszik otthonában, a DVSE és az NyKISE ellen. A honi pálya és a kiesés réme megsokszorozza a csapat erejét és talán csodát is művelhet. De

legalább négy pontot kellene szereznie, hogy a DKASE-t megelőzze,

mert gólaránya sokkal rosszabb. Ez a négy pont egyelőre nagyon is illuzórius, hiszen a DVSE nehezen fog pontot veszteni.

Az NSE helyzete reménytelennek látszik.

Három mérkőzést játszik még a nagykállói csapat és mindhármat sokkal erősebb ellenfelekkel szemben, még hozzá kettőt idegen pályán. És idegenben az egész szezon alatt nem szerzett pontot az NSE. — Az NyVSC-t és a DEAC-ot idegenben keresi fel, otthonában pedig már csak az MTK-t fogadja.

A fentiek alapján tehát a tabella élén a mai sorrend várható végeredményként, míg a két kieső a Turul és az NSE lesz.

•SPORTNAPLÓ•

A Diószegi úti pályán ma délután eldőlhet az amatőrbajnokság sorsa. — A DVSC mérkőzik a PMÁV csapatával, amely vereség esetén végleg lemondhat a bajnokságról. A ladányiak azonban nagyon komolyan készülnek és abban reménykednek, hogy míg ők valamenynyi mérkőzésüket megnyerik, addig a vezető DVSE valahol tust kap. A mai DVSC—PMÁV találkozó tehát nagy küzdelmet és — technikás csapatokról lévén szó — szép játékot igér. Az előmérkőzés is érdekes: Textil—NyKISE. A NyTVE-t verő NyKISE az 5-ik helyre pályázó Textil ellen jó sportot igér.

*

Vidéken is érdekes mérkőzések lesznek. A DKASE Nyiregyházán a NyTVE ellen meglepetést csinálhat, az NyVSC azonban biztosan veri az NSE-t. Karcagon egyenrangú küzdelmet igér a KMOVE—Báthory mérkőzés, míg a DEAC kevés eséllyel startol Mátészalkán. — A DVSE—Turul mérkőzés elmaradt.

*

Budapesten magyar—osztrák mérkőzés lesz. A magyar csapat összeállításának érdekessége: Sárosi az összekötőben. A csapat 5—5 Ferencváros és Hungária és 1 Bocskay játékosból alakult. Vágó képviseli Debrecent — remélhetőleg sikerrel.

*

A nagy válogatott előjátéka a felvidéki magyar válogatott és a magyar amatőrválogatott mérkőzése lesz. Debreceni játékos is van a csapatban: Veres DVSE. Kíváncsian várják, hogy mit tud az előkelő társaságban.

*

A vasárnap egyetlen ligamérkőzése: Nemzeti—Haladás Szombathelyen. — A Haladásnak utolsó alkalma ez a pont szerzésre, ellenkező esetben már ki is esett.

*

A központi egyetemen a főiskolai birkozóbajnokságokat bonyolítják le. Debrecen, Szeged, Pécs és Budapest legjobb főiskolásai teljes számmal indulnak.

*

A DEAC teniszcsapata vasárnap Tiszalökön a TAC csapatával játszik bajnokit. A helyezések szempontjából fontos az eredmény.

Dávid Lajos professzor előadása Bólyai Farkasról.

A Tisza István Tudományos Társaság ma délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyülését a Déri-múzeum előadótermében. A már ismeretes hivatalos tárgysorozat kiemelkedő pontja Dávid Lajos professzor előadása, amelyben a kitünő Bolyai-kutató Bolyai Farkas életfilozófiáját fogja ismertetni. — Dávid professzor hosszas tudományos kutatásának eredményeit fogja az érdeklődő közönség elé tárni. A közgyülésen belépődíj nincs, érdeklődést szivesen lát az elnökség.

hirek

A **Debreceni Független Ujság** pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.**

Előfizetési ár: **egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.— egy hóra 1.80 pengő.** Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap **6 fillér**, vasárnap **16 fillér.**

RÁDIÓMÚSOR

VASÁRNAP, MÁJUS 23.

Budapest I.

9.30: Hirek.
10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Victor János dr.
11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet mise után P. Vid József S. J. mondja.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
Szünetben kb. 13: „Külföldi voltam Magyarországon." Padányi Gulyás Béla rádiókrónikája.
14: Hanglemezek.
Közben 14.25: „A rádió tárgysorsjáték ismertetése."
15: Közvetítés a gödöllői m. kir. Baromfitenyésztő telepről. Beszélő Budinszky Sándor.
Utána: „A gazdasági felügyelőségek közreműködése a minőségi termelés érdekében. (A Földmivelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata.)
15.50: Herz Lili zongorázik.
16.30: „Az akarat nevelése." Halassy-Nagy József dr. egyetemi tanár előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
17: Bodrics Béla és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 17.25: „Anyák." Andersen Felicia verseket mond az anyákról.
18: A 34. nemzetközi eucharisztikus kongresszust előkészítő magyar szentév megnyitásának közvetítése a Vigadó nagytermében.
19.20: A rádió szalonzenekarának műsora. Vezényel Bertha István.
19.45: A magyar—osztrák válogatott labdarugó mérkőzés második félidejének közvetítése az Üllői-uti FTC-pályáról. Beszélő Pluhár István.
20.15: „Cyrano de Bergerac." Romantikus dráma 5 felvonásban. Irta Rostand. Forditotta Ábrányi Emil. Rendező Németh Antal dr.
Utána kb. 22.20: Hirek, sporteredmények.
22.45: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor.
0.05: Hirek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

15: Hanglemezek.
18.10: Thury Gizella énekel, zongorakísérettel.
18.45: „Híres szerenádok szerzői." — Irta Lévai Endre. (Felolvasás hanglemezekkel.)
19.25: „A méhek tavasza." Kádár Lajos előadása.
19.55: A rádió szalonzenekarának műsora.
20.35: Hirek, lóversenyeredmények.
20.55: Közvetítés a Vadászkürt szállóból. Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.

HÉTFŐ, MÁJUS 24.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Etrend, közlemények.
10: Hirek.
10.20: „A legrégibb magyar kótáskönyv." Irta és felolvassa Szabó Gyula.
10.45: „A rejtelmes Husvét-sziget." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Nyilas Pista és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 12.30: Hirek.
13.20: Pontos időjelzés, időjrás- és vízállásjelentés.
13.30: Pethes Alfrédné zongorázik.
14: Lovassy Edit énekel, zongorakísérettel.
14.40: Hirek.
15: Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádio diáktélórája: „A csáktornyai vár multja és jelene." Zrinyi Károly előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés hirek.
17: Hanglemezek.
17.30: „Stanley Baldwin Irta Rácz Dezső Károly dr. (Felolvasás.)
18: Közvetítés a Dunapalota szállóból. Jávor Sándor jazzenekara játszik.
18.55: „Baranyai lakodalom." Sasdi Sándor esevegése.
19.25: A Zeneművészeti Főiskola operaházi előadásának ismertetése.
19.30: A Zeneművészeti Főiskola operai növendékeinek évzáró előadása a m. kir. Operaházban. Vezényli Unger Ernő. Rendezte Maleczky Oszkar.
Szünetben kb. 21: Hirek.
Utána kb. 22.55: Időjárásjelentés.
23: Hirek német nyelven.
23.05: Közvetítés a Spolarich kávéházból. Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hirek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.25: Német nyelvoktatás. (Szentgyörgyi Ede dr.)
19.35: „Kellemes emberek." Gyenes Rózsa dr. csevegese. (Felolvasás.)
20: Hanglemezek.
21.35: Közvetítés a Császárfürdőből. Székely Dezső jazzenekara játszik.
Közben kb. 22: Időjárásjelentés.

FIGYELEM!
Mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, butorát fényeztetné, kérjen dijmentes árajánlatot
SZEKERES festővállalatától
Debrecen, Homok u. 122.
Telefon 13—19.

Orosz tudományos expedició szállt le az Északi Sarkra

Moszkva, május 22. Az orosz északsarki expedició egy repülőgépe elszállott az Északi Sark fölött és

leereszkedett egy jégmezőre 20 kilométer távolságban az Északi Sarktól.

A leszállás pénteken reggel 11 óra 35 perckor történt, az Északi Sarkot pedig 11 óra 15 perckor repülte át. Az expedicionak, amelyet Schmidt Ottó ismert nevü természettudós és meteorológus vezetése alatt áll, ez a repülőgépe a C. N. 170 jelzésü Ant-rendszerü gép és

11 utast tett le a jégmezőre.

A pilóta, aki a gépet mesterien vezette, Michael Vodopianow. Az expedició egy évig akar a jégmezőn maradni, elegendő eleség és tüzelőanyaga van. Az expedicionak csak

négy tagja marad a jégmezőn

a többi repülőgépen vissza fog térni Moszkvába. A cél az, hogy az északi sark meteorológiai viszonyait tanulmányozza és kijelölje egy légi útirány vonalát a Sarkon át, ahelyett, hogy az egész földet meg kelljen kerülni.

Az expedició öt repülőgépen indult el Moszkvából március 22-én.

Vezetője Schmidt tanár és a személyzettel együtt 42 tagja van. A repülőgépek elszállottak Kalmagari, a Rudolf-szigetek és a Ferenc József föld fölött. Április 19-én értek a Rudolf-szigetekre, ott kénytelenek voltak leszállni és bevárni, míg az időjárás megjevul, május 21-én indultak tovább. A négytagú tudós társasággal a C. N. 170. repülőgép is a jégmezőn marad, a többi repülőgépről pedig ejtőernyők segitségével fogják az eleséget, a tüzelőszert és a müszereket a jégmezőre juttatni.

x Gönczi Gábor kályhásmester üzemét Monti ezredes ucca 3. alá helyezte. Bejárat Burgundia uccából. Raktáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon: 25—68.

— **A Palesztináért dolgozó nők** (WIZO) debreceni csoportja ezúton közli tagjaival, hogy e hó 26-án szerdán este fél 8 órakor dr Kahan Niszon budapesti ügyvéd, a központi vezetőség országosnevü kiváló szónoka, előadást tart »Miért dolgozzunk Palesztináért?« címmel az izr. hitközség tanácstermében (József kir. h. u. 26.). Az előadás díjtalan és arra minden érdeklődőt szivesen lát a rendezőség. (o)

x Nikotin—káliszappan, permetezőszerep állandó raktára Központi drogéria (Városház épület).

— **Molyirtószerek: Globol, Naftalin** stb. legolcsóbb, legnagyobb raktára Központi drogéria (Városház épület).

— **Elaludt a kubikgödörben, belefult.** A tiszacsegei csendőrség telefonon értesitette a debreceni ügyészséget, hogy Bencze József gazdálkodó nyolc esztedős Lajos nevü kisfia egy kubikosgödör vizébe fürdött, de elaludt és megfulladt. A tragikus gyermekhalál ügyében dr Zsögöd Jenő vizsgálóbiró elrendelte a boncolást, egyben szombaton délután a helyszinre utazott a vizsgálat megtartása végett.

ELADÁS VÉTEL CSERE
Hálók, ebédlők, combinált szobák, szőnyegek, varrógépek, jégszekrények, irodabutorok Széchenyi u. 6.

— KRISZTUS PERE KOMMUNISTA GYEREKEK BIRÓSÁGA ELŐTT. A Középeurópai Katolikus Kurir irja: Mint a moszkvai »East Information-Bureau« jelenti, Rjasjanban Balakirewek, a kommunista ifjúság kerületi vezetőjének kezdeményezésére képletes pert játszottak végig, amelynek célja volt a kereszténység szerepét bemutatni a proletáriátus életében. A bíróság egy elnökből, egy »közvádlóból« és nyolc tanácstagból állt. Mindezeket a szerepeket 9—14 éves gyerekek játszották. A vádlott Krisztus, az ő számára azonban hivatalból kellett védőt kirendelni a kis Maria Fedotowa személyében, minthogy az »ügyet« magától senki sem vállalta. Maria Fedotowa édesapja valamikor pap volt. A kis védőnő tőle telhetően megpróbált eleget tenni kötelességének és hangoztatta, hogy Krisztus nem volt kapitalista és ha ma a Szovjet-köztársaságban élne, bizonnyal jó szovjetpolgár lenne. Kérte a bíróságot, hogy »Krisztus elvtárssal« szemben gyakoroljon kegyelmet és tekintsen el a halálbüntetéstől. »Krisztus elvtársat a bíróság ennek ellenére egyhangulag agyonlövésre itélte, minthogy ő »jellegzetesen a javithatatlan szociális elemek« közé tartozik. A »nyilvános tárgyalást« mintegy kétezer fiatalkorú nézte végig.

Zománcozott tűzhelyek
jól bevált kisipari munka, felelősséggel készit
LEVENCSIK LAJOS
tüzhelyüzeme, Árpád tér 17.

— **A 2-es villamos a városi fürdőig közlekedik.** Értesitem az érdekelt közönséget, hogy a D. H. V. igazgatósága május hó 23-tól, vasárnap reggeltől kezdve a 2-es jelzésü villamosjáratokat üzembe helyezi. Tehát a 2-es számú villamoskocsik a nagyerdei városi fürdő bejáratáig közlekednek. Polgármester.

— **A tajtékpipa körül.** Magossányi József debreceni villanyszerelőt a törvényszék lopás cimén egy hónapi fogházra itélte, mert a vád szerint tavaly vitéz Antal Józseftől ellopott egy értékes tajtékpipát. Az itélőtábla szombaton megállapitotta, hogy a tajtékpipa vélelenül maradt a Magossányi lakásán. Az itélőtábla ennek alapjan jogtalan eltulajdonitás vétségében mondotta ki bünösnek Magossányit, akit két heti fogházzal sujtott.

UJ ÜZLET, kilós és maradék áruk nagy választékban, Hatvan u. 34.

— **Kiváltották a más kézimunkáját.** Polgár Erzsébet bellegelői lakos 60 pengő értékü kézimunkaparnáját bevitte montirozás végett Szentesi Pálné Csapó ucca 25. szám alatti üzletébe. Másnap egy ismeretlen nő pontos adatokat és a párna leirását emlegetve, kicsalta az értékes kézimunkát Polgár Erzsébet nevében. A furfangos csalónőt keresi a rendőrség.

x Kovács Gyula központi fütés vízvezeték, fürdőberendezési vállalata, Debrecen, Széchenyi ucca 8. Telefon: 16—79. Központi fütés szellőztetés, etagefütés, vízvezeték csatornázás, gázvezeték, kórház berendezések, kútak, szivattyú berendezés. Mindennemü egészség ügyi berendezések szerelése, javitása.

— **Egy évi börtön után felmentés.** Tavaly a tiszacsegei vásárban Bay Gábor földmives zsebéből kilopták egy pénztárcát, amelyben 70 pengő volt. A földmives a közelében forgolódó Kovács Teréz nevü asszonyra gyanakodott, aki a csendőrök előtt be is ismerte a penztárca ellopását. Kovács Teréz, aki hét gyermek anyja és már többször volt büntetve, a törvényszék előtt viszavonta beismerő vallomását, ennek ellenére azonban lopás büntette cimén egyévi börtönre itélték. Felebbezés folytán szombaton került az ügy a debreceni itélőtábla elé, amely dr Fényes Jenő védőbeszéde után bizonyitékok hiányában felmentő itéletet hozott.

— **Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!**

— MOSOLYOGJ! A német nemzeti szociálista párt vezetőinek feltünt, — hogy a kereskedők gondterhes arccal állanak a pult mögött s szolgálják ki a vevőiket. Alkalmasint a gazdasági helyzetre gondolnak s ez lohasztotta le a kedélyüket. A nemzeti szocialista párt a helyzet megváltoztatására a következő parancsot adta ki: A Harmadik Birodalomban százezer és százezer kereskedő érintkezik napouta millió és millió némettel. Mit gondoljanak ezek a németek, ha a kereskedők szomorú arcát és komor pillantását látják? Ez a nyomottság rájuk is átterjed s általános lehangoltság támad az országban. Ez türhetetlen. A Harmadik Birodalomban mindenkinek jókedvünek, lendületesnek és bizakodónak kell lennie. Elrendeltetik tehát, hogy minden kereskedő mosolyogva és bizakodó magatartással köteles kiszolgálni a vevőket. Az árut nem szabad sötétben játszó megjegyzések kiséretében átadni. Csak reménytkeltő megjegyzések köcsögtetnek meg. A rendelet azonnal életbelépett.

GYÁSZROVAT

ORBÁN JÁNOS TŰZOLTÓŐRMESTER TEMETÉSE

A debreceni hivatásos tűzoltóság egyik oszlopa dőlt ki Orbán János tűzoltóőrmester halálával.

Orbán János tűzoltóőrmester több, mint 30 éves tűzoltói szolgálat után, szolgálata közben szerzett betegségéből kifolyólag elhalálozott. Szolgálatából 1906 óta 8 évet a derecskei önkéntes tűzoltóság kötelékében, 22 évet pedig a debreceni hivatásos tűzoltóság kötelékében töltött el. A halál élete delén, 51 éves korában ragadta el.

Temetése szombaton volt és pedig délelőtt 11 órakor a debreceni Fisza István tudományegyetemi klinikák ravatalozójában, hol Papp Gyula gör. kath. szentszéki tanácsos, parochus szentelte be s ahol a debreceni hivatásos tűzoltóság tagjai, élükön Rehák Tamás tűzoltóparancsnok és Jakobinyi József tűzoltótiszttel búcsúztatták el.

A beszentelés után Orbán János őrmester kívánságára holttestét Derecskére, hol szülei is nyugosznak, szállították.

A gyászszertartáson megjelentek a debreceni hivatásos tűzoltóság részéről Jakobinyi József tűzoltótiszt és Biró Áron tűzoltótiszt gyakornok vezetésével a debreceni hivatásos tűzoltóság szabad napos tagjai, továbbá a derecskei önkéntes tűzoltó testület.

Dr. vitéz Roncsik Jenő tűzoltófőparancsnok távolléte és Rehák Tamás tűzoltóparancsnok szolgálati elfoglaltsága miatt Orbán János tűzoltóőrmestert Jakobinyi József tűzoltótiszt búcsúztatta el a sírnál megható szavakkal.

A kürtös imát fujt, a tűzoltóságok kivonult tagjai tisztelegtek s ezzel méltó búcsút vettek Orbán János tűzoltóőrmestertől.

Gerendai Debrecen.
Sírkőgyar
Raktár: **Hunyadi ucca 14.**
Telefon: 30-24 és 19-47.
Gyár: Salétrom u. 3.
Közvetlen behozatal Svéd- és Olaszországból. Készit sírköveket mindenféle gránitból és márványból, sírboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. Kérjen díjmentes költségvetést s rajzot.

— **Háztartási alkalmazottak kitüntetése.** Dr. Budaházy-Bruckner Ernő házának két alkalmazottját kitüntetés érte éveken keresztül tanusított odaadó és hűséges munkájukért. Harangi Rózát, aki 13 évig és Nagy Máriát, aki 10 évig állott Budaházy-Bruckner Ernő szolgálatában és ez alatt az idő alatt páratlan hűséggel és törekvéssel érdemelték ki a munkaadójuk elismerését, most a Háziasszonyok Országos Szövetsége díszoklevéllel és ezüst éremmel tüntette ki. A kitüntetést Siposs Imre központi lelkész nyujtja át díszes küldöttségek között vasárnap délben dr. Budaházy-Bruckner Ernő lakásán.

— **Visszaélések a helypénz cédulákkal.** A piacokon rendszeres visszaélések történnek a helypénzcédulákkal. Aki túlad portékáján, a helypénzcédulákat féláron eladja a későbben érkezőknek. Megfigyelések folynak és a visszaéléseket szigorúan megtorolják.

Az Országos Református Szeretetszövetség helyi csoportja junius 6-án rendezi fagylaltdélutánját

A Református Szeretetszövetséget ma már nem kell a közönségnek bemutatni, sőt ismertetni sem: minden kommentárnál beszédesebben hirdetik nagyrahivatottságát és fontosságát az évről-évre szaporodó szeretetházai, aggmenhelyei, szegényházai, testi és szellemi fogyatékosok otthonai, amelyekben a szeretet lelke osztja áldásait lakóira. — Ez a hézagpótló, nemes karitativ egyesület, mely a KIE-vel karöltve Debrecenben a bábaképzői uteagyermekotthont és tanoncotthont létesítette, minden évben megrendezi fagylaltdélutánját; természetes minden fillért a segítés szolgálatába állít. Ezért fordul kéréssel és bizalommal most is a város megértő közönségéhez az a lelkes hölgytábor, amely Makláry Károlyné főtiszteletű asszony vezetésével buzgólkodik a jegyek elhelyezése terén: fogadja szívesen mindenki a kérő szót és megjelenésével tegyen bizonyságot áldozatkészségéről.

A fagylaltdélután június 6-án d. u. 4 órakor kezdődik az új Dóczi intézet tágas udvarán; a szokáshoz híven Bódefféle kitünő virslit és sört is árusítanak, mindezeket egyenként egy-egy 20 filléres szelvény ellenében lehet kapni. Mivel tánc is lesz, táncosjegyek is válthatók 50 fillérért. A rendezőbizottság úrhölgyei, mint háziasszonyok, hívják vendégeiket, ezuttal azonban ez a megtiszteltető felkérés más terhet nem jelent, mint bizonyos számú jegy elhelyezését. Lesz külön szeretetszövetségi asztal is, ahová minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség. Épen ezért jegypénztár a helyszínen is lesz háromnegyed 4 órától kezdve. Résztvételi díj 1 pengő. Ennek ellenében bárki igényelhet a jegyen lévő két darab 20—20 filléres szelvény ellenében fagylaltot, virslit, vagy sört. (:)

— **Esküvő.** Knöpfler Klára Debrecen és Schwarcz Hermann Mád, f. hó 23-án, vasárnap délután 3 órakor József kir. h. u. 48. sz. alatt tartják esküvőjüket, melyre jóismerőseiket, jóbarátaikat szeretettel meghívják.

x **Elegáns** ruháit, kosztümjét Gellén angol és francia szalonban készíttesse, Piac u. 63.

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya** május 25-én, kedden este hét órakor tartja évi osztályülését az ügyvédi kamara nagytermében. Az osztályülés után félkilenc órakor dr. Papp József és a vele érkező budapesti kartársak tiszteletére társasvacsora lesz a nagyerdei uszoda teraszán. Vacsorajegy egy pengő 80 fillér.

x **Költözésnél** villanyt, rádiót jutányosan átszerelek, Stern villanyszerelő, Hatvan u. 20. Pásti u. sarok.

— **Felkérem a Werbőczy B. E. Dominus Törzsének tagjait,** hogy Varga Lajos Tivadar szeretett bajtársunk temetésén f. hó 23-án, vasárnap délután negyed 4 órakor a Köztemető II/a. számú ravatalozó helyisége előtt megjelenni szíveskedjenek. A Törzsfő. (:)

— **Értesítés.** A kollégiumi tanitó képző intézet ma délután 4 órakor tartja meg évzáró tornavizsgáját a Kollégium udvarán. A tornavizsga bármilyen rossz idő esetén is megtartatik, mégpedig a tornateremben. A tornavizsgán szertornán gyakorlatokat mutat be dr. Varga Jenő öreg tanár tornász, aki az előző években is elragadta a közönséget a fiatalkorúakat is megszégyenítő mutatványaival. Az igazgatóság. (+)

— **A Szociális Misszió Társulat** hagyományos Garden Partieját városszerte nagy érdeklődés előzi meg, mely most is a Vitézi Székház kerthelyiségében és dísztermében lesz megtartva, június elsején 6 órai kezdettel. A debreceni jó magyar konyhához szokott közönség filléres árakon fogja élvezhetni az eredeti ízletes bográcsgulyást, ott készülő valódi debreceni fonatost, tormás virslit, továbbá házitorták, fogylalt, frissítők, feketekávé stb. ínycsiklandozó dolgok tömegét. A táncolni vágyó ifjúság is megtalálja kedvenc szórakozását, a táncot a kitűnő cigányzene hangjai mellett. Meghívók szétküldése állandóan folyamatban van. Tekintettel a nagy érdeklődésre, kéri a rendezőség a meghívó igényeket bejelenteni, — vagy Széchenyi ucca 17., vagy Thaly Kálmán ucca 4. sz. alá. (:)

— **Esküvő.** Weiszkrón Magda Debrecen és dr. Rubinstein Béla orvos, Budapest, ma tartják esküvőjüket.

— **Térzene.** A m. kir. »Bocskay István« 11. hajdúezred menetzenekara e hó 23-án 11 óra 30 perctől 12 óra 30 percig a Déri-téren térzenét tart. Vezényel Somlai Ádám alhadnagy, ezreddobos. Műsor: 1. Előre. Induló. Biskup. 2. Cica. Keringő. Bednarz. 3. Magyar népdalegyveleg. Pazeller. 4. Pósta az erdőben. Szárnykürtszóló. 5. Madonna drága. Tangó. Gyöngy P. 6. Magyar ábránd. Farkas I. 7. Hajnali szerenád. Lavotta. 8. Hunyadi-induló. Erkel F.

— **Portás** és egy portafiú Frohner szálloдában felvétetik.

— **A debreceni református egyházmegyei lelkésznék és az özvegy lelkésznék** május 25-én, kedden, Kálvin-tér 5. alatt összejövetelt tartanak délelőtt 10, délután 4 órai kezdettel, pontosan. Előadók lesznek dr. Szász Imréné, Kovácsné Huszár Jolán, dr. Dancsházy Sándorné, Szele Miklósné. Ebéd a Bikában. (o)

x **Vételkényszer nélkül** tekintse meg a textil, kilós és parthi áruraktáramat. Széchenyi ucca 22.

— **Hirdetmény.** A Debreceni Iparoskör 1937 június hó 6-án délelőtt 10 órai kezdettel az Iparoskör saját dísztermében évi rendes közgyülést tart, melyre a Kör tagjait meghívja. Elnökség. (+)

— **A Déri-múzeum** ma, vasárnap délelőtt 9—1-ig van nyitva. Belépődíj nincs. A múzeumi Közmüvelődési Könyvtár egész nap zárva. A Füvészkert u. 2. számú iskolaépületben berendezett Thaly Kálmán-emlékmúzeum délelőtt 10—12 óráig nyitva. Belépődíj 20 fillér.

HIRDETMÉNY. Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy a Debrecen sz. kir. város 1936. évi 2. számú és az 1936. évi 166.096. számú pénzügyminiszteri rendelettel jóváhagyott változási jegyzékben foglalt földadó előírásokról és törlésekről összeállított jegyzék 1937 május 24-től kezdődően 1937 június 7-ig a városi adóhivatal 16. számú hivatalos helyiségében közszemlére tétetnek ki. Érdekeltek a hivatalos órák alatt a jegyzéket megtekinthetik és a törlések, vagy az előírások helyessége ellen, a közszemlére történt kitétel utolsó napját követő 15 nap alatt, a m. kir. közigazgatási bírósághoz intézendő és a debreceni m. kir. pénzügyigazgatósághoz benyujtandó panasszal élhetnek. Városi adóhivatal.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap:
Chaplin világfilmje: »MODERN IDŐK«. Előadások: 3—5—7—9 órakor!

— **Idegesség, fejfájás, álmatlanság,** reggeli rosszullét, levertség, bágyadtság, szédülés esetében a természetes »**Ferenc József**« keserűvíz az emésztőszervek hiányos működéséből eredő zavarok nagy részét azonnal megszünteti, az étvágyat erősen fokozza s visszaadja a testnek és szellemnek régi frisseségét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a **Ferenc József** víz öregemberek betegségeinél és neuraszteniások bajainál is mindig megbizhatóan és kellemesen hat. Az orvosok ajánlják.

— **Külföldi** tanulmányutamról hazaérkeztem. Kiss Böske Modern kozmetika, Piac u. 61.

x **Sírkövek** a legolcsóbban beszerezhetők Haimann Lajos sírkőraktárában, Debrecen, Hatvan u. 29.

— **Éles lövészet.** Június 2, 7, 9, 10, 11-én a Sárkút tanyánál levő harcszerű lőtéren, a pallagpusztai vasúti állomás közelében éles lövészet lesz. A lőteret e napokon a lövő alakulat 6 órától 18 óráig le fogja zárni. A lezárási idő alatt a Debrecen és Hajdúsámson közötti országúton a forgalmat a lövészet vezetője gyorsan mozgó járművek (gépkocsi, kerékpár, stb.) részére esetenként meg fogja nyitni.

KÖZGAZDASÁG

A BÚZA 20-30 FILLÉRREL OLCSÓBB

A Zsíróban május 28-ára 1500 mázsa tengerit és 3600 mázsa rozsot mondottak fel.

Rozs májusra: 21.00, 20.70, zárlat 20.80—20.90, júniusra: 20.25, 19.90, zárlat 20.05—20.10.

Újrozs októberre: 16.58, 16.59, 16.28, zárlat 16.33—16.35.

Tengeri májusra: 12.00, 11.80, júliusra: 12.20, 12.21, 12.02, zárlat 12.08—12.09, augusztusra: 12.40, 12.32, zárlat 12.38—12.42.

A készárupiac lanyha, a forgalom jelentéktelen. Búzából 750, rozsból 309, árpából 50, tengeriből 1550 mázsa eladását jelentették. A búza 20—30, a rozs 40, a zab kötés nélkül 10, a tengeri 20—25 fillért vesztett tegnapi árából.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.05—20.35, 78 kg-os 20.25—20.55, 79 kg-os 20.50—20.80, 80 kg-os 20.60—20.90, felsőtiszai 77 kg-os 20.00—20.25, 78 kg-os 20.20—20.45, 79 kg-os 20.40—20.65, 80 kg-os 20.55—20.80.

Rozs: 20.40—20.60.

Takarmányárpa: elsőrendű 15.00—15.50, középminőségű 14.25—14.75.

Zab: elsőrendű 16.90—17.10, középminőségű 16.80—16.90.

Tengeri: tiszántúli új 11.40—11.55.

Búza: 150 mm felsőtiszai 80-as 20.85, 150 mm felsőtiszai 80-as 20.65.

=

HIVATALOS VALUTAARFOLYAMOK

1 angol font 16.70—16.90, 100 cseh korona 10.75—11.95, 100 dinár 7.50—7.95, 100 dollár 337.80—341.80, 100 francia frank 14.95—15.25, 100 leu 2.80—3.00, 100 lira 17.40—17.90. Az 500 és 1000 lirás bankjegyek kivételével, 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 76.60—78.40.

=

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 19.20—19.50, rozs 19.00—19.50 árpa 13.80—14.00, zab 13.50—14.00, tengeri 9.80—10.00, lucerna 3.20—4.—, széna 3.——3.50, szalma 1.30—1.40, répa 1.20—1.30.

Express hirdetések

olcsó, megbízható beszerzési források:

Budapesti Férfiruhaház Csapó u. 6.
Tropikál öltöny P 23·— Lenvászon öltöny P 21·—
Fehér tenisz nadrágok P 4·50-től

Corysdor kölniviz, puder, krém — Papp Lajos illatszertáraiban — Kossuth u. 1. Csapó u. 58. Minőség garancia!

Tudja, hogy mit beszélnek az emberek, hogy
Gombos Divatházban
legolcsóbban vehet Csapó u. 103.

Legdivatosabb
uriszabóság
Moskovits József
Piac u. 41.

Ha szőrmét olcsón akar vásárolni, keresse fel
Adler Jenőné
szőrmeüzletét
Gambrinusz átjáró

Menyasszonyi és babakelengye,
kombiné, hálóing, ágykészlet a legszebb kivitelben **dr Békésné** fehérneműszalon
Batthyányi u. 17/19. I. emelet 4.

Vásárut olcsón
Beszler Lajos
vaskereskedésében vehet
Piac ucca 17.

Női ruhák,
kosztümök mérték után is
SZABADOS
nőidivat házban
Piac-utca 53. szám.

Ön még nem tudja?
Mihály István papirkereskedése Svetits udvarban található. Minimális üzletiköltség, olcsó árusítás. Telefon: 21—6.

Órát, ékszert
pontosan, felelősséggel javit **Boros**
Batthyányi u. 2.

Költöztetéseket
legolcsóbban eszközöl
Csengeri
szállító
Arany János-u. 42, Telefon 32-21.

Műköszörüs
elsőrendüen élez borotvát hajvágógépet stb-t
Erdélyi Csapó-u. 41

Ha elegánsan akar öltözködni, keresse fel
Fábián *női divatszalonját*
Péterfia ucca 19. sz.

Retikült, büröndöt a készitőnél vegyen
Feuermann
böröndös mester
Piac-u. 26. Gambrinus passage

Fischer József rövidáru, villamossági és kerékpár alkatrész üzletét
áthelyezte
Sas-utca 4. szám alá
(Kölcsönös segélyző palota)

Megbizható szegedi paprikát füszert, ecetet
Jónásnál vegyen
Árban, minőségben vezet! Csapó-u. 37.

Kraszula kenyér
izletes, tiszta. Kóstolja meg!
Kassai-ut 9. sz. Telefon 29-23.

Stormking tenniszütők
Kántor Ernő és Társánál
Hurozást vállal

Fogait „Kredo" fémből csináltassa.
A Kredo fémfogak **törhetetlenek!**
10 éves gyári garanciával készülnek. Kérje ingyenes tájékoztatónkat.

Divatos férfiruhát
készit egy saját, mint hozott anyagból
Lipták uriszabó
Csapó-utca 63. szám

Takaréktűzhelyeket
legegyszerűbbtől legdiszesebb kivitelben, Csempével kirakottat 60 pengőtől felelősséggel készitek
Molnár Elemér
Csapó-utca 98.

Bundáit most alakittassa
és javittassa
Nagy József
szücsmesternél, mert most 30 százalékkal olcsóbb, mint saisonban

Gyári maradékokban
legszebb ujdonságok
csodaolcsón
dr. Révésznénél
Piac-utca 42. szám
Pannonia udvarban

Legfinomabb fagylalt
Sánihánál
Higienikus tisztasággal készül a legjobb anyagból!
Hatvan-utca, Püspöki palota

Szabó István
orvosi műszerész, ortopédia kellékek.
Műtalp betétek csak gipsz minta után.
Piac-utca 42. (Pannonia udvar)

Szliuka István
szikvizgyár, „Csokonai" ásványviz bizományos
Teleki-u. 100. Tel. 21-11.

Gumiharisnya és gumifüző
tökeletes csak az eredeti németgyartmany. Kapható
Vitárius és Szénásy
Kossuth-utca

Szabó Béla szücsüzletét áthelyezte
Piac-u. 75. sz. alá Sas-u. 4 sz. alól

Robbanó lencse
1 doboz 24 fillér
ismétlő riasztó pisztoly 6 P
Kántor Ernő és Társánál

Kérje minden üzletben Klein Géza jóizü kenyerét

BOROS szépen jól olcsón **fest, mos, tisztit** Piac utca 77.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Kint voltam a Királydíjon

Csak úgy hemzsegett a sok szép asszony a lóversenypályán, amikor odaérkeztem, pedig még csak az első futamot futották. Tűzött a jó meleg májusi nap. Örültünk a szép időnek, de jobb lett volna, ha egy icipicivel hűvösebb lett volna, mert így kénytelenek voltak az emsemblékat megbontani a hölgyek, hol a rókákat, hol pedig a komplé kabátot kell levetni, mert olyan hőség volt.

Érdekes volt megfigyelni azt a sok tarka összevisszaságot. Sehol egyforma toilettet nem lehetett látni, mindenki más és más grand toiletteben tündökölt. A Királydíj nem vitásan az az alkalom, ahol a nagyúri hölgyek először mutatják be nyári ujdonságaikat.

Legtöbb összállítás len és gyapjúcsipke volt és természetesen imprimé. Minden ruha kivétel nélkül kabáttal készül, nyitottal, sveifolttal és hosszúval, amilyen hosszú a ruha.

Nagyon tetszettek a sima egyszínű fekete és sötétkék maroccin ruhák nagy virágos elütő színű imprimé kabáttal. Ilyet viselt Hatvanyi Lili is. Azután láttunk olyan egyszínű ruhákat, amikre imprimé virágok voltak ráaplikálva, ilyet viselt báró Podmaniczky Attiláné: fekete zsorzsett komplét és lila virágok voltak ráaplikálva. Ilyen lilavirágos kis virág tokkot viselt hozzá nagy, elálló lila fátyollal.

A lencsipke úgy látszik, a legfelkapottabb sláger lesz a nyáron, a nagy vacsorázó ruhák, sőt az estélyiek is ilyenből fognak készülni. Rengeteget láttam úgy, hogy a ruha sima, egyszínű volt és a kabátja volt gyapjú, vagy lencsipke tafttal végigbélelve. Nem is képzelik, Hölgyeim, milyen gyönyörű, milyen elegáns viselet ez.

Minden szinhez, halványkék, rózsaszín és beige csipke ruhához egészen elütő hatalmas kalapokat viselnek, olyan dísszel elől, mint amilyen a ruha színe. Édes volt egy rózsaszin lencsipke ruha szeszlis blúzzal, rövid, szűk szoknyával, fölé pedig egy erősebb rózsaszin csipke kabát. Hozzá nagy sötétkék kalapot viselt a hölgy és sötétkék accessoireket. Egy beige csipke ruhát pedig nagy bordó kalap és cipő díszített, beigere festett polár rókával.

Volt egy pár érdekes fekete—fehér ruha is és láttam néhány majomprémmel díszített ruhát is, ami — megvallva őszintén — egy cseppet sem tetszett. Fehér selyem reveres ruhák voltak ezek, amelyek hosszú majomprémmel voltak körülszegve. Azután láttam olyan összeállítást is, amelyben a ruha egész eleje fekete, a háta pdig fehér volt, vagy megfordítva.

Természetesen az impriméből volt a legtöbb, rendszerint sötét alapon elszórt nagyobb (nem nagy) színes virágokkal.

A kalapok fantasztikusan nagyok és még fantasztikusabban aprók voltak a virágok, de voltak olyanok is, akiknek fejét fátyolon kivül csak egy selyem pánt takar, a hajuk mindenhonnan előtünt. — Hát ezeket is kalapoknak nevezték, de hogy milyen oknál fogva, azt nem tudom...

Hölgyeim!
A tavasz és nyár egyik legnagyobb problémája, hogy mindig szép és rendezett legyen a frizurája. Tartós villanyondulálás, villanynélküli olaj dauer, tartós vegyi dauer 6 és 8 havi garanciával fortura mentesen 18—20 perc alatt készit.
MINK hölgyfodrász
Hatvan u. 6. Telefon 34-59
Egyéni, tavaszi és nyári frizura kreációk

DIVATPOSTA.

Manci. Örülök, hogy tetszett a ruha, amit együtt vettünk, nagyon csinos volt benne. Vegyen hozzá egy nagy fehér baku kalapot fekete szalaggal, felhajtott karimával, ami hátul keskenyebben a tarkó felé hajoljon. Fehér keztyüt és fehér-fekete sevró cipő illik hozzá. Üdvözlet.

F. M. és Sch. A. Nagyon örülten, hogy felkerestek, mikor Pesten voltak, csak az idő volt nagyon rövid, alig tudtuk megbeszélni a fazont. Szeretném, ha mielőbb feljönnének újra, akkor több időm is lenne. Üdvözlet.

Barna asszony. Vegyen egy halványkék chantung kosztümöt mustár színü blussal és ugyanilyen színü nyúlszőr kalapot, vagy akár panamát is. Nyerszinnel is kombinálhatja, akkor lapos sarkú nyersvászon cipőt vegyen hozzá barna bőrdisszel. Üdvözlet.

Ellus. Sajnálom, hogy a közbenjött fogfájás miatt, elmaradt a ruha megvarratása, de remélem, már teljesen egészséges a kicsike. Csináltasson egy elegáns imprimé ruhát, elszórt mintákban, hozzá egy nyitott fekete, vagy sötétkék szövetkabátot. Egész nyárra lesz egy elegáns kompléja. Üdvözlet.

Mariska. Nagyon csinos volna egy piros alapú fehér mintás imprimé blúz sötétkékselyem kosztümjéhez és akkor sötétkék nagykarimájú kalapjára is keskeny piros szalagot tegyen. Csináltasson hozzá még egy fehér, vagy halványkék pikél blúzt is. Sötétkékből ne csináltasson vászonkosztümöt, elég ebből egy, bármilyen jó szin is. Inkább halványkéket, ha már kék a szine és akkor kávébarna selyem blúzt is vegyen hozzá. Üdvözlet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körút 35. küldjék.

Az Ön szállodája **BUDAPESTEN** a főváros szivében újonnan megnyilt
Corvin-szálloda
Családi szálló minden kényelemmel berendezve. Központi fütés, hideg és meleg folyóvíz a szobákban. — Árak: **1 ágyas szoba 3, 2 ágyas szoba 6 pengőtől, TELJES PENZIÓ** (szoba, napi háromszori étkezés) **NAPI 6 PENGŐ 50 FILLÉRTŐL.** Közvetlenül a Nemzeti Szinháznál, a Népszinház utca sarkán. VIII. Csokonay utca 14.

HETI ÉTLAP

Hétfő. Ebéd: Bableves, szilvalekvár gombóc, cseresznye. Vacsora: rántott kolbász új burgonya, saláta.

Kedd. Ebéd: Spárgaleves, serpenyős rostélyos, zsemlyekoch. Vacsora: Yoghurt, vajaskenyér, hónaposretek.

Szerda. Ebéd: Zöldborsóleves, borjúsült, saláta, sóska. Vacsora: Rakott burgonya.

Csütörtök: Ebéd: Burgonyaleves, csirkepörkölt, galuska, saláta. Vacsora: Gombás palacsinta rántva, cseresznye.

Péntek. Ebéd: Paradicsomleves, spenót tükörtojással, dióskifli. Vacsora: Tejfeles turó, vajaskenyér, tej.

Szombat. Ebéd: Zsemlyegombócleves, rizses borjú, saláta. Vacsora: Zöldborsófőzelék, virsli.

Vasárnap. Ebéd: Gombaleves, párisi borjusült, saláta, burgonya, fánk. Vacsora: borjumáj frissen tört burgonya, dél fánk.

KONYHARECEPTEK

Szénaboglya. Vegyünk négy tojás sárgájához annyi lisztet, hogy körülbelül levestészta keménységű legyen. — Ezt egy káváskanálka rummal, csipet sóval és cukorral addig gyúrjuk, amíg szép sima tészta lesz. Akkor metéltre vágjuk és forró zsírban kisütjük. Tálra rakjuk olyan formára, mint a szénaboglya és sodóval, amelyet egy szelet csokoládéval meg is festhetünk, leöntjük, azután tálaljuk melegen.

Képviselőfánk. Tizennégy deka vajat egy fél pohár vízzel felforralunk. Közben, amíg forr, folytonos keverés mellett húsz deka lisztet keverünk hozzá úgy, hogy sűrű péppé főjjön. Ha kihűlt, hozzáadunk hat tojást és szép lánktésztává dolgozzuk ki. Kikent tepsire kanál segítségével kis halmokat teszünk és nagyon jól átsütjük a tésztáját. Kivéve a sütőből a tetejét levágjuk és helyére vaniliakrémet teszünk.

Velős palacsinta. Készítsünk rendes palacsintatésztát és süssük meg. Ez alatt borjúvelőt megmosunk és szitán áttörjük. Kevés zsírban apróra vágott vöröshagymát és zöldpetrezselymet piritunk, ha megpirult, beletesszük a velőt, sót, borsot, mindezt jól elkeverjük és megpároljuk. Azután megtöltjük vele a palacsintát, mindegyiket háromfele vágjuk, tojásban, zsemlyemorzsában megforgatjuk és kisütjük. Forrón tálaljuk.

Burgonyametélt. Egy kiló főtt burgonyát megreszelünk és ugyanannyi lisztet adunk hozzá és jól összegyúrjuk sóval és egy egész tojással, hogy ne legyen nagyon kemény tészta. Kinyujtva apró darabkákra metéljük, ezekből kezünkkel hosszúkás metéltet sodrunk. Sósvízben kifőzzük és vagy piritott zsemlyemorzsát, vagy diót, vagy mákot szórunk rá.

Ajókás tojás. Hat személyre számítsunk tizenkét tojást. Ezeket sóval és borssal gyengén meghintjük és tükörtojás sütőben óvatosan megsütjük, hogy a sárgája kissé lágy maradjon. Gömbölyű tálra rakjuk, minden tojásra két olajba mártott ajókát teszünk (lehet két fél is) azután jó sűrű tejfellel, melybe két tojás sárgáját kavartunk, leöntjük.

Tejfölös metélt sülve. Huszonöt deka lisztből tésztát gyúrunk kinyujtjuk és vékony metéltre vágva, sós vízben kifőzzük, azután hideg vízbe dobjuk. Ezalatt egy darab vajat öt tojás sárgájával és két deci tejszinnel elkeverünk, belerakjuk a kihűlt és lecsurgott metéltet és a tojások kemény habját, valamint tetszés szerinti cukrot és kikent formában a sütőben megsütjük.

Finom csemege. Tizenkét deka olvasztott vaj közé négy tábla olvasztott csokoládét teszünk és egy marék pirított mogyorót, vagy mandulát, melyet előbb meghámozunk, nagyjában összevagdaljuk. Hidegre keverjük, ostyára kenjük és egy gmásik hasonló nagyságú ostyával befedjük. Hideg helyen álljon pár óráig és akkor ujjnyi széles szeletekre vágjuk.

Kirántott tojás. Előételnek, vagy még vacsoraételnek is nagyon ízletes és olcsó. Ahány személy, annyi tojást veszünk és megfőzzük, majd a héjjától leválasztjuk. Tojásfehérjében és zsemlyemorzsában megforgatjuk és azután forró zsírban kisütjük. Tálaljuk reszelt parmezánnal megszórva is.

HASZNOS TUDNIVALÓK

Gyermekkocsik, vagy autók gumikerekei sokkal tovább megtartják ruganyosságukat, ha gyönge, szódás vízbe mártott ruhával néha áttörölik.

Fényezett ajtókat soha sem szabad meleg vízzel, vagy szódával mosni, mert elvesztik fényüket. — Kizárólag petróleumos vízzel, vagy mandulaszappannal.

HIRDETMÉNY. Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy az ebtartásról alkotott 18/1824—5989. fj.—50/1937. bkgy. szám alatt alkotott és a m. kir. belügyminiszter úr 273.282/1936. IV. sz. leiratával érvényesített ebadó kivetési lajstrom 1937 május hó 18-tól június hó 1-ig bezárólag a városi adóhivatal 5, 12, 13, 14, 15, 16, 17. sz. hivatalos helyiségében 15 napi közszemlére ki van téve. Érdekeltek a kivetési lajstromot fenti hivatalos helyiségekben, a hivatalos órák alatt megtekinthetik s a kivetés ellen, a közszemle utolsó napjától számított 15 napon belül a városi adóhivatalnál beadandó a közigazgatási bizottság adóügyi albizottságához címzett felebbezéssel élhetnek. A fenthivatolt szabályrendelet 14. §-a alapján a kivetett ebadó a közszemlére kitétel utolsó napjától számított 30 napon belül egy összegben fizetendő. Akik ezen idő alatt ebadójukat nem fizetik be, ellenök a végrehajtási eljárás meg fog indittatni. Városi adóhivatal.

A DUBROVNIKI RIVIERA LEGNAGYOBB STRANDFÜRDŐJE.

A szállodák közvetlenül a finom fövényű strand mellett, páratlanul szép subtropikus park közepén terülnek el. A szobákban a legtökéletesebb komfort. — Minden nap tánc, hangverseny, sport. — Kitünő konyha. — Felvilágositással szolgál: a Fürdőigazgatóság, Kupari, Jugoszlávia.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Házasság

48 éves
vagyonos özvegy megismerkedne házasság céljából nyugdíjas férfival. — »Hűség« jeligére. 1082

Levelezés

Hatóságilag engedélyezett végkiárusitás
Debrecen, Ferenc József út 10. sz. a. Nagytemplom mellett levő rőfös, férfi és nőidivat, kötött-, szövöttáru üzletemet megszüntetem. — Árukészletemet az iparhatóság 14.190—1937. B. számú engedélye alapján július hó 31-ig kiárusitom. Biró Márton. 5086

Fürdőtrikók
legolcsóbban
HAVAS Harisnyaházban
Bádogos ucca 1.

Nyomoz,
megfigyel szakszerűen, — rendőrségi és évtizedes magángyakorlatával mindenütt személyesen. Gálocsy, Varga ucca 25. 479

Betöltendő állás

Fehérneműszalonba
segédlányokat azonnal felveszek. — Dr. Békésné, Battyhány u. 17. 5080

Elsőrendű
himzőnők dr. Békésné fehérneműszalonjában jelentkezzenek. Batthyány u. 17. 5081

Szakácsot vagy szakácsnőt
aki vendéglői üzemben már volt, felvesz az Ujságirók Clubja, Piac ucca 26. I. em. Jelentkezni d. e. 11—1 között.

Bejárónőt
keresek június egyre jó bizonyitványokkal. Jelentkezni délután 4—5 között. Ritter, Piac u. 43. 5097

Szikvízgyárba
munkásfiút felveszek. Jelentkezni 8—9-ig. »Rózsa szikvízgyár«ö Csokonai u. 28. 423

Fiatal
fűszerkereskedősegédet június 1-re felveszek. Hatvan u. 70. Spitz. 415

Nőiruha
varráshoz ügyes segédlányt felvesz Löbl Vera, Miklós ucca huszonhét. 430

Főző
mindenes június 1-re felvételetik. Házfelügyelőnél, Simonffy 13. 5102

Azonnalra
felvételetik — gazdaságban jártas zsidó ispán. Jelentkezni: Keszler Jenő, Nyirábrány. 428

Tanulólányokat
felvesz Tassy Kata nőiszabó, Kossuth u. 11. 1066

Házmester-eljáró,
ingyen lakással és fizetéssel felvételetik. — Családos nyugdijas előnyben. Jelentkezés hétfőtől 9—10 óra között Vasbútorgyárban. 1060

Szerelő-
és lakatossegédet felveszek. Gyenes, Szent Anna u. 8.

Azonnali
belépésre kifutófiút felveszek. Hatvan u. 70. Lakás az udvarban. 414

Szikvízgyárba
kocsis és töltőfiú felvételetik. Homok u. 140. 407

Sajátterméső borkiméréshez pengő 1000 kaucióval rendelkező üzletvezető kerestetik. Ajánlatok »Szőlőgazdaság« jeligére a kiadóhivatalba kéretnek. 5089

Erős
kézimunkást felveszünk. Piac u. 29. Rigó szabóság. 1062

Tanulót
felveszünk bentkosztra — vagy fizetésre. Piac u. 29. Rigó szabóság. 1064

Perfekt
gépirónőt azonnali belépésre, vagy elsejére keres Deutsch Mór kereskedelmi iroda, Piac 58. 1025

Bejárólányt
keresek napi 5 órai munkára. Eötvös u. 15., délelőtt 9—1-ig. 1070

Kerékgyártósegédek
felvételetnek. Kígyó ucca 16. 416

Irodai
kisasszony, jó számoló, jó kézirással — szombattartó üzletbe felvételetik. Ajánlatok »Szerény« jeligére, igény megjelöléssel a kiadóba. 400

Mérlegképes
könyvelő vagy könyvelőnő teljesen önálló munkaerő, adóügyekben jártas, napi néhány órás elfoglaltságra bejárónak azonnal felvételetik. Ajánlatok eddigi működés és fizetési igény feltüntetésével »Részvénytársaság« jeligére. 422

Kézi-
és tanulólányt fölvesz Horváth Erzsébet, Mester 44. 435

Tisztességes
rendes házból való fiú kifutónak felvételetik. Bartos ruhaüzlet. 432

Ügyes,
gyakorlott masamód kézilányt azonnal felvesz Zizi szalon. 435

Perfekt
gépirónőt felvesz Képszalon, Gambrinus-átjáró. — Jelentkezés hétfőn délelőtt.

Kézi-
és segédlányokat felveszek Klein Klára, Arany János u. 48. 431

Szerényigényű
irodistanő, könyvelésben jártas, felvételetik. Vass zsáküzlet, Piac 6. 429

Állást keresők

Varróleány
elmenne nőikonfekciós munkára. Pandur u. 6. sz. Gyarmati Mária. 5072

Házmesteri
állást keresek épülettatarozásért. Homok ucca 108. szám. 392

Express hirdetések

olcsó, megbízható beszerzési források:

Budapesti Férfiruhaház Csapó u. 6.
Tropikál öltöny P 23·— Lenvászon öltöny P 21·—
Fehér tenisz nadrágok P 4·50-től

Corysdor kölniviz, puder, krém — Papp Lajos illatszertáraiban — Kossuth u. 1. Csapó u. 58. Minőség garancia!

Tudja, hogy mit beszélnek az emberek, hogy
Gombos Divatházban
legolcsóbban vehet **Csapó u. 103.**

Legdivatosabb
uriszabóság
Moskovits József
Piac u. 41.

Ha szőrmét olcsón akar vásárolni, keresse fel
Adler Jenőné
szőrmeüzletét
Gambrinusz átjáró

Menyasszonyi és babakelengye,
kombiné, hálóing, ágykészlet a legszebb kivitelben **dr Békésné** fehérneműszalon
Batthyányi u. 17/19. (I. emelet 4.

Vásárut olcsón
Bészler Lajos
vaskereskedésében vehet
Piac utca 17.

Női ruhák,
kosztümök mérték után is
SZABADOS
nőidivat házban
Piac-utca 53. szám.

Ön még nem tudja?
Mihály István papirkereskedése Svetits udvarban található. Minimális üzletiköltség, olcsó árusítás
Telefon: 21—6.

Órát, ékszert
pontosan, felelősséggel javit **Boros**
Batthyányi u. 2.

Költöztetéseket
legolcsóbban eszközöl
Csengeri
szállító
Arany János-u. 42, Telefon 32-21.

Működőrüs
elsőrendüen élez borotvát hajvágógépet stb-t
Erdélyi Csapó-u. 41

Ha elegánsan akar öltözködni, keresse fel
Fábián *női divatszalonját*
Péterfia utca 19. sz.

Retikült, büröndöt a készitőnél vegyen
Feuermann
bőröndös mester
Piac-u. 26. Gambrinus passage

Fischer József rövidáru, villamossági és kerékpár alkatrész üzletét
áthelyezte
Sas-utca 4. szám alá
(Kölcsönös segélyző palota)

Megbizható szegedi paprikát fűszert, ecetet
Jónásnál vegyen
Árban, minőségben vezet! Csapó-u. 37.

Kraszula kenyér
izletes, tiszta. Kóstolja meg!
Kassai-ut 9. sz. Telefon 29-23.

Stormking tenniszütők
Kántor Ernő és Társánál
Hurozást vállal

Fogait „Kredo" fémből csináltassa.
A Kredo fémfogak **törhetetlenek!**
10 éves gyári garanciával készülnek. Kérje fogorvosától.

Takaréktűzhelyeket
legegyszerűbbtől legdiszesebb kivitelben, Csempével kirakottat 60 pengőtől felelősséggel készitek
Molnár Elemér
Csapó-utca 98.

Bundáit most alakittassa
és javittassa
Nagy József
szücsmesternél, mert most 30 százalékkal olcsóbb, mint saisonban

Divatos férfiruhát
készit egy saját, mint hozott anyaghól
Lipták uriszabó
Csapó-utca 63. szám

Legfinomabb fagylalt
Sánihánál
Higienikus tisztasággal készül a legjobb anyagból!
Hatvan-utca, Püspöki palota

Gyári maradékokban
legszebb ujdonságok
csodaolcsón
dr. Révésznénél
Piac-utca 42. szám
Pannonia udvarban

Szliuka István
szikvizgyár,
„Csokonai" ásványvíz bizományos
Teleki-u. 100. Tel. 21-11.

Gumiharisnya és gumifüző
tökeletes csak az eredeti németgyartmany. Kapható
Vitárius és Szénásy
Kossuth-utca

+ Szabó István
orvosi műszerész.
ortopédia kellékek.
Mütalp betétek csak gipsz minta után.
Piac-utca 42. (Pannonia udvar)

Szabó Béla szücsüzletét áthelyezte
Piac-u. 75. sz. alá Sas-u. 4 sz. alól

Robbanó lencse
1 doboz 24 fillér
ismétlő riasztó pisztoly 6 P
Kántor Ernő és Társánál

Kérje minden üzletben Klein Géza jóizü kenyerét

BOROS szépen jól olcsón **fest, mos, tisztit** Piac utca 77.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Kint voltam a Királydíjon

Csak úgy hemzsegett a sok szép asszony a lóversenypályán, amikor odaérkeztem, pedig még csak az első futamot futották. Tüzött a jó meleg májusi nap. Örültünk a szép időnek, de jobb lett volna, ha egy icipicivel hüvösebb lett volna, mert így kénytelenek voltak az emsemblékat megbontani a hölgyek, hol a rókákat, hol pedig a komplé kabátot kell levetni, mert olyan hőség volt.

Érdekes volt megfigyelni azt a sok tarka összevisszaságot. Sehol egyforma toilettet nem lehetett látni, mindenki más és más grand toiletteben tündökölt. A Királydíj nem vitásan az az alkalom, ahol a nagyúri hölgyek először mutatják be nyári ujdonságaikat.

Legtöbb összállítás len és gyapjúcsipke volt és természetesen imprimé. Minden ruha kivétel nélkül kabáttal készül, nyitottal, sveifolttal és hosszúval, amilyen hosszú a ruha.

Nagyon tetszettek a sima egyszínű fekete és sötétkék maroccin ruhák nagy virágos elütő színű imprimé kabáttal. Ilyet viselt Hatvanyi Lili is. Azután láttunk olyan egyszínű ruhákat, amikre imprimé virágok voltak ráaplikálva, ilyet viselt báró Podmaniczky Attiláné: fekete zsorzsett komplét és lila virágok voltak ráaplikálva. Ilyen lilavirágos kis virág tokkot viselt hozzá nagy, elálló lila fátyollal.

A lencsipke úgy látszik, a legfelkapottabb sláger lesz a nyáron, a nagy vacsorázó ruhák, sőt az estélyiek is ilyenből fognak készülni. Rengeteget láttam úgy, hogy a ruha sima, egyszínű volt és a kabátja volt gyapjú, vagy lencsipke tafttal végigbélelve. Nem is képzelik, Hölgyeim, milyen gyönyörű, milyen elegáns viselet ez.

Minden szinhez, halványkék, rózsaszín és beige csipke ruhához egészen elütő hatalmas kalapokat viselnek, olyan dísszel elől, mint amilyen a ruha színe. Édes volt egy rózsaszin lencsipke ruha seszlis blúzzal, rövid, szük szoknyával, fölé pedig egy erősebb rózsaszin csipke kabát. Hozzá nagy sötétkék kalapot viselt a hölgy és sötétkék accessoireket. Egy beige csipke ruhát pedig nagy bordó kalap és cipő díszített, beigere festett polár rókával.

Volt egy pár érdekes fekete—fehér ruha is és láttam néhány majomprémmel díszített ruhát is, ami — megvallva őszintén — egy csepet sem tetszett. Fehér selyem reveres ruhák voltak ezek, amelyek hosszú majomprémmel voltak körülszegve. Azután láttam olyan összeállítást is, amelyben a ruha egész eleje fekete, a háta pedig fehér volt, vagy megfordítva.

Természetesen az imprimèből volt a legtöbb, rendszerint sötét alapon elszórt nagyobb (nem nagy) színes virágokkal.

A kalapok fantasztikusan nagyok és még fantasztikusabban aprók voltak a virágok, de voltak olyanok is, akiknek fejét fátyolon kívül csak egy selyem pánt takar, a hajuk mindenhonnan előtünt. — Hát ezeket is kalapoknak nevezték, de hogy milyen oknál fogva, azt nem tudom...

Hölgyeim!
A tavasz és nyár egyik legnagyobb problémája, hogy mindig szép és rendezett legyen a frizurája. Tartós villanyondulálás, villanynélküli olaj dauer, tartós vegyi dauer 6 és 8 havi garanciával forrtura mentesen 18—20 perc alatt készit.
MINK hölgyfodrász
Hatvan u. 6. Telefon 34-59
Egyéni, tavaszi és nyári frizura kreációk

DIVATPOSTA.

Manci. Örülök, hogy tetszett a ruha, amit együtt vettünk, nagyon csinos volt benne. Vegyen hozzá egy nagy fehér baku kalapot fekete szalaggal, felhajtott karimával, ami hátul keskenyebben a tarkó felé hajoljon. Fehér keztyüt és fehér-fekete sevró cipő illik hozzá. Üdvözlet.

F. M. és Sch. A. Nagyon örültem, hogy felkerestek, mikor Pesten voltak, csak az idő volt nagyon rövid, alig tudtuk megbeszélni a fazont. Szeretném, ha mielőbb feljönnének újra, akkor több időm is lenne. Üdvözlet.

Barna asszony. Vegyen egy halványkék chantung kosztümöt mustár színü blussal és ugyanilyen színü nyulszőr kalapot, vagy akár panamát is. Nyerssziinnel is kombinálhatja, akkor lapos sarkú nyersvászon cipőt vegyen hozzá barna bőrdisszel. Üdvözlet.

Ellus. Sajnálom, hogy a közbenjött fogfájás miatt, elmaradt a ruha megvarratása, de remélem, már teljesen egészséges a kicsike. Csináltasson egy elegáns imprimé ruhát, elszórt mintákban, hozzá egy nyitott fekete, vagy sötétkék szövetkabátot. Egész nyárra lesz egy elegáns kompléja. Üdvözlet.

Mariska. Nagyon csinos volna egy piros alapú fehér mintás imprimé blúz sötétké kselyem kosztümjéhez és akkor sötétkék nagykarimájú kalapjára is keskeny piros szalagot tegyen. Csináltasson hozzá még egy fehér, vagy halványkék pikél blúzt is. Sötétkékből ne csináltasson vászonkosztümöt, elég ebből egy, bármilyen jó szin is. Inkább halványkéket, ha már kék a szine és akkor kávébarna selyem bluzt is vegyen hozzá. Üdvözlet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körút 35. küldjék.

Az Ön szállodája **BUDAPESTEN** a főváros szívében újonnan megnyilt
Corvin-szálloda
Családi szálló minden kényelemmel berendezve. Központi fütés, hideg és meleg folyóvíz a szobákban. — Árak: **1 ágyas szoba 3, 2 ágyas szoba 6 pengőtől, TELJES PENZIÓ** (szoba, napi háromszori étkezés) **NAPI 6 PENGŐ 50 FILLÉRTŐL.** Közvetlenül a Nemzeti Szinháznál, a Népszinház utca sarkán. VIII., Csokonay utca 14.

HETI ÉTLAP

Hétfő. Ebéd: Bableves, szilvalekvár gomboc, cseresznye. Vacsora: rántott kolbász új burgonya, saláta.

Kedd. Ebéd: Spárgaleves, serpenyős rostélyos, zsemlyekoch. Vacsora: Yoghurt, vajaskenyér, hónaposretek.

Szerda. Ebéd: Zöldborsóleves, borjúsült, saláta, sóska. Vacsora: Rakott burgonya.

Csütörtök: Ebéd: Burgonyaleves, csirkepörkölt, galuska, saláta. Vacsora: Gombás palacsinta rántva, cseresznye.

Péntek. Ebéd: Paradicsomleves, spenót tükörtojással, diószkifli. Vacsora: Tejfeles turó, vajaskenyér, tej.

Szombat. Ebéd: Zsemlyegombócleves, rizses borjú, saláta. Vacsora: Zöldborsófőzelék, virsli.

Vasárnap. Ebéd: Gombaleves, párisi borjusült, saláta, burgonya, fánk. Vacsora: borjumáj frissen tört burgonya, dél fánk.

KONYHARECEPTEK

Szénaboglya. Vegyünk négy tojás sárgájához annyi lisztet, hogy körülbelül levestészta keménységű legyen. — Ezt egy káváskanálka rummal, csipet sóval és cukorral addig gyúrjuk, amíg szép sima tészta lesz. Akkor metéltre vágjuk és forró zsírban kisütjük. Tálra rakjuk olyan formára, mint a szénaboglya és sodóval, amelyet egy szelet csokoládéval meg is festhetünk, leöntjük, azután tálaljuk melegen.

Képviselőfánk. Tizennégy deka vajat egy fél pohár vízzel felforralunk. Közben, amíg forr, folytonos keverés mellett húsz deka lisztet keverünk hozzá úgy, hogy sűrű péppé főjjön. Ha kihült, hozzáadunk hat tojást és szép fánktésztává dolgozzuk ki. Kikent tepsire kanál segítségével kis halmokat teszünk és nagyon jól átsütjük a tésztáját. Kivéve a sütőből a tetejét levágjuk és helyére vaniliakrémet teszünk.

Velős palacsinta. Készítsünk rendes palacsintatésztát és süssük meg. Ez alatt borjúvelőt megmosunk és szitán áttörjük. Kevés zsírban apróra vágott vöröshagymát és zöldpetrezselymet piritunk, ha megpirult, beletesszük a velőt, sót, borsot, mindezt jól elkeverjük és megpároljuk. Azután megtöltjük vele a palacsintát, mindegyiket háromfele vágjuk, tojásban, zsemlyemorzsában megforgatjuk és kisütjük. Forrón tálaljuk.

Burgonyametélt. Egy kiló főtt burgonyát megreszelünk és ugyanannyi lisztet adunk hozzá és jól összegyúrjuk sóval és egy egész tojással, hogy ne legyen nagyon kemény tészta. Kinyujtva apró darabkákra metéljük, ezekből kezünkkel hosszúkás metéltet sodrunk. Sósvízben kifőzzük és vagy piritott zsemlyemorzsát, vagy diót, vagy mákot szórunk rá.

Ajókás tojás. Hat személyre számítsunk tizenkét tojást. Ezeket sóval és borssal gyengén meghintjük és tükörtojás sütőben óvatosan megsütjük, hogy a sárgája kissé lágy maradjon. Gömbölyű tálra rakjuk, minden tojásra két olajba mártott ajókát teszünk (lehet két fél is) azután jó sürű tejfellel, melybe két tojás sárgáját kavartunk, leöntjük.

Tejfölös metélt sülve. Huszonöt deka lisztből tésztát gyúrunk kinyujtjuk és vékony metéltre vágva, sós vízben kifőzzük, azután hideg vízbe dobjuk. Ezalatt egy darab vajat öt tojás sárgájával és két deci tejszinnel elkeverünk, belerakjuk a kihült és lecsurgott metéltet és a tojások kemény habját, valamint tetszés szerinti cukrot és kikent formában a sütőben megsütjük.

Finom csemege. Tizenkét deka olvasztott vaj közé négy tábla olvasztott csokoládét teszünk és egy marék pirított mogyorót, vagy mandulát, melyet előbb meghámozunk, nagyjában összevagdaljuk. Hidegre keverjük, ostyára kenjük és egy gmásik hasonló nagyságú ostyával befedjük. Hideg helyen álljon pár óráig és akkor ujjnyi széles szeletekre vágjuk.

Kirántott tojás. Előételnek, vagy még vacsoraételnek is nagyon ízletes és olcsó. Ahány személy, annyi tojást veszünk és megfőzzük, majd a héjjától leválasztjuk. Tojásfehérjében és zsemlyemorzsában megforgatjuk és azután forró zsírban kisütjük. Tálaljuk reszelt parmezánnal megszórva is.

HASZNOS TUDNIVALÓK

Gyermekkocsik, vagy autók gumikerekei sokkal tovább megtartják ruganyosságukat, ha gyönge, szódás vízbe mártott ruhával néha áttörölik.

Fényezett ajtókat soha sem szabad meleg vízzel, vagy szódával mosni, mert elvesztik fényüket. — Kizárólag petróleumos vízzel, vagy mandulaszappannal.

HIRDETMÉNY. Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy az ebtartásról alkotott 18/1824—5989. fj.—50/1937. bkgy. szám alatt alkotott és a m. kir. belügyminiszter úr 273.282/1936. IV. sz. leiratával érvényesített ebadó kivetési lajstrom 1937 május hó 18-tól június hó 1-ig bezárólag a városi adóhivatal 5, 12, 13, 14, 15, 16, 17. sz. hivatalos helyiségében 15 napi közszemlére ki van téve. Érdekeltek a kivetési lajstromot tenti hivatalos helyiségekben, a hivatalos órák alatt megtekinthetik s a kivetés ellen, a közszemle utolsó napjától számított 15 napon belül a városi adóhivatalnál beadandó a közigazgatási bizottság adóügyi albizottságához címzett felebbezéssel élhetnek. A fenthivatolt szabályrendelet 14. §-a alapján a kivetett ebadó a közszemlére kitétel utolsó napjától számított 30 napon belül egy összegben fizetendő. Akik ezen idő alatt ebadójukat nem fizetik be, ellenök a végrehajtási eljárás meg fog indittatni. Városi adóhivatal.

A DUBROVNIKI RIVIERA LEGNAGYOBB STRANDFÜRDŐJE.

A szállodák közvetlenül a finom fövényű strand mellett, páratlanul szép subtropikus park közepén terülnek el. A szobákban a legtökéletesebb komfort. — Minden nap tánc, hangverseny, sport. — Kitünő konyha. — Felvilágositással szolgál: a Fürdőigazgatóság, Kupari, Jugoszlávia.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Házasság

48 éves
vagyonos özvegy megismerkedne házasság céljából nyugdijas férfival. — »Hűség« jeligére. 1082

Levelezés

Hatóságilag engedélyezett végkiárusitás
Debrecen, Ferenc József út 10. sz. a. Nagytemplom mellett levő rőfös, férfi és nőidivat, kötött-, szövöttáru üzletemet megszüntetem. — Árukészletemet az iparhatóság 14.190—1937. B. számú engedélye alapján július hó 31-ig kiárusitom. Biró Márton. 5086

Fürdőtrikók
legolcsóbban
HAVAS Harisnyaházban
Bádogos ucca 1.

Nyomoz,
megfigyel szakszerűen, — rendőrségi és évtizedes magángyakorlatával mindenütt személyesen. Gálocsy, Varga ucca 25. 479

Betöltendő állás

Fehérneműszalonba
segédlányokat azonnal felveszek. — Dr. Békésné, Battyhány u. 17. 5080

Elsőrendű
himzőnők dr. Békésné fehérneműszalonjában jelentkezzenek. Batthyány u. 17. 5081

Szakácsot vagy szakácsnőt
aki vendéglői üzemben már volt, felvesz az Ujságirók Clubja, Piac ucca 26. I. em. Jelentkezni d. e. 11—1 között.

Bejárónőt
keresek június egyre jó bizonyitványokkal. Jelentkezni délután 4—5 között. Ritter, Piac u. 43. 5097

Szikvízgyárba
munkásfiút felveszek. Jelentkezni 8—9-ig. »Rózsa szikvízgyár«ö Csokonai u. 28. 423

Fiatal
fűszerkereskedősegédet június 1-re felveszek. Hatvan u. 70. Spitz. 415

Nőiruha
varráshoz ügyes segédlányt felvesz Löbl Vera, Miklós ucca huszonhét. 430

Főző
mindenes június 1-re felvételetik. Házfelügyelőnél, Simonffy 13. 5102

Azonnalra
felvételetik — gazdaságban jártas zsidó ispán. Jelentkezni: Keszler Jenő, Nyirábrány. 428

Tanulólányokat
felvesz Tassy Kata nőiszabó, Kossuth u. 11. 1066

Házmester-eljáró,
ingyen lakással és fizetéssel felvételetik. — Családos nyugdijas előnyben. Jelentkezés hétfőtől 9—10 óra között Vasbútorgyárban. 1060

Szerelő-
és lakatossegédet felveszek. Gyenes, Szent Anna u. 8.

Azonnali
belépésre kifutófiút felveszek. Hatvan u. 70. Lakás az udvarban. 414

Szikvízgyárba
kocsis és töltőfiú felvételetik. Homok u. 140. 407

Sajátterméső
borkiméréshez pengő 1000 kaucióval rendelkező üzletvezető kerestetik. Ajánlatok »Szőlőgazdaság« jeligére a kiadóhivatalba kéretnek. 5089

Erős
kézimunkást felveszünk. Piac u. 29. Rigó szabóság. 1062

Tanulót
felveszünk bentkosztra — vagy fizetésre. Piac u. 29. Rigó szabóság. 1064

Perfekt
gépirónőt azonnali belépésre, vagy elsejére keres Deutsch Mór kereskedelmi iroda, Piac 58. 1025

Bejárólányt
keresek napi 5 órai munkára. Eötvös u. 15., délelőtt 9—1-ig. 1070

Kerékgyártósegédek
felvételetnek. Kígyó ucca 16. 416

Irodai
kisasszony, jó számoló, jó kézirással — szombattartó üzletbe felvételetik. Ajánlatok »Szerény« jeligére, igény megjelöléssel a kiadóba. 400

Mérlegképes
könyvelő vagy könyvelőnő teljesen önálló munkaerő, adóügyekben jártas, napi néhány órás elfoglaltságra bejárónak azonnal felvételetik. Ajánlatok eddigi működés és fizetési igény feltüntetésével »Részvénytársaság« jeligére. 422

Kézi-
és tanulólányt fölvesz Horváth Erzsébet, Mester 44. 435

Tisztességes
rendes házból való fiu kifutónak felvételetik. Bartos ruhaüzlet. 432

Ügyes,
gyakorlott masamód kézilányt azonnal felvesz Zizi szalon. 435

Perfekt
gépirónőt felvesz Képszalon, Gambrinus-átjáró. — Jelentkezés hétfőn délelőtt.

Kézi-
és segédlányokat felveszek Klein Klára, Arany János u. 48. 431

Szerényigényű
irodistanő, könyvelésben jártas, felvételetik. Vass zsáküzlet, Piac 6. 429

Állást keresők

Varróleány
elmenne nőikonfekciós munkára. Pandur u. 6. sz. Gyarmati Mária. 5072

Házmesteri
állást keresek épülettatarozásért. Homok ucca 108. szám. 392

Üzletek

Elsőrendűen
bevezetett nőikalapszalon, aranybánya, — elköltözés miatt átadó. Cím a kiadóban. 5076

Kiadó lakás

Uccai
kétszobás, konyhás, előszobás lakás kiadó május 1-re Megtekinthető minden délután 4 órától. Apafty ucca 32. szám. 5004

Bútorozott
szobák egy vagy két személyre egyetemhez és nagyerdei fürdőhöz közel kiadó. Andaházy u. 3. — vagy Fürdő u. 5. 5093

Központban
tiszta uccai vagy udvari szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5042

Négy
szoba, hallos III. emeleti modern lakás központi fűtéssel november 1-re kiadó Ferenc József út 34. 5090

Uccai
két nagy szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekkel június 1-re kiadó. Zsák ucca 3. Groszmann. 410

Kiadó
augusztus elsejére Werbőczy ucca 4. alatt 3 szoba, hall, összkomfortos lakás. Központi fűtés, állandó melegvízszolgáltatás. Iparkamara. 5079

Négyszobás
uccai, fürdőszobás modern lakás fásított udvaron — augusztus elsejére, esetleg hamarább — kiadó. Rákóczi u. 35. 425

Kiadó
egy kis szoba, konyha, kamara gyermektelen házaspárnak. József királyi herceg u. 41. 418

Különbejáratú
bútorozott szoba 1—2 személynek, fásított udvarban azonnal kiadó. Rákóczi u. 35. 424

Négyszobás
összkomfortos udvari lakás kiadó. Piac ucca 30. 1056

Különbejáratú
bútorozott szoba esetleg teljes ellátással kiadó. Simonffy ucca 25., 3-ik ajtó. 1019

Udvari
egy szoba, konyha, előszoba, speiz azonnal kiadó. Rothermere 29. sz. 436

Uccai
nagy szoba, nagy konyha mellékhelyiségekkel — augusztus elsejére kiadó. Nemzetőr ucca 3-á. 419

Kiadó
augusztusra kétszobás uccai úrilakás csendes udvarban (gáz, Hardtmuth-kályha). Barna ucca 4. 426

Két
szoba üresen irodának, — vagy bútorozva külön-külön is kiadó. Piac ucca 73. I. 417

Teljesen
különbejáratú csinosan bútorozott szoba parkirozott udvarban kiadó. Péterfia 48., hátul az udvarban. Érdeklődni Tóthnénál vagy a tulajdonosnál. 5095

Parkettes
uccai szoba, előszoba, — konyha kiadó. Teleki 53. 1081

Lakást keresők

Egyetemi
hallgató, izr. keres június 1-től különbejáratú szobát teljes ellátással néhány hétre. — Ajánlatok Kleinmann Béla, Budapest, Hajó u. 8—10. 408

Tisztviselő
házaspár egy szoba, előszobás lakást keres vasúthoz közel. Címet a kiadóba kér. 5100

Keresek
nagyállomáshoz közeli uccákban 2—3 szobás kertes, különálló lakást. I. számú gazd. népiskola igazgatósága. 1031

Ingatlan

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12 I. emelet. 3412

Központban
két uccára utíló telek eladó. Értekezni Erzsébet u. 14. 5033

Eladó
ház külsőségen, üzletberendezéssel, szoba, konyha, kamara, mellékhelyiségekkel. Ára 1000 pengő. 500-zal azonnal átvehető. Értekezni Hatvan u. 70. sz. étkezdében.

Családiház,
két uccára fronttal, sürgősen eladó. Borz ucca 14. 758

Eladó
föld, 14 hold, bádogos tanyaépülettel, városhoz közel, villamos megállótól 20 percnyi járás. Apafánál: Bellegelő 21. sz., olcsón eladó. Fele pénzzel átvehető. Értekezni: Barta József, Vígkedvű M. u. 19. 1067

Családi ház
két uccára fronttal sürgősen eladó. Borz ucca 14. 308

Oktatás

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth ucca 41 2237

Német
anyanyelvű úr irodalmi német nyelvre tanít s társalgást folytat Hatvan ucca 1., I kapu, III. 54.

Rádió

Rádió
villanyszerelés, javítás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós ucca 2. 200

Eladás

Fehérszoba,
szekrények, ágyak, székek, kétszárnyú ajtó, ablakok eladók. Piac 61. szám, félemelet.

Eladó
zsírosbödön és egy vasúgy. Diófa ucca 13. 5046

Családi
háznak alkalmas üres telek, Csap és Vendég uccára nyíló, eladó. Érdeklődni Erzsébet u. 14. 5099

Eladó
szalongarnitúra, tükör, — fürdőkabát. Timár 19. 1059

Csempés
asztaltűzhely és pedálos Habits-cimbalom eladó. — Dugovits Titusz u. 6. 1058

Tengerigóré
eladó. Két éves, 400 mázsa csövestengeri befogadására, tiszta tölgyfából, cserép tetőzettel. Értekezni lehet: Kupferstein János fakereskedőnél, Irinyi ucca 12.

Eladó
egy 350-es Méray és egy 500-as Heachlass motorkerékpár. Vendég u. 50. sz. 405

Eladó
öt darab terraszablak. K. Tóth u. 28. Vargakert. 420

Ebédlőberendezés
kifogástalan állapotban eladó. Piac ucca tizenhat, I. 3. 412

Élelmiszerüzlet
forgalmas helyen, elutazás miatt eladó. Cím kiadóban. 1028

Málnaszörp,
házikészítésű és szemestengeri eladó. Csapó u. 27. 1076

350-es
Harley motorkerékpár kitűnő karban, teljes felszereléssel eladó. Burgundia u. 15. 1075

Eladó
deszka, pléh, kátránypapír, palatető, transzparens, nyitott szaletli. Nyugati 32. 434

Eladó
famegmunkálógépek. Egy darab gyalúgép, vastagolóval 50 cm. egy darab körfürész maróval, fúróval kombinálva, egy szalagfürész, megfelelő közlőművekkel. Preihaft Sándor, Tokaj. 375

Eladó
egy könnyű sport oldalkocsi, bármilyen motorkerékpárra szerelhető. József királyi h. u. 2. Német. 1065

Eladó
jókarban levő sötétkék angol gyermekkocsi és bordó selyem ruha. Faragó 15. 1071

350-es
prima szóló Indián eladó. Magyar ucca 6. 1061

Eladó
500 köbcentis motorkerékpár, oldalkocsival, teljesen felszerelve, üzemképes. — Cegléd ucca 14. 1068

Eladók:
valódi kisnövésű fekete puli kölyökkutyák. Acél u. 2. 1069

Vétel

Ócskavasat,
fémet, gépeket, mindenféle vasanyagot veszek. Hulladékot cserélek használhatóért. Bocskay tér 7. Vaskovits. 1027

Kertipadot,
jókarban levőt megvételre keresek. Cím a kiadóban. 5028

Pénzt adok
bútorért, zálogjegyért, — mindenféle ingóságért. — Hívásra jövök. Barnáné, Csapó u. 16. 181

Ócskavasakat
mielőtt venne vagy eladna, keresse fel Fischer Andort Csapó u. 89. Telefon 28-59. Ocska gépeket vásárolok. 999

Nagy
bőröndöt keresek megvételre. Hunyadi u. 14. Sirkóraktár. 5098

Sebességváltót
motorkerékpárba vételre keresek. Levélcím: Szabó Kálmán, Földes 296. szám. 1032

Nagy
rézüstöt megvételre keresek. Sesztina u. 4. 1085

Jégszekrényt,
kifogástalan állapotban levőt, kisebbet megvételre keresek. Arany János ucca 31. 1078

Vennék
1 darab 25—30 vagy 35 literes jókarban levő használt fagylaltgépet és 4 darab 10—11 literes fagylaltszelencét. Cím a kiadóban. 999

Ajánlat

BOR
Szentannapusztai
33 FILLÉR
Révi, Hatvan u. végén, Kisállomással szemben. 427

Weisz Szidónia
varrodáját Arany János u. 23. szám alól **áthelyezte** Széchenyi u. 25. szám alá. 5084

Keszler
nemcsak kerékpárban és alkatrészben a legolcsóbb hanem a javításba adott kerékpárokat jóformán fillérekért javítja Széchenyi u. 1. 3305

Legszebben
tisztít gallérokat Első Budapesti ruhafestő, vegytisztító. Felvételi hely: Hatvan u. 16. 5096

Tégla
és cserép jó minőségben kapható Tóth és Sebestyén Rt. téglagyárában. Eladás Fürdő ucca 2. — Telefon: 26—10 5054

Sempernova
nemes vakolat kapható — minden színben a Debreceni Műkögyár Rt. Fürdő u. 2. telepén, kinek kizárólagos gyártási joga van. 5053

Fényképezőgépek,

fotoanyagok, Takarékosságra is Ungár látszerész és fotoszaküzletében, Széchenyi u. 1. 5017

Kilós
és méteres krepdesin, flokon, voál, stb legolcsóbban Degenfeld tér 11. 5055

MAKULATURA
kapható a kiadóhivatalban Piac ucca 49. szám.

Szőlőkaró,
hasított akác — minden mennyiségben és méretben kapható házhoz szállítva Forgácsnak mázsája 2.— pengő. **Vágó József »Margit« tűzifa és szénkeresk. vállalatánál,** Margitfürdő mellett. Telefon 10—24. 906

Ellátás

Orth.
kóser 4 fogásos ebédeket 80 és 1.20-ért adok. Széchenyi 5., keresztépületben. 404

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23—39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Nagy menü
1.10, kis menü 90 fillér az Ujságírók Clubjának éttermében, Piac ucca 26., I. em. Kimondottan prima házikoszt. Olvasó. Kártyaterem. Társalgó. Külön diétás konyha orvosi előírás szerint.

Ötfogásos
nagymenü 1.10, kis menü 90 fillér az Ujságírók Clubjának éttermében, — Piac ucca 26., I. em. Mai étlap: Zsemlegombóc leves töltöttkáposzta főzelék, — rántott csirke salátával v. frankfurti sült, vegyes torta v. csokoládé fagylalt. — Nyári bridzshelyiség nyitva a nagyerdei víztorony parkjában.

Különféle

Tenniszpálya
Csapó ucca 24. szám alatt több csoport részére és pedig hattól nyolcig, nyolctól ötig és öttől hét óráig kiadó. Értekezni Horváth Ferenc helyivasúti felügyelőnél. Telefon: 20—55. 5092

Elveszett
főuccán ujságba csomagolva 2 ajánlólevél 8 levelezőlappal. Megtaláló jutalomban részesül. Cím a kiadóban. 5094

Budapesti
vegyészeti és kozmetikai iparvállalat Debrecenben lerakatot óhajt létesíteni. Ajánlatokat 2000 pengő jeligére kiadóba. 421

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE.** Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujsag Vállalat.** Nyomta: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir. herceg ucca 1. szám.**